

การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสาย
อาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

STUDY AND DEVELOPMENT OF A PSYCHOLOGICAL LEARNING MODEL TO
ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF GRIT IN A VOCATIONAL
COLLEGE IN NORTHERN 1 CHIANGMAI

มนทกานต์ เมฆวา

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของ
นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

STUDY AND DEVELOPMENT OF A PSYCHOLOGICAL LEARNING MODEL
TO ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF GRIT IN A VOCATIONAL
COLLEGE IN NORTHERN 1 CHIANGMAI

A Dissertation Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for DOCTOR OF PHILOSOPHY (Research and Development on Human Potentials)

Faculty of Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสาย

อาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษามหาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่

ของ

มนทกานต์ เมฆมา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(อาจารย์ ดร.นฤมล พระใหญ่)

(ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร)

ที่ปรึกษาร่วม

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธการ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย รัตนโรจน์
สกุล)

ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่
ผู้วิจัย	มนทกานต์ เมฆระ
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. นฤมล พระใหญ่

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายการวิจัย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ 2) เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ 3) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ที่มีคะแนนคุณลักษณะ Grit ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 32 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัด Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และ 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบไม่มีอิสระจากกันและการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบที่มีอิสระจากกัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1.90$ df=5 $p=.86$ GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.00 SRMR=0.00) 2. รูปแบบการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ประยุกต์ใช้แนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เทคนิคทางจิตวิทยา และการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ประสบการณ์รูปธรรม 2) การสังเกตอย่างไตร่ตรอง 3) การสรุปเป็นหลักการนามธรรม และ 4) การทดลองปฏิบัติจริง 3. การศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพมีดังนี้ 3.1 หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2 หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit สูงกว่านักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Title	STUDY AND DEVELOPMENT OF A PSYCHOLOGICAL LEARNING MODEL TO ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF GRIT IN A VOCATIONAL COLLEGE IN NORTHERN 1 CHIANGMAI
Author	MONTAKARN MEKARA
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Dr. Narnimon Prayai

The purposes of this research were as follows : 1) to study the characteristic of grit among students at a vocational college in northern1 Chiangmai students ; 2) to development a psychological education model to enhance the grit of the vocational college in the northern 1 Chiangmai students and 3) to study the effectiveness of the psychological education model for enhancing the grit of vocational students. The sample of the study included two groups. The first group of the study of grit consisted of four hundred students at a vocational college in northern 1 Chiangmai. The second group In this study was thirty students at a vocational college in northern 1 Chiangmai. They were purposively selected from the first group and were randomly assigned in two groups, classified as an experimental group and a control group. Each group consisted of sixteen students. The research instruments were (1) a grit scale with a reliability coefficient (alpha) of 0.96 and (2) the psychological education model to enhance the grit of vocational students with an IOC ranging from 0.66-1.00. The statistical analyses employed were confirmatory factor analysis t-test for dependent samples and a t-test for independent samples. The research results were as follows: 1. The measure of the characteristic of grit in vocational colleges in northern1 Chiangmai students were in accordance with the empirical data ($\chi^2=1.90$ $df=5$ $p=.86$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.00$ $SRMR=0.00$) 2. The development of a psychological education model to enhance the grit of vocational colleges in northern 1 Chiangmai used social learning theory, psychological techniques and experiential learning had four processes: (1) concrete experience; (2) reflective observation; (3) abstract conceptualization; and (4) active experimentation. 3. The effectiveness of the study of the psychological education model to enhance the grit of the vocational students: 3.1 After the psychological education model to enhance the grit were significantly increased at a level of .01 3.2 The student experimental groups had more of the characteristic of grit rather than the student control group significantly increased to a level of .01

Keyword : Psychological Learning Model Grit Vocational College Chiangmai.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ตลอดจน คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จากคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.นฤมล พระใหญ่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธากการ ที่ให้ คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร ประธานสอบปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย รัตนโรจน์สกุล กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบให้ คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้วิจัยจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ประเสริฐสินธุ์ อาจารย์ ดร.ธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ อาจารย์ ดร.ภาวดี กำภู ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง ตลอดระยะเวลาของการทำงานวิจัยจนงานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค จังหวัดเชียงใหม่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนฝ่ายวิจัย และฝ่ายอาคารสถานที่ ของวิทยาลัยเทคนิค และอาชีวศึกษา ที่อำนวยความสะดวก สะดวกให้แก่ผู้วิจัยอย่างเต็มที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล การประสานงาน ให้ความอนุเคราะห์คาบ สอนแก่ผู้วิจัย ได้ดำเนินงานตามแผนการวิจัย รวมทั้งนักเรียนอาชีวะทุกคนที่ให้ความร่วมมือกับการ ทำงานวิจัยนี้อย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตร่วมรุ่นรหัส 56 สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนง วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือและดูแลมาตลอด 6 ปี ที่ผ่านมา รวมทั้ง น้อง นริศรา ศิริพันธุ์ศักดิ์ กัลยาณมิตร ที่ผู้วิจัยสามารถขอความช่วยเหลือมาตลอด

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ บิดา มารดา และพี่ๆ ในครอบครัว ที่คอยเป็นกำลังใจให้ ผู้วิจัยในการทำงานวิจัยจนสำเร็จ

มนทกานต์ เมฆรา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
ประชากรในการวิจัย	7
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับ Grit	13
1.1 ความหมายของ Grit.....	13

1.2 ความสำคัญของ Grit.....	15
1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ Grit.....	16
1.3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย	16
1.3.2 แนวคิดทฤษฎีทางบุคลิกภาพของแมคคลีแลนด์	17
1.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกริต (Grit) กับสติปัญญา.....	18
1.3.4 แนวคิดการตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน (Self-Esteem).....	19
1.3.5 แนวคิดความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience)	20
1.3.6 แนวคิดเกี่ยวกับความอดทน (Tolerance)	20
1.4 แนวทางการวัดคุณลักษณะ Grit	21
ความเป็นมาของการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด Grit	22
1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ Grit ในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	22
1.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับ Grit ในประเทศไทย	22
1.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับกริตในต่างประเทศ	25
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit	27
2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	27
2.2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	28
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้	28
2.2.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้.....	28
2.2.3 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้	29
2.2.4 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้	30
2.2.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย	32
2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างกริต	35

3. เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนสายอาชีพ	50
3.1 การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทย	50
3.2 การศึกษาสายอาชีพในประเทศไทย	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
งานวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้.....	54
งานวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อ เสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ใน การจัดการเรียนการสอนมากกว่า10 ปีขึ้นไป	62
ตอนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่.....	69
ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างGrit ของนักเรียน สายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่.....	80
ตอนที่ 4 การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างGrit ของ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่..	82
บทที่5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	92
สมมติฐานการวิจัย.....	92
ขอบเขตการวิจัย	92

ประชากรในการวิจัย	93
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	100
1. ข้อเสนอแนะในการนำเอาผลการวิจัยไปใช้	100
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	100
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	107
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของการวิจัย	109
ภาคผนวก ค แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ1จังหวัดเชียงใหม่	117
ภาคผนวก ง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างGrit ของนักเรียนสายอาชีพใน สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่.....	123
ประวัติผู้เขียน.....	162

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่	55
ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบัน อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่	56
ตาราง 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของคุณลักษณะ Grit (n=40)	57
ตาราง 4 แบบแผนการวิจัย Tow Group Pretest-Posttest Design.....	59
ตาราง 5 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า.....	64
ตาราง 5 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า.....	65
ตาราง 6 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความขยันหมั่นเพียร.....	67
ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่ (n=400).....	73
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพใน สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)	74
ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400).....	75
ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องและดัชนีเปรียบเทียบของโมเดลการวัดของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400) .	77
ตาราง 11 การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียน สายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)	78

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพใน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32).....	83
ตาราง 13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง (n=16)	87
ตาราง 14 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32)	89
ตาราง 15 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32)	90
ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามคุณลักษณะ Grit จำนวน 53 ข้อ	110
ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามคุณลักษณะ Grit โดยรวม (n=40).....	112
ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความปรารถนาอย่างแรงกล้า (n=40).....	113
ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ (n=40)	113
ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ (n=40).....	113
ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบ ความสำเร็จ (n=40)	114
ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความขยันหมั่นเพียร (n=40).....	114
ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (n=40)	114
ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการ ฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (n=40)	115
ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหา ความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ (n=40).....	115

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของคุณลักษณะ Grit (n=40).....	116
ตาราง 27 แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่.....	120
ตาราง 28 ขั้นตอนที 4 การประยุกต์ใช้ความรู้.....	128

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit.....	11
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย	11
ภาพประกอบ 3 การเสริมแรงทางลบ	37
ภาพประกอบ 4 ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม	41
ภาพประกอบ 5 วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb (The Kolb Learning Cycle)	47
ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่	70
ภาพประกอบ 7 โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีว ศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)	79
ภาพประกอบ 8 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	88
ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	90
ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..	91

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบรมราชาโหวาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราชาโหวาทเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ สวนอัมพร วันที่ 21 มิถุนายน ปี 2522 ว่า “...การทำงานใด ๆ ไม่ว่าเล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อนจากความเพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อยทันเวลาได้ การฝึกฝนความเพียร ถึงหากแรกๆจะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยลำบาก แต่พอได้เพียรจนเป็นนิสัยแล้ว ก็จะกลับมาเป็นพลังอย่างสำคัญ ที่คอยกระตุ้นเตือนให้ทำงานอย่างจริงจังด้วยใจว่าเรง และเมื่อใดพลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้นการทำงานทั้งหลายก็สำเร็จได้โดยง่ายดายและรวดเร็ว ...” (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร, 2522)

จากพระบรมราชาโหวาทที่ได้อัญเชิญมาเกี่ยวกับความสำเร็จของการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังลักษณะนิสัย (Traits) ของความเพียร ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่สำคัญของบุคคลที่ช่วยส่งผลให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนและการทำงาน

ปัจจุบันกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สามของประเทศไทย (พ.ศ. 2558-2564) กำหนดสิ่งที่ต้องปฏิรูป คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึก ภาควิชาจิตวิทยาในประเทศไทย ซึ่งมีความสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 24 ได้ระบุ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ต้องมีการส่งเสริมให้คนไทยมีคุณลักษณะนิสัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะลักษณะนิสัย ที่นำมาสู่ความสำเร็จ (Success Skill) หนึ่งในลักษณะนิสัยที่นำมาซึ่งความสำเร็จที่กำลังเป็นที่สนใจอย่างมาก ของนักจิตวิทยาทางการศึกษา คือ Grit โดยมีผู้แปลเป็นภาษาไทยอย่างหลากหลาย อาทิ ความเพียร ความเพียรพยายาม ความแกร่ง และความมุ่งมั่น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่ช่วยส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จ พบว่า Angela L. Duckworth (2016) นักจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ซึ่งเคยประกอบอาชีพครูสอนคณิตศาสตร์ได้เก็บข้อมูลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่สอน พบว่า มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหลายคนมีผลการวัดระดับสติปัญญา (IQ : Intelligence Quotient) อยู่ในระดับปานกลาง และมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หลายคนมีผลการวัดระดับสติปัญญา(IQ) อยู่ในระดับสูง จึงได้สนใจศึกษาปัจจัยบางอย่างที่นอกเหนือจากระดับสติปัญญาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าปัจจัยหนึ่งคือ ลักษณะนิสัย (Traits) ของนักเรียน จึงทำให้ Angela L. Duckworth สนใจศึกษาในประเด็นของ Grit ซึ่งมีความหมายของความมานะบากบั่นและความรักทุ่มเทในเป้าหมายระยะยาว จากการศึกษางานวิจัยของแองเจลา ลี ดักเวิร์ธ (e. a. Angela L. Duckworth, 2007) Grit มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) และความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) จากประสบการณ์ในการสอนนักเรียน แองเจลา ลี ดักเวิร์ธ ค้นพบว่า สิ่งที่ต้องทำในการให้การศึกษา คือ การทำความเข้าใจในตัวนักเรียน และระบบการเรียนรู้ในแง่ของการสร้างแรงจูงใจ (Motivation) และแง่มุมของจิตวิทยาการศึกษา การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ต้องมีสองสิ่งคู่กัน คือ ความฉลาดทางสติปัญญา ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ได้ง่าย และลักษณะนิสัย ดังนั้น แองเจลา ลี ดักเวิร์ธ จึงได้ทำการศึกษาเด็กและผู้ใหญ่ โดยมีคำถามของการวิจัยว่า ใครประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จได้อย่างไร จากการศึกษาในหลายแหล่งข้อมูล การเก็บข้อมูลในวิทยาลัยทหารเวสต์พอยท์ การศึกษาผู้ประกอบการในแหล่งกันดารและห่างไกล ตลอดจนศึกษาพนักงานขายในบริษัทเอกชน พบว่าผลงานวิจัยบ่งชี้ว่า คุณลักษณะที่สามารถพยากรณ์ ความสำเร็จของประชากรในทุกกลุ่ม คือ Grit (Angela L. Duckworth, 2016)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศไทย มีพบว่า เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์ (2559) ได้ทำการศึกษา Grit ของนักเรียนสายอาชีพในภาคกลาง โดยศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความหวัง ความเพียร(Grit) ความเครียด ต่อสุขภาวะองค์รวมของนักเรียนสายอาชีพ งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการศึกษา โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนสายอาชีพของโรงเรียนอาชีวะ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 141 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสายอาชีพที่มีสุขภาวะองค์รวมที่ดี จะเป็นผู้ที่มีความหวังในชีวิตและมีความเพียรระดับสูง และมีการรับรู้ความเครียดในระดับต่ำ และ อันซอรี ช่างเหล็กและธัญภา พลานุกุลวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจ และความเพียร(Grit) ปัจจัยพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนภาษา กลุ่ม

ตัวอย่างของการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 180 คน ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจและความเพียรในการเรียนภาษามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ความวิตกกังวลและความเพียรมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ และ 3) ความวิตกกังวลในการถูกประเมินผลเชิงลบ ความวิตกกังวลในการสอบ และแรงจูงใจภายในเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วน จิราวัฒน์ เหล่าสุภาพ (2561) ได้ทำการศึกษาความตรงและความเชื่อมั่นของมาตรวัด Grit ฉบับสั้น ฉบับภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีความสอดคล้องทุกข้อผ่านเกณฑ์ มาตรวัดความมั่นใจหมายฉบับสั้น ฉบับภาษาไทย มีระดับความตรง ตามเนื้อหาการวิเคราะห์รายข้อ และความเชื่อมั่นเพียงพอ ในการประเมิน Grit ในกลุ่มบุคคลทั่วไป เมื่อผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนา Grit ของผู้เรียนในต่างประเทศ และประเทศไทยพบว่า ในประเทศไทยปัจจุบันมีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Grit ของผู้เรียน โดย สรียา ไซดิธรรม (2561) ทำการศึกษาความเพียร (Grit) ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือที่มีภูมิลำเนาต่างกัน และเพื่อพัฒนาตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุ ของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาในเขตภาคเหนือ โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่านโดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน จำนวน 506 คน ผลการวิจัยนี้พบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตภาคเหนือที่เรียนอยู่ ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความเพียรสูงกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ นิสิตนักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับความเพียรไม่ต่างกัน และ โมเดลเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่าน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Grit ดังกล่าวในข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า Grit เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในด้านการเรียน การทำงานและการดำรงชีวิต และเริ่มมีนักวิจัยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ Grit เพิ่มมากขึ้น และเริ่มขยายการศึกษา Grit ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในแต่ละระดับ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาที่กำลังประสบปัญหาเรื่องนักเรียนลาออกกลางคันที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากการศึกษา ของ เพชรพะเยาว์ แยมยินดี (2556) พบว่า นักเรียนในสถาบัน

อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีอัตรานักเรียนที่ออกกลางคันอยู่ระดับสูง เมื่อพิจารณาสาเหตุการออกกลางคันของผู้เรียน พบว่า การขาดเรียนจำนวนมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ เป็นสาเหตุสูงสุด และรองลงมาคือ ปัญหาครอบครัว สภาพเศรษฐกิจในครอบครัว นอกจากนี้ จากการศึกษาของ สุดารัตน์ พิมลรัตนการ (2558) พบว่า นักเรียนสายอาชีพไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการประกอบอาชีพในอนาคต และขาดความศรัทธาในการเรียนสายอาชีพ โดยผู้เรียนสายอาชีพที่ออกกลางคันโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนในระดับชั้น ปวช 1 และลดลงตามระดับชั้นปีที่สูงขึ้นไป

จากสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาตัวแปร “Grit” ในกลุ่มนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์เบื้องต้นกับกลุ่มครูที่สอนในวิทยาลัยอาชีวะ จำนวน 5 ท่าน ในเบื้องต้น โดยตั้งคำถามปลายเปิดถามว่า “นักเรียนอาชีวะที่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีลักษณะอย่างไร” ได้ข้อมูลโดยสรุปได้ว่า นักเรียนอาชีวะที่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีลักษณะ ดังนี้ แสดงออกถึงความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เมื่อมีโอกาส แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง ยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้อื่นและนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น เอาใจใส่ต่อการเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถเรียนรู้ได้ทุกวิชา เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและอยากรู้อยากเห็น สามารถแบ่งเวลาในการเรียนได้เหมาะสม มีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ซักถามเพื่อให้ได้ความรู้ตามที่ต้องการ ค้นหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนและแสดงความคิดเห็น สามารถวางแผนการทำงานและคิดริเริ่มสร้างงานใหม่ ๆ ได้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเข้าเรียนตรงเวลาและสม่ำเสมอ เติบโตอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนเข้าเรียน ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด มีความตั้งใจจริงที่จะศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ มีความรู้สึกยินดีที่ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความสุขกับการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา ชอบคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนใหม่ รวมทั้งวิธีการเรียนที่ไม่เหมือนใครและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ นำสิ่งที่เรียนไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้มองปัญหาในการเรียนเป็นสิ่งท้าทายไม่ใช่อุปสรรคแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ไขปัญหา

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์เบื้องต้นกับกลุ่มศิษย์เก่าอาชีวะโดยให้ครูที่สอนในวิทยาลัยอาชีวะเป็นผู้ระบุชื่อศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจำนวน 3 ท่าน โดยผู้วิจัยตั้งคำถามปลายเปิดถามว่า “ท่านคิดว่าลักษณะนิสัยที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพประกอบด้วยอะไรบ้าง” ได้ข้อมูลโดยสรุปว่าต้อง มีความขยันหมั่นเพียร มีความ

กระตือรือร้น มีความสงสัยใคร่รู้มีเป้าหมายในการทำงาน มีการตั้งเป้าหมายในชีวิต มีความเชื่อมั่นในตนเอง แสวงหาความรู้และประสบการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มใหม่ มีความพยายามและอดทนต่อการทำงานหนัก และการมีจุดยืนของตนเอง เมื่อเริ่มต้นแล้วต้องเสร็จสิ้น ฝึกฝนทักษะในการทำงานให้เกิดความเชี่ยวชาญ และต้องรักในการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ที่ทันสมัย

จากผลการศึกษามูลเชิงประจักษ์เบื้องต้นที่ได้จากครูและศิษย์เก่าอาชีวะ พบว่า มีข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดที่เกี่ยวกับ Grit และยังไม่พบองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ที่ชัดเจนดังนั้นผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ว่าประกอบด้วยคุณลักษณะอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

ส่วนรูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ นั้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องยังไม่พบรูปแบบที่เสริมสร้างคุณลักษณะ Grit ที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดแนวคิดทางจิตวิทยาการศึกษา พบว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เชื่อว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ถ้าบุคคลมีการสังเกตและการเลียนแบบ ด้วยความใส่ใจ การจดจำ การแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ และมีแรงจูงใจ (Bandura, 1997 อ้างถึงใน เดิมศักดิ์ คทวนิช (2546) นอกจากนี้ความเชื่อและการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรม การได้เห็นตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูงใจ และ แบบดูรา (Bandura, 1971 อ้างถึงใน นพมาศ อึ้งพระ (2551) ส่วนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้นั้น ทิศนา ขัมมณี (2555) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ ต้องครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการแนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ มีวิธีและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการณ์จัดการเรียนรู้นั้นเป็นไปตามทฤษฎี ส่วน Joyce, Weil, and Calhoun (2009) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความตระหนักถึงสถานการณ์ในชีวิตจริง นอกจากนี้ ชัยรัตน์ สุทธิรัตน์ (2558) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมทางจิตวิทยาจะช่วยให้บุคคลเกิดการเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านความคิดและการกระทำเข้าด้วยกัน โดยมีการสร้างประสบการณ์ที่น่าสนใจให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำของตนเอง การแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน โดยการวิเคราะห์และอภิปรายประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุปแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ธนพจน์ โพธิ์หมักร

(2561a) ที่พัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม มี 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ใส่ใจ การลงมือปฏิบัติซ้ำต่อสงสัย ประเมินก้าวไปสะท้อนย้อนกลับมา การจัดระเบียบพบค่านิยมเหมาะสม และบันทึกพฤติกรรมตอกย้ำความเข้าใจ ผลใช้รูปแบบ พบว่านักเรียนมีกริหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะ Grit ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ โดยมีแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และการใช้เทคนิคทางจิตวิทยา มาเป็นฐานคิดในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และระยะที่ 2 เพื่อสร้างและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสายอาชีพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาสามารถเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ความสำคัญของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งในประเทศไทยยังไม่เคยมีการศึกษาในเรื่องนี้ และได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาได้

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

การวิจัยครั้งนี้ได้แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาที่มีการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนานักเรียนสายอาชีพ สามารถศึกษาและนำแบบวัดและรูปแบบฯ ไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคจังหวัดเชียงใหม่

วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,872 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ที่สามารถสะท้อนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพได้ โดยผู้วิจัยใช้การเลือกแบบอิงจุดมุ่งหมาย (Purposeful Sampling) จากคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน

2. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาองค์ประกอบเพื่อสร้างโมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ คือ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 10 เท่าของตัวแปรบ่งชี้ (สมบุญ สุธียวงศ์, 2544) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ คือ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ Grit ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสมัครใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ จำนวน 32 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรที่ศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ประกอบด้วยตัวแปรบ่งชี้ ดังนี้

1.1 ความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion)

1.2 ความขยันหมั่นเพียร (Perseverance)

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ได้แก่

2.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา

2.2 ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ

นิยามศัพท์

1. Grit หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนสายอาชีพที่มีความจดจ่อกับการเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จในการเรียนสายอาชีพ มีความตั้งใจ เพียรพยายาม อดทน แม้จะประสบความล้มเหลวความทุกข์ยากในการเรียนก็ไม่ย่อท้อ มุ่งมั่นในการเรียนอาชีพจะให้เกิดผลความสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) หมายถึง การที่นักเรียนอาชีพมีความรู้สึกเชื่อมั่น รักและศรัทธาต่อการเรียนอาชีพ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีความจดจ่อต่อเป้าหมายในการเรียนอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

1.2 ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) หมายถึง การกระทำของนักเรียนอาชีพที่แสดงออกถึงความ ตั้งใจเอาใจใส่ต่อการเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ และเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ

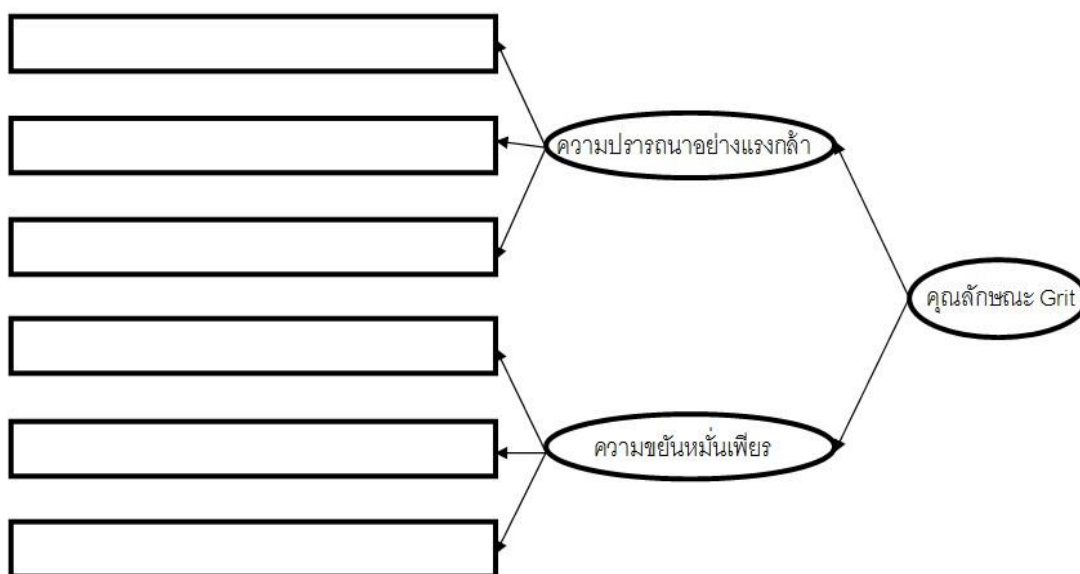
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ หมายถึง แบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเสริมสร้าง Grit ประกอบด้วย แนวคิด ของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ที่เชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ได้จากการมีประสบการณ์ตรงหรือจากการสังเกตจากผู้อื่น และการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อบุคคลได้เรียนรู้ถึงเงื่อนไขของการกระทำว่าพฤติกรรมใดกระทำแล้วได้รับการเสริมแรงทางบวก ให้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) ที่เชื่อว่า ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่างๆ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพและใช้เทคนิคทางจิตวิทยา คือ กิจกรรมกลุ่ม การเล่นเกม การระดมสมอง การเขียนแผนผังความคิด การเล่าเรื่อง บทบาทสมมติ การจินตนาการ การวาดภาพอนาคต การวางแผนและตั้งเป้าหมาย ที่เป็นไปได้ การแสดงความคิดเห็น และการสะท้อนคิด โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา มีขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้ 1) สร้างประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) เป็นการเรียนรู้โดยผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ ของตนที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาอย่างแรงกล้าและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสายอาชีพ ขั้นที่ 2 การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ โดยผ่านการสังเกตอย่าง

รอบคอบและมีการไตร่ตรองเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ Grit ของตนเอง ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่สังเกตและไตร่ตรองแล้วจากเหตุและความคิดแล้วนำมาสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่างๆ ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณลักษณะ Grit ให้เกิดขึ้นกับตนเอง ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่สรุปไว้เป็นหลักในขั้นที่แล้วไปนำเสนอและทดลองใช้ปฏิบัติจริงขณะที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ เพื่อทดสอบว่าหลักคิดใหม่นั้นใช้ได้จริงหรือไม่ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ Grit เพิ่มมากขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

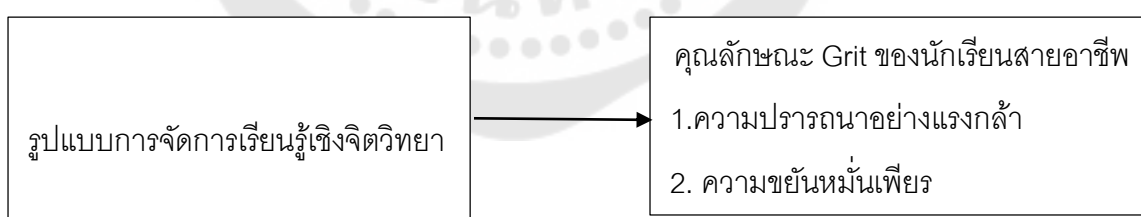
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามระยะของการวิจัย ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ Grit ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาแนวคิด Grit ของ ดักเวิร์ด และคณะ ที่ยืนยันว่า Grit ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) และความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิด Grit ของ ดักเวิร์ด และคณะ มาเป็นฐานคิดในการศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเชิงประจักษ์กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพมากกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียน สายอาชีพฯ และนำไปสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit

การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และการใช้เทคนิคทางจิตวิทยา มาเป็นฐานคิดในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. โมเดลการวัดองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. คุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา สูงกว่าก่อนเข้าร่วมการใช้รูปแบบเชิงจิตวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ ทั้งต่างประเทศ ในประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Grit

1.1 ความหมายของ Grit

1.2 ความสำคัญของ Grit

1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ Grit

1.4 แนวทางการวัดคุณลักษณะ Grit

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ Grit ในประเทศไทยและต่างประเทศ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง

Grit

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit

3. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสายอาชีพ

3.1 การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทย

3.2 การศึกษาสายอาชีพในประเทศไทย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับ Grit

1.1 ความหมายของ Grit

Grit เป็นลักษณะนิสัยในด้านบวกของมนุษย์ที่ขึ้นอยู่กับเป้าหมายระยะยาว (long-term goal) ของตัวมนุษย์เอง จากการค้นคว้าข้อมูล ตำราทางวิชาการต่าง ๆ พบว่า มีผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา ให้คำแปลภาษาไทย ของ Grit อย่างหลากหลาย อาทิ ความเพียรพยายาม ความเพียร ความมุ่งมั่นและความแกร่ง ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า Grit ตามศัพท์ภาษาต่างประเทศเพื่อให้เกิดความชัดเจนในฐานะลักษณะนิสัย (Trait) ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ Grit ดังต่อไปนี้

ดักเวิร์ธและคณะ e. a. Angela L. Duckworth (2007) กล่าวว่า Grit หมายถึง ความรักอย่างทุ่มเท ความพยายามอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายในระยะยาว เป็นความผูกพัน ทุ่มเท บากบั่น และมุ่งมั่น แม้จะล้มเหลว ก็ความอดทนต่อความลำบาก เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย ระยะยาวที่วางไว้ ไม่ละทิ้งเป้าหมายจนกว่าจะทำได้สำเร็จ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลนำตนเองไปสู่เป้าหมายได้

ดักเวิร์ธ Angela L. Duckworth (2016) ได้กล่าวใน รายการ TED Talks Education ว่า Grit เป็นความรัก อย่างผูกพัน ทุ่มเท และมีความมานะบากบั่น Grit คือความอดทน การมุ่งมั่น กับสิ่งที่มันหมาย

คาเรน Caren Baruch-Feldman (2017) กล่าวว่า Grit เป็นความสามารถ ที่มุ่งมั่น ไปที่เป้าหมายระยะยาว เมื่อบุคคลมีความปรารถนาอันแรงกล้า บุคคลจะสามารถทำในสิ่งที่ยาก และน่าเบื่อได้อย่างไม่ทอดทิ้ง

เช็คแมนและคณะ Shechtman (2013) กล่าวว่า Grit หมายถึง การทำงานอย่าง แข็งแกร่งภายใต้สถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเกี่ยวข้องกับความพยายามและความสนใจในระยะ ยาวหลายปี แม้ว่าจะล้มเหลวก็ไม่ยอมแพ้ มีความสามารถเผชิญปัญหา

เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์ (2559) กล่าวว่า Grit หมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่มี ความเพียรในด้านของความคิด ซึ่งยึดติดกับเป้าหมาย และความเพียรในด้านพฤติกรรมที่มีความ พยายามไม่ย่อท้อ

ธนพจน์ โพธิ์มัคร (2561b) กล่าวว่า Grit หมายถึง คุณลักษณะสำคัญ ที่ นอกเหนือจากความสามารถทางปัญญา ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน และ การใช้ชีวิตโดยทั่วไป เป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงความซื่อ ซอบหลงใหล ในงานหรือการเรียน มีความเพียรพยายาม มานะ และมุ่งมั่นในเป้าหมาย

จิราวัฒน์ เหล่าสุภาพ (2561) กล่าวว่า Grit หรือ ความมุ่งมั่นหมาย เป็นบุคลิกภาพที่ บอกถึง ความเข้มแข็งทางจิตใจของบุคคล ที่ทำให้บุคคล สามารถฟันฝ่าอุปสรรคที่เผชิญ เพื่อทำ ตามเป้าหมายระยะยาวของตนเอง ประสบความสำเร็จ โดยสามารถทำนายการประสบ ความสำเร็จได้ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นนี้ ไม่ได้มาจาก ทักษะ ความสามารถ หรือสติปัญญา โดย ประกอบด้วยองค์ประกอบสององค์ประกอบ คือ 1) ความรักในสิ่งที่ทำ (Passion) และ 2) ความ อดทนพยายาม(Perseverance)

สรุป Grit หมายถึง การแสดงออกถึงความซื่อซอบหลงใหล ในงาน หรือการเรียน มี ความเพียรพยายาม มานะ มุ่งมั่นในเป้าหมาย แสดงออกโดยมีความพยายามอย่างไม่ย่อท้อ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว เป็นความฝักใฝ่ ทุ่มเท บากบั่น มุ่งมั่น ถึงแม้จะอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ท้าทาย หรือล้มเหลวก็ไม่ยอมแพ้ ยังคงอดทนต่อการฟันฝ่าอุปสรรคผ่านความลำบาก เพื่อไปถึงเป้าหมายที่ตั้งใจ ไม่ละทิ้งเป้าหมายจนกว่าจะทำได้สำเร็จ

1.2 ความสำคัญของ Grit

Grit เป็นคุณลักษณะด้านบวกของมนุษย์ ที่มีความสำคัญมาก เป็นที่ยอมรับกันว่า Grit เป็นลักษณะนิสัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากผู้ที่มี Grit จะมีพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย และมีความมานะบากบั่น ที่จะทำให้สำเร็จตามเป้าหมายของตนเอง (Angela L. Duckworth, 2016) ผู้เรียนที่มี Grit จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ความทุ่มเทในสิ่งที่ตนสนใจ ใส่ใจ มีจุดยืนไม่เปลี่ยนแปลงง่าย มีความอดทน อดกลั้น ในการแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และไม่ยอมแพ้ต่อความล้มเหลว ความสำคัญของกริท Grit สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อตนเอง บุคคลที่มี Grit สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสูง
2. ความสำคัญต่อสังคม บุคคลที่มี Grit จะเป็นผู้มีมานะ บากบั่น และสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่สังคมในหลายๆด้าน
3. บุคคลที่มี Grit จะเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นต่ออุปสรรคไม่ท้อถอย จนกว่าจะสำเร็จ ทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. ประเทศมีบุคลากรที่มีคุณภาพมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

สิ่งสำคัญสำหรับการศึกษในปัจจุบัน ต้องช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยการปรับให้นักเรียน เป็นคนที่ ปรับตัวได้ ยืดหยุ่นได้ มีความคล่องตัว สิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาเด็ก (Paul Tough, 2012 อ้างถึงใน ประเสริฐ ตันสกุล (2560) ไม่ได้มีเพียงความรู้ แต่อยู่ที่การสร้างคุณลักษณะพิเศษ กลุ่มหนึ่งให้กับนักเรียน คุณลักษณะเหล่านั้น ประกอบด้วย Grit, Persistence, self-control, Conscientiousness และ Self Confidence สิ่งเหล่านี้ จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนและชีวิต เป็นการเน้นการพัฒนา สิ่งที่เป็น Non Cognitive เรียกว่า Success Skill ประกอบด้วย ทักษะ Empathy Self – control Integrity, Embracing diversity and grit ทักษะย่อยทั้งห้าตัว ถูกแบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วย Empathy, Embracing diversity เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายนอก และ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วยสามทักษะ Self – control Integrity and Grit เป็นความสัมพันธ์ภายใน โดยผู้วิจัยเลือกที่จะพัฒนา Grit ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่นำไปสู่ความสำเร็จตามแนวคิดของแอนเจลา ลี ดักเวิร์ธ ที่มีผลการศึกษากว่า Grit เป็นคุณลักษณะสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียน

แองเจลา ลี ดักเวิร์ธ Angela L. Duckworth (2016) กล่าวว่า ความฉลาดทางปัญญาที่แสดงออกมาให้เห็นโดยระดับของการวัดไอคิวนั้น ไม่เป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ผู้เรียนแตกต่างกัน ระหว่างผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด กับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสุด ผู้เรียนที่ผลการเรียนดีบางคนนั้น ไม่ได้เป็นผู้ที่มีระดับของความฉลาดทางสติปัญญาสูงสุด ในขณะเดียวกันผู้เรียนที่มีระดับความฉลาดทางปัญญาสูงที่สุดบางคนก็ไม่ได้มีผลการเรียนที่ดี ดังนั้น ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ถ้าผู้เรียนมีความมานะพยายาม จากงานวิจัยของแองเจลา ลี ดักเวิร์ธ ที่มีการศึกษาทั้งเด็กและผู้ใหญ่ โดยมีคำถามการวิจัยว่า ใครประสบความสำเร็จ และทำไมเขาจึงประสบความสำเร็จ และค้นพบว่า จากบริบทของประชากรที่แตกต่างกัน คุณลักษณะที่โดดเด่น ที่ช่วยพยากรณ์ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน คือ Grit ด้วยเหตุนี้ Grit จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อผู้เรียน และเหมาะสมในการปลูกฝัง ให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกระดับชั้น

คาเรน Caren Baruch-Feldman (2017) ได้กล่าวว่า กริต(Grit)มีความสำคัญต่อบุคคล Gritทำให้บุคคลแปลง ความรักอย่างแรงกล้า กับความมานะบากบั่น ให้กลายเป็นทักษะ Grit คือความอดทนมานะบากบั่น เมื่อความท้าทาย มาประกอบกับความมานะอดทนจะกลายเป็นทักษะ (Skill) และทักษะรวมกับความมานะบากบั่น จะกลายเป็น ความสำเร็จ

โดยสรุปแล้ว ความสำคัญของการมี Grit ทำให้บุคคล มีความรัก ห่มเท ในสิ่งที่ทำ มีเป้าหมาย และสู้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายอย่างไม่ท้อถอย แม้จะมีอุปสรรคมากมายมหาศาล ล้มเหลวกี่ครั้ง บุคคลที่มี Grit จะไม่ท้อถอย และลุกมาเริ่มใหม่ ในเป้าหมายเดิมที่วางไว้

1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ Grit

1.3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย

Grit มีความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายในระยะยาวของมนุษย์ (Long – term goal) จากงานวิจัยพบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรม Grit นั้น จะตั้งมั่นที่เป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือความล้มเหลว ไม่ว่าจะมีความอุปสรรคมากมายหรือล้มเหลวกี่ครั้ง แองเจลา ลี ดักเวิร์ธ ได้กล่าวถึงในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยของเธอว่า Grit ขึ้นอยู่กับเป้าหมายระยะยาว ผู้มีกริต Grit เปรียบเสมือนนักวิ่งมาราธอน พวกเขาจะไม่ท้อถอย แม้ว่าจะหกล้มกี่ครั้ง จนกว่าจะเข้าเส้นชัยได้สำเร็จ (e. a. Angela L. Duckworth, 2007)

การตั้งเป้าหมาย เป็นสิ่งสำคัญของบุคคล ในการเรียนและการงาน เป้าหมายเปรียบเสมือนเข็มทิศ ชี้ทิศทาง ในการดำเนินชีวิตของบุคคลเป้าหมายของบุคคล สามารถกำหนดได้ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของบุคคล ทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย เสนอโดยล็อก และอีแธม (The Goal Setting Theory) ล็อกกล่าวถึงการกำหนด

เป้าหมายของบุคคลว่า การกำหนดเป้าหมายของบุคคล เป็นกระบวนการกระตุ้นบุคคลให้เกิดพฤติกรรม โดยคุณสมบัติของเป้าหมายที่ดี (Locke & Latham, 1990) มีดังนี้

1. เป้าหมายต้องมีระดับความท้าทาย ที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ถ้ายากเกินไป จะทำให้บุคคลท้อถอย แต่ง่ายจนเกินไป จะไม่เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม
2. เป้าหมายต้องมีความเฉพาะเจาะจง เป้าหมายที่ดี จะระบุอย่างชัดเจน ไม่กว้างหรือหลากหลายเกินไป
3. การยอมรับเป้าหมาย เป้าหมายควรเป็นสิ่งที่คนในสังคมยอมรับได้ และไม่ขัดกับศีลธรรมอันดีงาม
4. ความมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย บุคคล จะมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย แต่ความมุ่งมั่นนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล บางคนมีน้อย บางคนมีมาก ถ้าคนที่ยึดติด ยึดมั่นในเป้าหมาย ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย จะเป็นตัวบ่งชี้ว่า คนคนนั้น มีแนวโน้ม เป็นผู้ที่มี Grit สูง

เบรชท์ (Brecht, 1996) กล่าวว่า ความสำคัญของเป้าหมาย คือ เป้าหมาย ทำให้บุคคล มีจุดหมายในชีวิต เมื่อบุคคล ทราบว่า เขาต้องการอะไรในชีวิตของเขา เขาจะพยายามทำสิ่งนั้น ให้บรรลุเป้าหมาย เป้าหมายทำให้บุคคลทราบว่า ตนมาถูกเส้นทางหรือไม่ ทำให้ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น และเป็นสิ่งชี้ระดับวุฒิภาวะ ซึ่งคนที่มี Grit สูง จะเป็นผู้ที่ มีเป้าหมาย และตั้งเป้าหมายไว้ล่วงหน้า แตกต่างจากคนที่มี Grit ต่ำ ซึ่งมักไม่บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคหลายประการ โดย ประการแรก คือ การไม่ตั้งเป้าหมาย ทำให้ไม่มีหลักยึด ไม่มีทิศทาง ไม่ทราบวิธีการของการตั้งเป้าหมาย ประสพการณ์ของการล้มเหลวในเป้าหมาย ผู้ที่มี Grit ต่ำ จะไม่อดทนต่อสภาวะความล้มเหลว และจะยกเลิก หรือเปลี่ยนไปทำเป้าหมายใหม่ แตกต่างจากผู้มี Grit สูง ที่จะอดทนอดกลั้นทำต่อไปจนกว่า จะบรรลุความสำเร็จในเป้าหมายเดิม

สรุป Grit เกี่ยวข้องกับเป้าหมาย โดยคนที่มีกริต(Grit)สูง จะเป็นผู้ที่มีเป้าหมาย และสามารถตั้งเป้าหมายได้ เป้าหมาย ทำให้บุคคล มีจุดหมายในชีวิต เมื่อบุคคล ทราบว่า เขาต้องการอะไรในชีวิตของเขา เขาจะพยายามทำสิ่งนั้น เพื่อให้บรรลุเกิดความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น

1.3.2 แนวคิดทฤษฎีทางบุคลิกภาพของแมคคลีแลนด์

Grit มีความเกี่ยวพันกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของมนุษย์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ (Personality trait) ของแมคคลีแลนด์ (McClelland) มีนักจิตวิทยาที่กล่าวถึงบุคลิกภาพของมนุษย์ และลักษณะนิสัยหลายท่าน หนึ่งในนั้น คือ แมคคลีแลนด์ (McClelland, 1961)แมคคลีแลนด์ได้กล่าวถึง ความต้องการสามสิ่งที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ ว่ามีส่วนทำให้มนุษย์มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เมื่อ

วิเคราะห์แล้ว จะพบว่า ผู้มี Grit สูง คือผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีมานะอดทน มุ่งมั่นไปให้ถึงเป้าหมายระยะยาวของตนเอง

แมคคลีแลนด์ (McClelland, 1961) ได้เสนอทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ว่าความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็นสามประเภท โดยเกิดจากการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) ความต้องการความสำเร็จ ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคล ต้องการความสำเร็จ และมุ่งมั่นทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้ถึงความสำเร็จนั้นเป็นความต้องการ (ชูศักดิ์ เจนประโคน, 2543) บรรลุเป้าหมายตามที่ตนปรารถนา มีความปรารถนา จะทำให้เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยการพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและมีความกังวล เมื่อล้มเหลว

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Need for affiliation) บุคคลบางคน มีแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์สูง บุคคลประเภทนี้ จะให้ความสัมพันธ์ กับเพื่อนร่วมเรียน เพื่อร่วมงาน ใฝ่หาความรัก ความเอาใจใส่ และการยอมรับจากสังคมรอบข้าง เป็นความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความต้องการผูกพันกับผู้อื่น เป็นความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นเกิดความรักใคร่ในตนเอง

3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) บุคคลมีความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น เป็นความต้องการอยู่เหนือผู้อื่นและครอบงำผู้อื่นได้ ต้องการควบคุมผู้อื่นให้อยู่ในอำนาจของตนเอง บุคคลที่มีความต้องการในอำนาจอย่างแรงกล้า จะพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น โดยการพยายามให้ข้อเสนอแนะ ให้ความคิด สนทนากับบุคคลอื่นๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูงมักมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มกิจกรรมทั้งหลาย

1.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกริต (Grit) กับสติปัญญา

หนึ่งในตัวแปรที่สามารถทำนายและพยากรณ์ ความสำเร็จของผู้เรียน คือความสามารถเชาว์ปัญญา ผู้ที่มีเชาว์ปัญญาสูงจะเรียนรู้ได้เร็ว (Cognitive) แต่เมื่อมีการศึกษาในเวลาดต่อมาพบว่า ลักษณะนิสัยกริต Grit ซึ่งเป็น Non- Cognitive เป็นตัวทำนายและพยากรณ์ ความสำเร็จของผู้เรียนได้ แม้ว่าผู้เรียนนั้นจะมีเชาว์ปัญญาไม่สูง จากการวัดไอคิว แต่หากเขามีกริต (Grit) สูง เขาก็จะประสบความสำเร็จได้ และ Grit นี้ เป็นลักษณะนิสัยที่ไม่ขึ้นกับเชาว์ปัญญาของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีเชาว์ปัญญาสูงหรือต่ำ จากคะแนนการวัด IQ ไม่สัมพันธ์กับระดับของกริต (Grit) กล่าวคือ ความสามารถทางเชาว์ปัญญานั้นเปรียบเป็นพรสวรรค์ของผู้เรียน หากแต่ Grit

ของผู้เรียน คือพรแสวง พรสวรรค์กับพรแสวงไม่สัมพันธ์กัน และพรสวรรค์ไม่ได้มีส่วนทำให้เกิดพรแสวงขึ้นมา (e. a. Angela L. Duckworth, 2007)

ในบริบทสังคมไทยในอดีต เชื่อว่า ผู้ที่มีพรปัญญาสูง มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต แต่ในสังคมตะวันตก เชื่อในเรื่องของความสำเร็จอันเกิดจากพรแสวงมากกว่า พรสวรรค์ จึงมีงานวิจัยต่างประเทศ จำนวนมาก ที่เกี่ยวข้องกับกริต(Grit) และปัจจุบันแพร่หลายเข้ามาในประเทศไทย และมีผู้สนใจศึกษา อาทิ เบญจรัตน์ จงจรัสพันธุ์, จิราวัฒน์ เหล่าสุภาพ นักวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันซอรี ช่างเหล็ก จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และ ธนพจน์ โพธิ์มัคร จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แต่ในจำนวนนักวิจัย ที่วิจัยเกี่ยวกับกริต(Grit) ในประเทศไทย มีเพียง ธนพจน์ โพธิ์มัคร ที่ทำวิจัยในรูปแบบการพัฒนา โดยทำวิจัยกับประชากรนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

โดยสรุปแล้ว พรปัญญา เป็นพุทธิพิสัย (Cognitive) มีความแตกต่างกับกริต (Grit) ที่เป็นลักษณะนิสัย (Non cognitive) และไม่มีความสัมพันธ์กัน ผู้ที่มีกริตสูง อาจมีพรปัญญาสูงหรือต่ำก็ได้ ในทางกลับกัน ผู้ที่มีพรปัญญาสูง อาจมีกริต(Grit) ต่ำ แสดงให้เห็นจากการขาดเป้าหมาย ขาดความมานะพยายาม

1.3.4 แนวคิดการตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน (Self-Esteem)

การตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน มีความเกี่ยวข้องกับ Grit โดยผู้ที่มี Grit สูง จะเป็นผู้ที่มีการตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตนสูง เชื่อว่าตนเองสามารถที่จะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จได้ มีผู้กล่าวเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน ไว้ดังนี้

เมธาสิทธิ์ มีสวสินธุ์ วีรเทพ ปทุมเจริญพัฒนา และพรรณี บุญประกอบ (2560) กล่าวถึง การตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน เป็นความคิดและความรู้สึกเชิงประเมินค่า ที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถ และค่ามีคุณค่า ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ที่เป็นแรงขับในตัว ของบุคคล ให้ตัดสินใจและกระทำสิ่งต่างๆ โดยผลการกระทำจะเป็นเชิงลบหรือบวกขึ้นกับผลของการเรียนรู้

โรเซนเบิร์กเบิร์ก (Rosenberg, 1965) ได้กล่าวถึง การตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน เป็นความเชื่อ มุมมอง ความคิด ที่บุคคลมองตัวเอง ถ้าบุคคลคนนั้น เป็นบุคคลที่เห็นคุณค่าแห่งตนสูง บุคคลคนนั้น จะยอมรับตนเอง เคารพตนเอง และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เป็นบุคคลที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคม ในทางกลับกัน ถ้าบุคคลคนนั้น เป็นผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เขาจะคิดว่า ตนเองเองไม่มีความสามารถ หวั่นไหว วิดกกังวลกับคำวิจารณ์ของสังคม ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลคนนั้นเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว มีปัญหาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

แบรนด์เดน (Branden, 2001) ได้กล่าวถึง การตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน เป็นความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมของบุคคล บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง

1.3.5 แนวคิดความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience)

ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) เป็นที่มาของ Grit โดยความยืดหยุ่นทางจิตใจในทางจิตวิทยา หมายถึง ความสามารถเฉพาะบุคคล เข้ากับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงของชีวิต (Robertson, 2012) ซึ่งความยืดหยุ่นทางจิตใจ เรียกได้หลายแบบ อาจเรียกว่า ความฟื้นสภาพได้ ทางด้านจิตใจ หรือการฟื้นตัวได้ ความยืดหยุ่นทางจิตใจเป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัวเข้ากับสิ่งที่ต้องทำในชีวิต เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่มีอุปสรรค โดยอุปสรรคนั้น อาจมีที่มาที่หลากหลาย อาทิ อุปสรรคในการทำงาน ปัญหาครอบครัว ปัญหาทางการเงินเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของบุคคล ซึ่งผู้ที่มีความยืดหยุ่นทางจิตใจดี เป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนาเทคนิคในการรับมือกับความเครียด สถานการณ์ที่มีอุปสรรคมากได้เป็นอย่างดี ทำให้ผ่านวิกฤตไปได้ มักเป็นผู้ที่มองโลกในแง่บวก มีเจตคติในทางบวก และสามารถควบคุมอารมณ์ทางลบได้ Grit มีที่มาจากความยืดหยุ่นทางจิตใจ ซึ่งผู้ที่มีความเพียร คือผู้ที่มีความยืดหยุ่นทางจิตใจสูง สามารถรับมือกับปัญหาอุปสรรคในชีวิตได้ดี และมีอารมณ์ในทางบวก มีความอดทนสูง และตั้งมั่นในเป้าหมายระยะยาว

ความยืดหยุ่นทางจิตใจ จึงเป็นตัวแปรที่มีความหมายใกล้เคียงกับ Grit ความยืดหยุ่นทางจิตใจ เรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่า การฟื้นคืนพลัง ตัวแปรทั้งสองมีความคล้ายคลึงกันที่ใช้อธิบาย บุคคลที่มีความอดทนไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคง่ายๆ แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแปรทั้งสองมีความแตกต่างกันโดย ความยืดหยุ่นทางจิตใจหรือการฟื้นคืนพลัง จะให้ความสำคัญต่อการต่อสู้ การลุกขึ้นมาหลังจากความล้มเหลว แต่กริตให้ความสำคัญกับ ความผูกพันในเป้าหมายที่มุ่งหวังมานาน (Perkins-Gough, 2013 อ้างใน เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์ (2559)

1.3.6 แนวคิดเกี่ยวกับความอดทน (Tolerance)

ผู้ที่มีกริต(Grit)สูง เป็นผู้ที่มีความอดทนสูง ความอดทน หมายถึง ความเข้มแข็ง มั่นคง หนักแน่นของจิตใจ จากการศึกษาค้นคว้า ความอดทน มีผู้ให้ความหมายจำนวนมาก อาทิ

จันทร์ดี ถนนมคล้าย (2539) กล่าวว่าความอดทนหมายถึง การทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค สามารถควบคุมการกระทำของตน ให้อยู่มรรขอบเขตที่พึงรับได้

มารศรี กลางประพันธ์ (2548) กล่าวว่า ความอดทน หมายถึงลักษณะ ของความเข้มแข็งมั่นคง หนักแน่นของจิตใจ สามารถรักษาความสงบของจิตใจ ไว้ได้ เพื่อนำพาตนเองผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ

โดยสรุป ความอดทน คือ ความหนักแน่นมั่นคงเข้มแข็งของจิตใจ โดยสามารถรักษาสภาพของจิตใจเอาไว้ได้ นำพาตนเองผ่านอุปสรรคต่างๆไปได้ด้วยดี

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความอดทน ที่น่าสนใจ จากการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

มารศรี กลางประพันธ์ (2548) ได้ศึกษา การพัฒนาคุณธรรมด้านความอดทน (ขันติ) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีระดับความวิตกกังวลสูง โดยการสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 และ 18 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความอดทนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05

1.4 แนวทางการวัดคุณลักษณะ Grit

เครื่องมือที่ใช้วัดกริต Grit ผู้วิจัยทำการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการวัด Grit มีรายละเอียดดังนี้

ทางการวัดคุณลักษณะภายในของมนุษย์

เนื่องจาก Grit เป็นคุณลักษณะภายในของมนุษย์ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้า ตำราทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ เพื่อการสร้างแบบวัด Grit ที่มีประสิทธิภาพ การวัดทางจิตวิทยา (Psychological measurement) เป็นการวัดคุณลักษณะภายในของมนุษย์ การวัดทางจิตวิทยาและการศึกษา จึงต้องใช้วิธีการวัดโดยอ้อม ซึ่งช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภายในที่ต้องการวัด กับพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมา แล้วดำเนินการสังเกตรวบรวมข้อมูล จากตัวอย่างของพฤติกรรมที่สังเกตได้ ไปสรุปเป็นค่าของคุณลักษณะภายใน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ได้กล่าวถึง ธรรมชาติของการวัดทางจิตวิทยาและการศึกษาว่า การวัดทางจิตวิทยาและการศึกษาเป็นการวัดหรือสังเกตทางอ้อม (Indirect observation) การวัดต้องใช้สิ่งเร้า กระตุ้น อาจใช้ข้อคำถาม เพื่อให้บุคคลเขียนตอบ หรือ ตอบเป็นคำพูด หรือ พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ เพื่อแปลความหมายสิ่งที่ต้องการวัดออกมา การวัดแต่ละครั้ง เป็นการรวบรวมข้อมูลบางส่วนของพฤติกรรม เครื่องมือที่ใช้ จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่เป็นตัวแทน (Representative) ของสิ่งที่ต้องการวัด โดยผลที่ได้จากการวัดเป็นคุณลักษณะในเชิงสัมพัทธ์ (Relative) เป็นการเปรียบเทียบ ค่าตัวเลขที่ ต้องนำไปเปรียบเทียบกับตีความหมายกับผลการวัดของผู้อื่น หรือตามเกณฑ์มาตรฐานที่มีการกำหนดไว้

การวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ผู้วัดต้องคำนึงถึง สิ่งเหล่านี้ คือ

1. สิ่งที่ต้องการวัดคืออะไร ต้องใช้ ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด เพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่ต้องการวัด ให้เป็นรูปธรรม บ่งชี้คุณลักษณะที่ต้องการวัด
2. ควรวัดอย่างไร ควรใช้เครื่องมืออะไร คำถามแบบใด ที่จะสอดคล้องกับ คุณลักษณะที่ต้องการวัด และเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

ความเป็นมาของการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด Grit

ความเป็นมาของการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด Grit มีการศึกษาโดยดักเวิร์ธ และควิน (Duckworth & Quinn, 2009) ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัด Grit Scale ในปี 2008 โดยมีการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความ Grit จำนวนข้อคำถาม 12 ข้อ ให้ผู้ทดสอบประเมินตนเอง ตัวอย่างข้อคำถาม เช่นบางครั้ง ความคิดเรื่องอื่น ทำให้ฉันเสียสมาธิ จากสิ่งที่ทำ โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 3 นาที โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมดังนี้

1. ความคิดใหม่ๆ และโครงการใหม่ (New Idea and Project)
2. ความไม่ท้อแท้ และการเริ่มใหม่ (Setbacks don't discourage)
3. การหมดความสนใจ (Lost interests)
4. การทำงานหนัก (Hard worker)
5. การตั้งเป้าหมาย (Set a goal)
6. การมีจุดยืนของตนเอง (Maintaining my focus)
7. เมื่อเริ่มต้นแล้วต้องเสร็จสิ้น (Finish whatever I begin)
8. เป็นคนขยันหมั่นเพียร (I am diligent)

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ Grit ในประเทศไทยและต่างประเทศ

1.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับ Grit ในประเทศไทย

นักวิชาการในประเทศไทยได้ทำการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ Grit ไว้ดังนี้

อรนุช ธาราเวชรักษ์ (2539) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางวิทยาศาสตร์ในด้านความเพียรพยายามกับทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 440 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเจตคติทางวิทยาศาสตร์ในด้านความเพียรพยายามอยู่ในระดับมาก และ 2) เจตคติทางวิทยาศาสตร์ในด้านความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อันซอรี ช่างเหล็กและธัญภา พลานุกุลวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจและความเพียร ปัจจัยพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนภาษา มีจุดมุ่งหมายของงานวิจัย 1) เพื่อ

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ความวิตกกังวล และความเพียรของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและต่ำ และ 2) เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ด้านแรงจูงใจ ความวิตกกังวล และความเพียรต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 180 คน ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จังหวัดสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน แบบสอบถามความวิตกกังวลในการเรียนภาษาต่างประเทศ แบบสอบถามความเพียรในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) แรงจูงใจและความเพียรในการเรียนภาษา มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ความวิตกกังวลและความเพียรมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ และ 3) ความวิตกกังวลในการถูกประเมินผลเชิงลบ ความวิตกกังวลในการสอบ และแรงจูงใจภายในเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศควรจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจ ส่งเสริมบุคลิกนิสัยด้านความเพียรและลดความวิตกกังวลในตัวผู้เรียน

เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์ (2559) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหวัง ความเพียร ความเครียด ต่อสุขภาวะองค์รวมของนักเรียนสายอาชีพโรงเรียนอาชีวะในกรุงเทพมหานคร จำนวน 141 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปร ความหวัง ความเพียร และความเครียด ร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของสุขภาวะองค์รวมได้ร้อยละ 43 และพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า ความเพียรด้านพฤติกรรมและความหวังและความหวังด้านการมุ่งกระทำมีผลต่อสุขภาวะองค์รวม และความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาวะองค์รวม ผลการวิจัยนี้บ่งชี้ว่า นักเรียนสายอาชีพที่มีสุขภาวะองค์รวมที่ดี เป็นผู้ที่มีความหวังในชีวิตและมีความเพียรระดับสูง และมีการรับรู้ความเครียดในระดับต่ำ

จิราวัฒน์ เหล่าสุภาพ (2561) ได้ทำการศึกษาความตรงและความเชื่อมั่นของมาตรวัด Grit ฉบับสั้น ฉบับภาษาไทย โดยงานวิจัยมี 2 ระยะ งานวิจัยระยะที่ 1 เป็นการแปลมาตรวัด Grit ฉบับสั้น จากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย และดำเนินการแปลย้อนกลับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน งานวิจัยระยะที่ 2 ตรวจสอบความตรง ด้วยดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ในช่วงธันวาคม 2559 ถึงมกราคม 2560 โดยเป็นชายร้อยละ 33.3 เป็นหญิงร้อยละ 66.7 มีอายุเฉลี่ย 26.7 มีการหาเครื่องมือคุณภาพวิจัย โดยการวิเคราะห์อำนาจจำแนก รายชื่อของข้อกระทง

ตรวจสอบความสอดคล้อง ของข้อคำถามโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม (CITC) และการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์ หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีความสอดคล้องทุกข้อผ่านเกณฑ์ พบค่าระหว่าง .67-1 การ วิเคราะห์อำนาจจำแนก ด้วยการทดสอบค่า T-test พบว่า ทุกข้อสามารถ จำแนกกลุ่มสูงและกลุ่ม ต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมของทุกข้อ ผ่านเกณฑ์ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น แบบความสอดคล้องภายใน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ .79 มาตรฐานความหมาย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.09 โดยสรุป มาตรฐานความหมายฉบับ สั้น ฉบับภาษาไทย มีระดับความตรง ตามเนื้อหาการวิเคราะห์รายข้อ และความเชื่อมั่นเพียงพอ ในการประเมินGrit ในกลุ่มบุคคลทั่วไป

ธนพจน์ โพธิ์มัคร (2561 a) ได้ทำการศึกษาการพัฒนารูปแบบการ เสริมสร้างกริท(Grit) ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างกริท และศึกษาผลการใช้รูปแบบการ เสริมสร้างกริท ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์สถาบันพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยงานวิจัย นี้ มีการพัฒนาสองระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างกริทของนักเรียน ระยะที่สอง ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการเสริมสร้างกริท ของนักเรียนวิทยาลัย นาฏศิลป์ มีห้าขั้นตอนคือการรับรู้และใส่ใจ การลงมือปฏิบัติ จัดข้อสงสัย การประเมินก้าวไป สะท้อนกลับมา การจัดระเบียบค่านิยม บันทึกพฤติกรรมต่อย้ำความเชี่ยวชาญ ผลการศึกษา พบว่านักเรียนมีกริทหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

สรียา โชติธรรม (2561) ทำการศึกษาเปรียบเทียบระดับความเพียร ของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือที่มีภูมิหลังต่างกัน และเพื่อพัฒนาตรวจสอบความ สอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุ ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาในเขตภาคเหนือ โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่านโดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในเขต ภาคเหนือ ที่มีภูมิหลังต่างกัน และเพื่อพัฒนาความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุ ของผลสัมฤทธิ์ การเรียนของนิสิตนักศึกษาในเขตภาคเหนือโดยมีความเพียร เป็นตัวแปรส่งผ่านกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ จำนวน 506 คน โดยได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ วิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว และมีการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตภาคเหนือที่เรียนอยู่ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มี

ความเพียรสูงกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ นิสิตนักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับความเพียรไม่ต่างกัน และ โมเดลเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่าน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (chi-square = 29.616, df = 21, p = 0.100, Gfi = 0.987, AGFI = 0.973, RMR = 0.00987) โดยการเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างฉลาดทางจิตวิทยา มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่าน ในขณะที่ การสอนอย่างฉลาดทางจิตวิทยา มีเพียงอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น

สำราญ เพ็ญภักดี (2549) ได้ศึกษาวิจัย เพื่อสร้างคู่มือความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่สร้างขึ้น เพื่อเปรียบเทียบ ความขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความขยันหมั่นเพียร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 70 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 33 คน

กล่าวโดยสรุป ได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Grit ในประเทศพบว่า มีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงความสัมพันธ์ เป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานวิจัยในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง Grit มีเพียง 1 เรื่อง และไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณลักษณะ Grit

1.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับกริตในต่างประเทศ

ดักเวิร์ธ (e. a. Angela L. Duckworth, 2007) ได้ทำการศึกษาความเพียรพยายาม โดยศึกษา จากแหล่งข้อมูล 6 แห่ง คือ การศึกษาที่ 1 ศึกษากับผู้ใหญ่ อายุ 25 ปี และมากกว่า การศึกษาที่ 2 ทำการศึกษากับ ผู้ใหญ่ อายุ 25 ปีหรือมากกว่า การศึกษาที่ 3 ศึกษา กับนักเรียนมัธยมศึกษา Ivy league การศึกษาที่ 4 ศึกษา กับนักศึกษาทหารวิทยาลัยเวสต์พอยท์ ในปี 2008 การศึกษาที่ 5 ศึกษา กับนักศึกษาทหารวิทยาลัยเวสต์พอยท์ ในปี 2010 การศึกษากับ นักศึกษานานาชาติปีสุดท้าย จากการศึกษพบว่า ความเพียรพยายามไม่ได้มีความสัมพันธ์กับ IQ ในขณะที่เดียวกันมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพห้าด้าน และความเพียรพยายามสามารถทำนายพยากรณ์การสำเร็จการศึกษาได้

ดักเวิร์ธและควิน (Duckworth & Quinn, 2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาเสถียรภาพ ความเพียรพยายาม (Grit-S) จากการทดสอบกับประชากร นักศึกษาทหาร เวสต์พอยท์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา Ivy league และนักศึกษานานาชาติ พบว่า Grit – S มีศักยภาพในการทำนายและพยากรณ์ ความเพียรพยายาม

อาบูฮัสซัน (Abuhassan, 2015) ได้ศึกษาการปลูกฝัง Grit โดยใช้โปรแกรม การบริหาร และโครงสร้างบุคลิกภาพเชิงลึกวัตถุประสงค์ของการนำเสนองานวิจัยเพื่ออธิบาย องค์ประกอบเชิงโครงสร้าง ของบุคลิกภาพทางบวก ที่เรียกว่า Grit และใช้ในการพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ความเพียร ได้มีการนิยามโดยประกอบไปด้วยสององค์ประกอบ คือ ความสนใจอย่าง มุ่งมั่นและความพยายามที่จะไปให้ถึงเป้าหมายระยะยาว โดยความเพียรมีความสัมพันธ์กับ ความคิดในทางบวกและมุ่งไปที่เครื่องมือในการลบความคิดในทางร้าย จากการศึกษาพบว่า ความเพียร มีสององค์ประกอบที่แตกต่างกัน และความเพียรสามารถพยากรณ์ระดับผลสัมฤทธิ์ ของการเรียนรู้ได้

กล่าวโดยสรุป ได้ว่า งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ Grit พบว่า มีงานวิจัยของ ดักเวิร์ธ (Duckworth) กลุ่มตัวอย่าง ผู้ใหญ่ นักเรียนมัธยมศึกษา นักศึกษาทหาร วิทยาลัยเวสต์พอยท์ นักศึกษานานาชาติที่สุดท้าย ผลการวิจัยพบว่า Grit ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับ IQ และ Grit สามารถทำนายพยากรณ์การสำเร็จการศึกษาได้ มีการศึกษาพัฒนาแบบวัด Grit-S และ Grit เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ได้ และ Grit มีความสัมพันธ์กับ ความคิดในทางบวกและการตั้งเป้าหมาย

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning) เป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตของมนุษย์ มีผู้ให้นิยามของการเรียนรู้ไว้จำนวนมาก โดยสรุปแล้ว การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ที่เป็นไปอย่างถาวร ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงได้ เช่น จากใช้ภาษาอังกฤษได้ไม่คล่อง มาเป็นพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว จากใช้คอมพิวเตอร์ได้ไม่ดี เป็นใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี การเรียนรู้ ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะ ทักษะความสามารถของบุคคลในการทำสิ่งต่างๆ เท่านั้น ยังสามารถเปลี่ยนแปลง ลักษณะนิสัยของบุคคล ให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ โดยการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ นั้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในกระบวนการเสริมสร้างการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หรือเรียกได้ว่า รูปแบบการสอน (Model of Teaching /Teaching Model) มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านให้ความหมาย เกี่ยวกับรูปแบบ (Model) ดังนี้

ทิตินา แชมมณี (2552) กล่าวถึง รูปแบบ (Model) ว่ารูปแบบเป็นเครื่องมือ ทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว เป็นสภาพหรือลักษณะการเรียนการสอน ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบตามหลักทฤษฎี หลักการแนวคิดความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดกระบวนการ หรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ เข้าไปช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

เดมศักดิ์ คทวนิช (2555) กล่าวถึง รูปแบบว่า รูปแบบหมายถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคล แสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบายเป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่น สามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

Joyce and Weil (1996) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นการอธิบายสภาพการเรียนรู้ของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ต่างๆ ตั้งแต่การวางแผนสิ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้ ไปจนถึงการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตำรา โปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดยสรุปแล้ว รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนในการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนเฉพาะเจาะจง มีแนวคิด ขั้นตอน และกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและธรรมชาติของผู้เรียน

2.2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้ มีความหมายใกล้เคียงกับ รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน แต่นิยมใช้ต่างกันในแง่ของระบบใหญ่และระบบย่อย โดยนิยมใช้คำว่าระบบกับการจัดการเรียนการสอน ในระบบใหญ่ที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญในภาพรวม ส่วนคำว่ารูปแบบ จะใช้กับระบบที่ย่อยกว่าโดยเฉพาะกับวิธีสอน (ทิตินา แชมมณี, 2555) รูปแบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการสอน เน้นกระบวนการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมของนักเรียนให้เจริญงอกงาม โดยสร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมกระทำตามความต้องการ ความสนใจและเต็มศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

2.2.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

นักจิตวิทยาการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กุลยา ตันติผลชีวะ (2543) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึงลักษณะหรือขั้นตอนการจัดการให้ผู้เรียนมีการจัดระบบข้อเท็จจริง กฎที่ได้รับจากประสบการณ์การเรียนรู้ไปขยายโครงสร้างทางปัญญาให้กระจ่างจนเกิดความเข้าใจและสู่การประยุกต์และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นผลจากประสบการณ์การเรียนรู้

ทิตินา แชมมณี (2555) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการหรือจุดประสงค์ที่ยึดถือ

Joyce and Weil (1996) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ คือ แผนหรือแบบแผนที่สามารถใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนหรือการสอนเป็นกลุ่มย่อย โดยรูปแบบการเรียนรู้แต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1997) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ออกแบบขึ้นเพื่อทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ต้องการ

จากความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ เป็นสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญที่จัดไว้เป็นระบบตามหลักทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอน

สำคัญในการเรียนรู้ รวมถึงวิธีการและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนรู้เป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือมากที่สุด ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับแล้วว่า มีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นได้

2.2.3 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้

นักวิชาการทั้งด้านจิตวิทยาการศึกษา และนักการศึกษา ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ทิสนา เขมมณี (2552) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ มีจำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น
2. การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. การจัดระบบ เป็นการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้น
4. การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จอยและเวล (Joyce & Weil, 1996) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทฤษฎีหรือการจัดการที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ
2. แนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อม
3. วิธีการสอนและวิธีเรียนที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1997) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และหลักฐานที่แสดงการยอมรับประสิทธิภาพของรูปแบบนั้น

เอเรน (Arends, 1997) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการตามทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ ผลการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการ วิธีสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่ผลการเรียนที่ต้องการ

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

2.2.4 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนจำเป็นจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย สามารถพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การจัดการเรียนรู้เหมือนกับการสอน เพราะเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีการปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยจอยและเวล (Joyce & Weil, 1996) ได้สรุปสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น
2. เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย จะต้องมีการวิจัยเพื่อตรวจสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข
3. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ อาจออกแบบให้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
4. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะเกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นได้

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ได้กล่าวในข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เป็นลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ ตามปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และความเชื่อต่างๆ ซึ่งมีกระบวนการหรือขั้นตอนและเทคนิคหรือวิธีการที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หลักการหรือแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้จึงควรใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการ ความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน โดยที่การพัฒนาและนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปใช้จำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพอย่างชัดเจนหรืออาจมีการสรุปเป็นขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้มี 3 ขั้นตอนใหญ่ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการพัฒนา

รูปแบบ เป็นขั้นตอนการศึกษาแนวคิดวิเคราะห์ประเด็นสำคัญและกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ 2) ขั้นตอนการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ เป็นขั้นตอนการหาข้อมูลมายืนยันว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีคุณภาพจริงเป็นการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีและประเมินความเป็นไปได้เชิงปฏิบัติการ และ 3) ขั้นตอนการปรับปรุงรูปแบบ เป็นขั้นตอนการปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการเรียนรู้ทั่วไปอยู่ 4 ประการคือ

1.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้รับการออกแบบ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการให้ผู้เรียน มีผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างกิริต

2.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนเฉพาะ ที่กำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียน บรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ของรูปแบบนั้น

3.รูปแบบการเรียนรู้ มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้

4.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้รับการส่งเสริมด้วยทฤษฎีแรงจูงใจทางจิตวิทยา ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ อาทิ แรงจูงใจของแมคคิลแลนด์ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน

องค์ประกอบสำคัญที่ รูปแบบการเรียนรู้ จำเป็นต้องมี (ทิตนา แหมมณี, 2555) มีดังนี้

1.มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐาน เป็นหลักการของรูปแบบการเรียนรู้นั้น

2.มีการบรรยาย และอธิบายสภาพ หรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3.มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของระบบ ให้สามารถนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายของระบบ หรือกระบวนการนั้นๆ

4.มีการอธิบาย หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน หรือเทคนิคการสอน ที่ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้นั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จากลักษณะสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผ่านการออกแบบมาเป็นอย่างดี เพื่อใช้เป็นแบบแผน หรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ประเภทของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษา ได้จัดประเภทของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ แตกต่างกันไป ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าหาข้อมูล จากตำราวิชาการ ได้ดังนี้

Joyce and Weil (1996) ได้จัดประเภทของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มที่ใช้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มกระบวนการประมวลผล

สารสนเทศ

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มที่เกี่ยวกับการพัฒนาตน

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรม

ในการจัดการเรียนรู้ ยังมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ มีการจัดหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกทางการศึกษา ดังนี้ (ทิตินา แคมมณี, 2555)

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย

(Cognitive Domain)

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาจิตพิสัย (Affective Domain)

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย

(Psycho-motor Domain)

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ

(Process Skill)

5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ (Integration)

6. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่นำเสนอนี้ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย

การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง Grit เป็นการ จัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย ซึ่งกริตเป็นคุณลักษณะทางบวกของบุคคล ที่แสดงออกซึ่งความมานะพยายามและความแข็งแกร่ง (Singh & Jha, 2008) งานวิจัยทางจิตวิทยาการศึกษาในประเทศไทย จำนวนมาก มุ่งเน้นการศึกษา เกี่ยวกับจิตวิทยาการรู้คิด ความคิด ที่มีที่มาจากสติปัญญา แต่เป็นที่ยอมรับว่า ลักษณะนิสัยของมนุษย์ ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญา นั้น มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งในทางบวกและ

ในทางลบ ลักษณะนิสัยสามารถฝึกฝน ปลุกฝังได้ โดยการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเช่นเดียวกับการฝึกการคิดในรูปแบบต่างๆ การศึกษาแต่เดิมมีความเชื่อว่า ลักษณะนิสัยของผู้เรียนเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ และติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นนิยามตัวตนของแต่ละคน แต่ในยุคปัจจุบัน เชื่อว่าลักษณะนิสัยของผู้เรียน สามารถเปลี่ยนแปลงและฝึกฝนได้โดยการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสม (ดลพร รุจิรวงศ์, 2557) ถ้าผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยอย่างถูกต้อง ผู้เรียนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยที่เป็นไปอย่างถาวรชั่วชีวิต ซึ่งลักษณะนิสัยของมนุษย์ มีผลทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกัน และมีพฤติกรรมการแสดงออกภายใต้สถานการณ์ต่างๆ แตกต่างกัน มีผู้ให้ความหมายของ ลักษณะนิสัยของมนุษย์เป็นจำนวนมาก และผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมมาดังนี้

แองเจลา ลี ดักเวิร์ธ (e. a. Angela L. Duckworth, 2007)กล่าวถึง ลักษณะนิสัยมีความสำคัญเท่ากับสติปัญญา ดักเวิร์ธทำการศึกษาลักษณะนิสัยของมนุษย์ในหลายด้าน และลักษณะนิสัยมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ด้อยกว่าระดับสติปัญญา

ปีเตอร์ และเชลิกแมน (เชลิกแมนแอนด์ ปีเตอร์สัน อ้างใน (ดลพร รุจิรวงศ์, 2557) ทำการศึกษาลักษณะนิสัยของมนุษย์ โดยการค้นคว้าแหล่งข้อมูลจากตำราวิชาการทางศาสนาและแหล่งข้อมูลอื่น เพื่อหาคำนิยามที่สามารถระบุคุณสมบัติที่ปรับใช้ในสังคมได้ทุกยุคสมัย ทุกท้องถิ่น โดยเชลิกแมน และปีเตอร์สันได้ให้คำจำกัดความลักษณะนิสัยไว้ว่า ลักษณะนิสัยเป็นกลุ่มความสามารถ หรือคุณลักษณะที่ปรับเปลี่ยน และยืดหยุ่นได้ตามสิ่งที่เป็นต้นแบบ ลักษณะนิสัยเป็นทักษะที่เรียนรู้ได้ฝึกฝนได้และสอนได้ เชลิกแมน และปีเตอร์สัน ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัย 24 ข้อ ซึ่งพวกเขาเชื่อว่า การปลุกฝังลักษณะนิสัยทั้ง 24 ข้อนี้ จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ และนำไปสู่เส้นทางชีวิตที่ประสบความสำเร็จในอนาคต นอกจากความเชื่อเกี่ยวกับการปลุกฝังแล้ว พวกเขายังเชื่อว่า ลักษณะนิสัย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝน เป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ และสอนได้ เชลิกแมน และปีเตอร์สัน เขียนตำราทางวิชาการ เรื่อง คุณลักษณะเด่นและคุณธรรม: คู่มือและการจัดประเภท (Character Strengths and Virtues; A Handbook and classification) โดยพวกเขาได้ศึกษาลักษณะนิสัยที่ได้รับการยอมรับ อย่างเป็นทางการทั้งหมด 24 ลักษณะนิสัย

เจมส์ เฮกแมน (เจมส์ เฮกแมน อ้างใน ดลพร รุจิรวงศ์ (2557)นักวิชาการทางเศรษฐศาสตร์ ผู้ได้รับรางวัลโนเบลในสาขาเศรษฐศาสตร์ และให้ความสนใจกับงานวิจัยทางการศึกษา ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Character) กับสติปัญญา (IQ) ว่าความสำเร็จของ

มนุษย์นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว เจมส์ เฮกเมนคัดค้านสมมติฐานทางปัญญา (cognitive hypothesis) ที่มีต่อความสำเร็จในชีวิต และโน้มน้าวให้นักวิชาการทางการศึกษาให้ความสนใจกับการพัฒนาลักษณะนิสัย (Character) แก่ผู้เรียน การเลี้ยงดูเด็ก การให้การศึกษา ต้องปลูกฝังลักษณะนิสัยไปพร้อม ๆ กับการเรียน บนแนวทางความเชื่อที่ว่า สติปัญญาลักษณะนิสัย และชะตาชีวิต เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ หากแต่ต้องอยู่บนแนวทางที่เหมาะสม

พอลทัฟ (Paul Tough) อ้างใน (ดลพร รุจิรวงศ์, 2557) ได้กล่าวว่า มีงานวิจัยจำนวนมาก ที่บ่งชี้ว่าการเรียนไม่จบมหาวิทยาลัย เป็นตัวบ่งชี้ทักษะทางพฤติกรรม ที่ต่ำกว่ามาตรฐานผู้เรียนมีความย่อท้อและขาดทักษะทางด้านการวางแผนการเรียน หากแต่ในความเป็นจริงนั้นมีคนจำนวนมากที่เรียนไม่จบมหาวิทยาลัย แต่ประสบความสำเร็จในชีวิตลักษณะนิสัยเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คน ประสบความสำเร็จในชีวิตนอกเหนือไปจากการมีสติปัญญาในระดับสูง หากว่า มนุษย์มีสติปัญญาสูง แต่ขาดลักษณะนิสัยห้าด้าน คือ ขาดสำนึกผิดชอบชั่วดี ขาดความเพียรพยายาม ขาดความยืดหยุ่นในชีวิต ย่อท้อ และมองโลกในแง่ร้ายมนุษย์คนนั้นยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ลักษณะนิสัย มีการศึกษากันมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน และมีผู้รู้ให้ความหมายของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน นักวิชาการบางท่านในอดีต ให้ความเห็นว่า ลักษณะนิสัย เป็นสิ่งที่ใช้แทนค่านิยมบางประการ ซึ่งการกล่าวถึงค่านิยมหมายความว่า นิยามของลักษณะนิสัย จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และพื้นที่ กล่าวคือ ในแต่ละพื้นที่และแต่ละกาลเวลา ความเชื่อและการรับรู้ ลักษณะนิสัยที่ดีและลักษณะนิสัยที่ไม่ดี มีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ในสังคมของชาวพุทธ ลักษณะนิสัยที่ดี และก่อให้เกิดความสำเร็จ เรียกกันว่า อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจในสิ่งที่ตนมี วิริยะความขยันหมั่นเพียร จิตตะ ความตั้งใจ และวิมังสา การทบทวน สอดส่องในเหตุผล ในขณะที ในสังคมยุควิคตอเรียในประเทศอังกฤษ ลักษณะนิสัยที่ดีคือ มีความประหยัด บริสุทธิ์ เคร่งศาสนา และมีกาลเทศะ แต่ในอเมริกา ลักษณะนิสัยที่ดี คือการมีความกล้าหาญ อดทน การให้ความหมายของลักษณะนิสัยในลักษณะที่แตกต่างกันตามบริบทของวัฒนธรรมท้องถิ่นนี้ ทำให้เกิดความยากในการศึกษา และการให้คุณค่า

สรุป จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากตำราทางวิชาการ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ลักษณะนิสัย (Personality trait) ของมนุษย์ หมายถึง ลักษณะหนึ่งของมนุษย์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสติปัญญาน้อยมาก มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ทั้งใน

ด้านบวกและลบ ลักษณะนิสัยที่ดี และไม่ดี ขึ้นกับบริบทของสังคม ที่มนุษย์อาศัยอยู่ ลักษณะนิสัย สามารถฝึกฝนและปลูกฝังได้จาก รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างกริต

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างกริต(Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยาหลายทฤษฎี ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ใช้ อาทิ ทฤษฎีการวางเงื่อนไข การกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา

2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant-Conditioning Learning) นักจิตวิทยา ที่เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ เบอร์ฮัสเอฟสกินเนอร์ (Burhus F. Skinner) ในปี 1935 สกินเนอร์ได้ทำการทดลอง ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ หลังจากการเผยแพร่ งานทดลองของเขา ก็ได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวาง ทฤษฎีของสกินเนอร์ มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดจากร่างกายสั่งกระทำ เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าสถานการณ์ทั้งหลาย ไม่ได้เกิดจากสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นให้กระทำ สกินเนอร์มีแนวคิดสอดคล้องกับนักจิตวิทยา ธอร์นไดร์ ซึ่งกล่าวว่าการเสริมแรง เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ สกินเนอร์ กล่าวว่า พฤติกรรมใดๆ ที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมนั้น มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก ส่วนพฤติกรรมใดก็ตาม ที่ไม่ได้รับการเสริมแรง พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มที่จะลดลง และหายไปในที่สุด ดังนั้นการเสริมแรง เป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่จะทำให้พฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า เกิดขึ้นเรื่อยๆ พฤติกรรมที่กล่าวนี้ คือพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล หลักสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ คือ เมื่อใดก็ตาม ที่ต้องการให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้สิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง ควรให้บุคคลคนนั้น เลือกแสดงพฤติกรรมต่างๆเอง โดยไม่มีการบอกหรือบังคับ เมื่อใดก็ตามที่บุคคล แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามที่ต้องการ ต้องเสริมแรงพฤติกรรมนั้นๆ โดยทันที การนำทฤษฎีสกินเนอร์มาใช้เช่น การให้รางวัล เมื่อผู้เรียนเล่นเกมชนะ (เต็มศักดิ์ คทวนิช, 2546)

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขผลกรรม (operant conditioning หรือบางครั้งใช้ instrumental conditioning) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาวิจัยของ บี เอฟ (B.F.Skinner) นักจิตวิทยาแนวพฤติกรรมนิยมสกินเนอร์เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขสิ่งเร้านั้นใช้ได้กับพฤติกรรมที่กระตุ้นได้ด้วยสิ่งเร้าเท่านั้น เช่น น้ำลายไหลเมื่อเห็นอาหาร กระพริบตาเมื่อถูกลมเป่า เป็นต้น เรียกว่าพฤติกรรมที่กระตุ้นได้ (respondent behavior) ยังมีพฤติกรรมอีกมากมายที่เกิดขึ้นโดยไม่ถูกกระตุ้นหรือหาตัวกระตุ้นที่แน่ชัดไม่ได้ เช่นชอบนั่งบน

ซึ่งเข้าคนเดียวการซื้อของฝากคนรักต่างๆที่เขามีได้บอกการเข้าชั้นเรียนซ้ำต่างๆที่ว่างอยู่เป็นต้นซึ่งเรียกว่าพฤติกรรมที่ทำออกมา (operant behavior) เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในประเภทหลังนี้ไม่สามารถทำให้เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปโดยการวางเงื่อนไขสิ่งเร้าได้ แต่พฤติกรรมเหล่านี้เปลี่ยนไปหรือเกิดการเรียนรู้ได้เพราะผลที่ได้รับจากการกระทำหรือผลกรรม (consequence หรือ effect) เช่นชอบนั่งชิงช้าคนเดียวเพราะเคยนั่งกับเพื่อนแล้วถูกเพื่อนแกล้งจนตกชิงช้าซื้อของมาฝากคนรักเพราะได้รับความรักความเห็นใจมากขึ้นเข้าห้องเรียนซ้ำเพราะเคยเข้าตรงเวลาแล้วอาจารย์ไม่มาสักที่เป็นต้น

สกินเนอร์ได้ทดลองกับหนูและนกพิราบพบว่าสามารถวางเงื่อนไขให้หนูหรือนกพิราบทำพฤติกรรมที่ต้องการโดยการควบคุมการได้รับอาหารกล่าวคือ ถ้าหนูหรือนกพิราบทำพฤติกรรมที่กำหนดไว้จะได้รับอาหารถ้าทำพฤติกรรมอื่นจะไม่ได้รับอาหารการศึกษาทดลองในทำนองนี้ ได้ทำกับสัตว์อื่นรวมทั้งมนุษย์มากมายหลายครั้งในที่สุดพบว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหรือเกิดการเรียนรู้ได้เพราะผลกรรม กล่าวคือ เมื่อทำพฤติกรรมออกมาแล้วได้รับผลกรรมที่พึงพอใจพฤติกรรมนั้นจะแข็งแรงขึ้นหรือมีความกระตือรือร้นเพิ่มขึ้น ทำบ่อยขึ้น นานขึ้นตรงกันข้ามถ้าทำพฤติกรรมใดออกมาแล้วได้รับผลกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมนั้นจะอ่อนลงหรือเฉื่อยชาลง ทำน้อยลง หรือเลิกทำไปเลย นอกจากนี้ยังพบว่าอินทรีที่ทำพฤติกรรมใดออกมาไม่ได้รับผลกรรมใดเลย พฤติกรรมนั้นจะค่อยๆลดลงเป็นลำดับและหายไปในที่สุด เรียกว่าเกิดการดับ (extinction) ของพฤติกรรม

ด้วยแนวคิดดังกล่าวเราจะเห็นว่าในทัศนะของสกินเนอร์นั้น การเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมหรือการตอบสนองเช่นกัน แต่ต่างกับ ธอร์นไดค์และพาฟลอฟตรงที่ว่าสกินเนอร์เน้นการเชื่อมโยงพฤติกรรมหรือการตอบสนองกับสิ่งเร้าที่เป็นผลกรรมมากกว่าสิ่งเร้ามากระตุ้นพฤติกรรม ดังนั้นการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทัศนะของสกินเนอร์ จึงเกิดขึ้นจากการวางเงื่อนไขผลกรรม

ผลกรที่ทำให้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมี 2 ประเภทคือ ผลกรรมที่ได้รับและเกิดความพึงพอใจ จะทำให้พฤติกรรมแข็งแรงขึ้น เรียกว่า การเสริมแรง (reinforcement) ส่วนผลกรรมที่ได้รับแล้วไม่พึงพอใจ และทำให้พฤติกรรมอ่อนลงเรียกว่า การทำโทษ (punishment) การเสริมแรงทำได้ 2 แบบคือ การเสริมแรงด้วยการจัดหาสิ่งที่บุคคลต้องการให้กับบุคคล เรียกว่า การเสริมแรงเชิงบวก (positive reinforcement) และการเสริมแรงด้วยการขจัดสิ่งที่บุคคลไม่ต้องการหรือไม่ปรารถนาออกไปจากตัวบุคคล เรียกว่า การเสริมแรงเชิงลบ (negative reinforcement) การทำโทษก็ทำได้ 2 แบบเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การทำโทษด้วยการจัดหาสิ่งที่

บุคคลไม่ต้องการ ไม่ปรารถนาให้กับบุคคล เรียกว่า การทำโทษเชิงบวก (positive punishment) และการทำโทษด้วยการขจัดสิ่งที่ไม่ต้องการหรือปรารถนาออกจากบุคคล เรียกว่า การทำโทษเชิงลบ (negative punishment) การเสริมแรงด้วยการทำโทษทั้ง 2 แบบ นี้อาจสรุปได้ดังแผนภูมิดังต่อไปนี้

สิ่งที่ปรารถนา	สิ่งที่ไม่ปรารถนา	จัดทำให้ ขจัดออก
การเสริมแรงเชิงบวก	การทำโทษเชิงบวก	
การทำโทษเชิงลบ	การเสริมแรงเชิงลบ	

ภาพประกอบ 3 การเสริมแรงทางลบ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับผลการเสริมแรงและทำโทษที่ผ่านมาพบว่า การเสริมแรงเชิงลบส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ แต่การทำโทษมีผลเพียงระงับหรือลดพฤติกรรมเท่านั้น ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ มากนัก และยังมีผลข้างเคียง (side effect) สิ่งไม่ดีหลายประการเช่น การทำโทษที่ทำให้คนมีหัวใจหลังหลอก มีความก้าวร้าวสูงขึ้นมีพฤติกรรมต่อต้านผู้ทำโทษ และจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่มีผู้ทำโทษเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ดังนั้นการฝึกอบรมการปกครองควรควรเน้นการเสริมแรงให้ มาก ควรใช้การทำโทษเมื่อจำเป็นเท่านั้น

สิ่งที่เรานำไปใช้ในการเสริมแรงจะเรียกว่า ตัวเสริมแรง (reinforce) หรือรางวัล (reward) ตัวเสริมแรงนั้นมีมากมาย อาจจะได้เป็น 5 ประเภทคือ ประเภทคือเสริมแรง ที่เป็นสิ่งของ ได้แก่ของกินของใช้และของเล่นที่คนชอบ ตัวเสริมแรงที่เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนกับสิ่งอื่น เช่น เงินคูปองหรือเบี้ยอรรถกร (token economy) เป็นต้น ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ คำชม เกียรติบัตร เหรียญรางวัล การให้ดาว ตัน ตัวเสริมแรงที่เป็นการป้อนผลกับทางบวก (positive feedback) คือ การแจ้งให้เจ้าตัวรู้ว่าที่เขากระทำออกมานั้นถูกต้องแล้วดีแล้วเช่น การให้เครื่องหมายถูก (✓) ในการตรวจแบบฝึกหัดของนักเรียน เป็นต้น และการใช้กิจกรรมที่คนชอบเป็นตัวเสริมแรงตามหลักของ ฟรีแมค (premack) ตัวเสริมแรงเหล่านี้บางชนิดเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการ เพราะคุณสมบัติในตัวของมันเอง เช่น ของกิน ของใช้ และของเล่นที่คนชอบ ความรักความอบอุ่น การยอมรับเรียกว่า ตัวเสริมแรงปฐมภูมิ (primary reinforcer) ส่วนตัว

เสริมแรงชนิดที่เราต้องการมัน เพราะการวางเงื่อนไขเช่น เงิน คุปอง เบี้ยอรรถกร เหรียญรางวัล เป็นต้น เรียกว่า ตัวเสริมแรงทุติยภูมิ (secondary reinforcement) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การเสริมแรง โดยใช้ตัวเสริมแรงทุติยภูมิใน บางกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมมีความท้าทายมากขึ้น

ผู้วิจัยใช้การเสริมแรงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและให้ทันทีหลังพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น และต้องทำหลายครั้งจึงจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่กำหนดไว้ ทำให้มีการศึกษาเรื่อง แผนการเสริมแรง (schedule of reinforcement) กันอย่างกว้างขวาง แผนการเสริมแรงมี 2 แบบ คือ

1. การเสริมแรงแบบต่อเนื่อง (continuous reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมเป้าหมายทุกครั้งที่เกิดพฤติกรรมนั้น

2. การเสริมแรงแบบเว้นระยะ (intermittent reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมเป้าหมายเพียงบางครั้งเท่านั้น มิได้ให้ทุกครั้งเหมือนการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง การเสริมแรงแบบนี้มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า การเสริมแรงบางส่วน แผนการเสริมแรงแบบนี้มากมายหลายแบบ แต่มีแบบที่เป็นพื้นฐานอยู่ 4 แบบ ดังนี้

2.1 การเสริมแรงแบบช่วงเวลาคงที่ (fixed interval reinforcement: FI) เป็นการเสริมแรงที่ใช้เวลาเป็นเกณฑ์ในการเสริมแรง และช่วงเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการเสริมแรงแต่ละครั้งเท่ากันตลอดแผนการเสริมแรง เช่น ให้รางวัลแต่งกายสะอาดทุก 5 วัน หมายความว่าเมื่อให้รางวัลครั้งหนึ่งแล้วต้องให้ครบ 5 วัน ตรวจสอบเพื่อให้รางวัลครั้งต่อไปในช่วงเวลาที่ยังไม่ครบ 5 วัน หากมีการแต่งกายสะอาดก็จะไม่ให้รางวัล เป็นต้น

2.2 การเสริมแรงแบบช่วงเวลาแปรผัน (Variable interval reinforcement :VI) เป็นการเสริมแรงที่ใช้เวลาเป็น เกณฑ์การเสริมแรงเช่นเดียวกัน แต่ช่วงเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการเสริมแรงแต่ละครั้งไม่คงที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่น การให้รางวัลแต่งกายสะอาด อาจกำหนดเวลาให้รางวัลแต่ละครั้งเป็น 5,3,6,4 หรือ 7 วัน จึงมีการตรวจสอบเพื่อให้รางวัล เป็นต้น

2.3 การเสริมแรงแบบอัตราส่วนคงที่ (fixed ratio reinforcement) เป็นการเสริมแรงที่ใช้จำนวนพฤติกรรม (หรือผลงาน) เป็นเกณฑ์ให้การเสริมแรงและจำนวนพฤติกรรมที่กำหนดไว้สำหรับการเสริมแรงแต่ละครั้งมีจำนวนเท่ากันตลอดแผนการเสริมแรง เช่น ให้รางวัลแต่งกายสะอาดทุก 3 ครั้ง เราต้องตรวจการแต่งกายอยู่ตลอดเวลา ถ้าตรวจพบว่า แต่งกายสะอาดครบ 3 ครั้ง ก็ให้รางวัลเป็นอย่างนี้เรื่อยไป เป็นต้น

2.4 การเสริมแรงแบบอัตราส่วนแปรผัน (variable ratio reinforcement)

เป็นการเสริมแรงที่ใช้จำนวนพฤติกรรมเป็นเกณฑ์ในการเสริมแรงเช่นเดียวกัน แต่จำนวนพฤติกรรมที่กำหนดไว้ลำดับให้การเสริมแรงแต่ละครั้งไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การให้รางวัลแต่งกายสะอาด อาจกำหนดเป็นตรรกพบ 3,4,2,1 หรือ 5 ครั้ง ก็ให้รางวัล เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ในกิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างกิริต(Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่

2.3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของแบนดูรา (Social Cognitive Learning Theory)

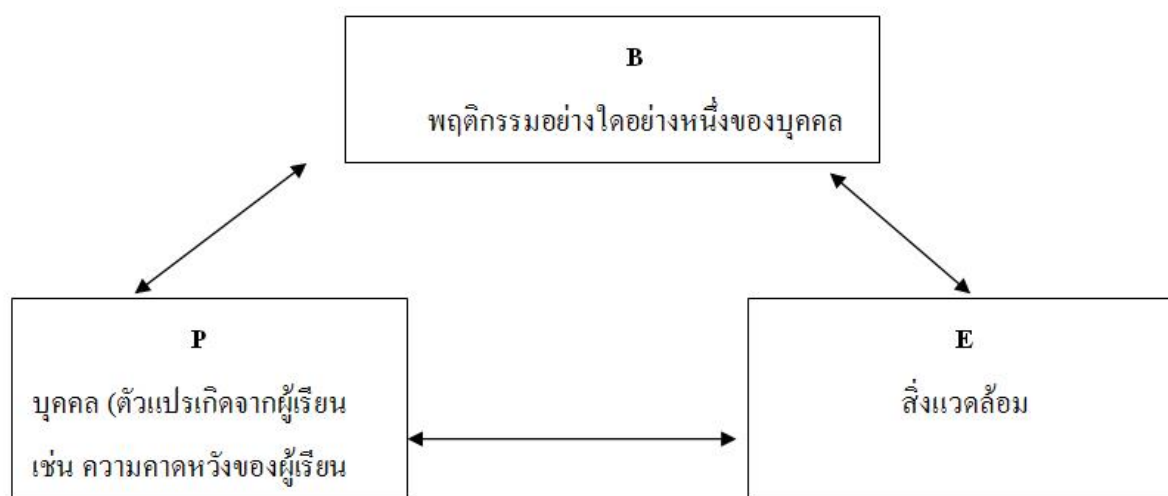
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ผู้ตั้งทฤษฎีนี้คือ อัลเบิร์ต แบนดูรา ซึ่งเชื่อว่า บุคคลเกิดการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ ต้นแบบในสังคม(model) แบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์โดยส่วนใหญ่ เป็นการเรียนรู้โดยใช้การสังเกตหรือการเลียนแบบ (Bandura, 1963) โดยปกติ ตัวแบบที่มีอิทธิพล ต่อการเลียนแบบ มักเริ่มต้นจากครอบครัว บิดา มารดา พี่ คุง แล้วไปสู่บุคคลที่มีชื่อเสียงที่ตนเองชื่นชอบ การเรียนรู้จากตัวแบบในแนวคิดของแบนดูรา ไม่ใช้การลอกเลียนแบบโดยตรง แต่เป็นการเปลี่ยนภาพตัวแบบที่เกิดจากการรับรู้ให้เป็นรหัสภาพ แม้ไม่มีตัวแบบ ก็สามารถเรียกสิ่งที่เก็บในสมองออกมาได้ เช่นครูสาธิตทำอาหารให้ดู เด็กเก็บภาพไว้ แล้วดึงมาใช้ในเวลาที่เขาทำอาหาร ดังนั้นตามแนวคิดนี้ การเรียนรู้เป็นผลมาจากการที่ บุคคลเลียนแบบตัวแบบต่างๆ ในสังคมนั่นเอง

แบนดูรา (Bandura, 1963)กล่าวว่าบุคคลจะสั่งสม การเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับตัวแบบ เพื่อเป็นต้นแบบชี้นำพฤติกรรม โดยใช้ความเชื่อและการรับรู้ความสามารถของตนเป็นแรงผลักดัน ให้แสดงพฤติกรรม การสนับสนุนความสามารถ ของตนคือประสบการณ์ตรง การได้เห็นตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูงใจ สิ่งเร้าทางกายภาพและจิตวิทยา แบนดูรา (Bandura, 1971 อ้างถึงใน นพมาศ อึ้งพระ (2551) มีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมเกิดขึ้นเพราะมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน ความคิดเป็นเหตุของการเกิดพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม(Social Learning Theory) ทำให้พฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ โดยผู้เรียนมีการสังเกตและการเลียนแบบ แบนดูรา อธิบายเกี่ยวกับการสังเกตและการเลียนแบบไว้ว่า การสังเกตและการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ สามารถอธิบายได้ 4 อย่างคือ ความใส่ใจ (Attention) การจดจำ (Retention) การแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ (Reproduction) และแรงจูงใจ (Motivation) (Schunk, 2002; เดิมศักดิ์ คทวนิช, 2546)

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2556)กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) มีแนวคิดสำคัญที่สำคัญ ดังนี้

สิ่งที่สำคัญประการแรกที่จะต้องทำความเข้าใจก่อน คือ การพิจารณาถึงความหมายของการเรียนรู้ แบบดูว่าให้ความหมายของการเรียนรู้ไม่แตกต่างไปจากความหมายของการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาคนอื่น ๆ นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม หากว่าการให้ความหมายของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงในแง่การแสดงออก คือ บุคคลจะต้องแสดงออกในพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงจะเกิดการเรียนรู้ แต่แบบดูว่ากลับมองว่าการเรียนรู้นั้นไม่จำเป็นจะต้องพิจารณาในแง่ของการแสดงออก หากว่าได้ความรู้ใหม่ๆ ถือว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นแล้วแม้ว่าจะยังไม่มีแสดงออกก็ตาม ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน โดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออก และเน้นอนการแสดงออกของพฤติกรรมสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่นการที่คนชอบตีเทนนิส ได้ดูการแข่งขันเทนนิส และสนใจทำตีเทนนิสที่แข่งขันพร้อมทั้งจำวิธีการตีในท่าต่างๆ เอาไว้ในความจำของตนเอง กระบวนการนี้ก่อให้เกิดการเรียนรู้แล้ว และเมื่อบุคคลนั้นมีโอกาสที่เหมาะสม เช่น ไปตีเทนนิสกับเพื่อนเขาก็อาจแสดงท่าทางการตีเทนนิสในลักษณะของนักเทนนิสที่เขาเคยดูก็ได้ นั่นเป็นการพิสูจน์แล้วว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นแล้วจริง

ตามแนวคิดพื้นฐานการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมนั้น มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่นๆ) ร่วมด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นจะต้องร่วมกันในลักษณะซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) กับทางปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 4 ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม

การแสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่นๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ

การที่ปัจจัยทั้ง 3 ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกันนั้น ก็ไม่ได้หมายความว่าทั้งสามปัจจัยนั้นจะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 3 นั้น ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกัน แต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่นๆ ดังนี้

คู่แรกระหว่าง P กับ B แสดงให้เห็นถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ความคาดหวัง ความเชื่อ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เป้าหมาย และความตั้งใจ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวกำหนดลักษณะและทิศทางของพฤติกรรมสิ่งที่บุคคลคิด เชื่อ และรู้สึก จะกำหนดว่าบุคคลแสดงพฤติกรรมเช่นใด ในขณะที่เดียวกันการกระทำของบุคคลเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดลักษณะการคิดและการสนองตอบทางอารมณ์ของเขา ลักษณะของร่างกาย และระบบการรับรู้และระบบประสาทที่มีผลต่อพฤติกรรม และศักยภาพของบุคคล เช่นเดียวกับระบบการรับรู้และโครงสร้างของสมองก็ปรับเปลี่ยนได้โดยประสบการณ์ทางพฤติกรรมเช่นกัน

คู่ที่สองระหว่าง E กับ P เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์ และความสามารถทางปัญญาของบุคคลนั้นจะ

พัฒนาและเปลี่ยนแปลง โดยอิทธิพลทางสังคมที่ให้อิทธิพลและกระตุ้นการสนองตอบทางอารมณ์ โดยการผ่านตัวแบบ การสอนและการชักจูงทางสังคม ขณะเดียวกันบุคคลจะกระตุ้นปฏิกิริยาสนองตอบที่แตกต่างกันจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อาศัยอยู่ จากลักษณะทางกายภาพของเขา เช่น อายุ ขนาดของร่างกาย เชื้อชาติ เพศ และความน่าสนใจของร่างกายที่ค่อนข้างจะแยกออกจากสิ่งที่เขาพูดและกระทำ นอกจากนี้ การสนองตอบนั้นยังขึ้นอยู่กับบทบาทและสถานภาพทางสังคมของเขาอีกด้วย เช่น เด็กที่ถูกมองว่าก้าวร้าวจะกระตุ้นให้เพื่อนมีปฏิกิริยาตอบสนองที่แตกต่างไปจากเด็กที่ถูกมองว่าไม่กล้าแสดงออก เป็นต้น ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าสถานภาพทางสังคมของเขาและลักษณะที่ปรากฏนั้น สามารถมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมก่อนที่เขาจะพูดหรือกระทำการใด ๆ

คู่ที่สาม B กับ E เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของเรา พฤติกรรมเปลี่ยนเงื่อนไขสภาพแวดล้อม ในขณะที่เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปนั้น ก็ทำให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนไปด้วยสภาพแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลใดๆ ต่อบุคคล จนกว่าจะมีพฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้น เช่น ครูผู้สอนอาชีวะ จะไม่มีอิทธิพลต่อเด็กจนกว่าเด็กจะเข้าเรียน เป็นต้น เนื่องจากทั้งพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน ดังนั้นบุคคลจึงเป็นทั้งผู้ก่อให้เกิดและเป็นทั้งผลผลิตของสภาพแวดล้อม การมีผลซึ่งกันและกันนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองของกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม จากเดิมมองว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อเด็กเช่นใดมาเป็นผู้ปกครอง และเด็กมีอิทธิพลต่อกันและกันเช่นใดแทน

นอกจากจะเสนอปัจจัยทั้ง 3 ที่กำหนดซึ่งกันและกันแล้ว ยังกล่าวอีกว่า การเสริมแรงมิได้ทำหน้าที่เพียงแต่ทำให้พฤติกรรมเพิ่มมากขึ้น หากยังมีหน้าที่อื่นๆ อีก ซึ่งการเสริมแรงมีหน้าที่ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำหน้าที่เป็นข้อมูลให้บุคคลรู้ว่าควรจะทำพฤติกรรมอะไรในสถานการณ์ใดในอนาคต เพราะ การเสริมแรงด้วยตัวของมันเองจะไม่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะเคยได้รับการเสริมแรงมาก่อนแล้วก็ตาม ถ้าเขามีความเชื่อจากข้อมูลอื่นๆ ว่าการแสดงพฤติกรรมในลักษณะเดียวกันนั้นจะไม่ได้รับการเสริมแรงในอนาคต

2. ทำหน้าที่เป็นสิ่งจูงใจเนื่องจากประสบการณ์ในอดีตทำให้บุคคลเกิดความคาดหวังว่าการกระทำบางอย่างทำให้ได้รับการเสริมแรง การที่บุคคลคาดหวังถึงผลกรรมที่เกิดขึ้นในอนาคตนี้ก็จะกลายเป็นแรงจูงใจต่อพฤติกรรมที่จะกระทำในปัจจุบันทำให้บุคคลเพิ่มโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวในในเวลาต่อมา

3. ทำหน้าที่เป็นตัวเสริมแรงเป็นการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรม แต่ทว่าการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมได้นั้น บุคคลจะต้องตระหนักถึงการที่จะได้รับการเสริมแรงนั้นด้วย

การเสริมแรงอาจมีประสิทธิภาพในการกำกับพฤติกรรมของบุคคลที่เคยเรียนรู้มาแล้ว แต่ค่อนข้างจะไม่มีประสิทธิภาพในการทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เป็นการยากที่บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในธรรมชาติโดยไม่เห็นผู้อื่นแสดงพฤติกรรมมาก่อน ด้วยเหตุนี้จึงมีความเชื่อว่าคนเราส่วนใหญ่จะต้องผ่านการเรียนรู้โดยการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมจากผู้อื่นมาทั้งสิ้น จากแนวคิดพื้นฐานต่างๆ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญา มีแนวคิด 3 ประการ ดังนี้

1. แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning)

แบนดูรามีความเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดขึ้นจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก นอกจากจะสูญเสียเวลาแล้ว ยังมีอันตรายได้ในบางพฤติกรรม ในการเรียนรู้ผ่านตัวแบบนี้ ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อมกัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตในแต่ละวันในสภาพแวดล้อมที่แคบ ดังนั้น การรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนใหญ่รับรู้เรื่องราวของสังคมโดยผ่านทางสื่อทั้งสิ้น ซึ่งการทำหน้าที่ของตัวแบบมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ทำหน้าที่สร้างพฤติกรรมใหม่ เป็นกรณีที่คุณสังเกตตัวแบบนั้นยังไม่เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาก่อนเลยในอดีต เช่น พฤติกรรมการพูดของเด็กหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น

2. ทำหน้าที่เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เป็นกรณีที่คุณสังเกตตัวแบบเคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาแล้วบ้างในอดีต ตัวแบบจะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวพยายามพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เช่น การดูนักเทนนิสมือหนึ่งของโลกแข่งขัน อาจเป็นแรงจูงใจให้อยากทำให้ดีเหมือนนักเทนนิสมือหนึ่งของโลกบ้าง จึงทำการจดจำวิธีการตีของนักเทนนิสคนนี้ แล้วนำมาพัฒนาทักษะการตีเทนนิสของตนให้ดีขึ้น

3. ทำหน้าที่ยับยั้งการเกิดของพฤติกรรม ในกรณีที่ผู้สังเกตมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือยังไม่เคยมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก่อน ตัวแบบนี้ก็จะช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลงหรือไม่เกิดขึ้น เช่น การเห็นคนข้ามถนนตรงบริเวณที่ไม่ใช่

ทางม้าลายหรือสะพานลอย แล้วถูกรถชนตายก็จะทำให้เกิดการยับยั้งไม่ให้เกิดบุคคลที่สังเกต พฤติกรรมดังกล่าวทำตาม เป็นต้น

ตัวแบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงๆ (Live Model) คือ ตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาส สังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง

2. ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) คือ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อ ต่างๆ เช่น วิทยู โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือนวนิยาย เป็นต้น

การเรียนรู้โดยการสังเกตนี้ มี 4 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Processes) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ ได้มาจากการสังเกต ถ้าเขาไม่มีความตั้งใจ และรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก กระบวนการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น องค์ประกอบที่มีผลต่อ กระบวนการตั้งใจแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบของตัวแบบ เป็นตัวแบบที่ ทำให้บุคคลมีความตั้งใจจะสังเกตเป็นตัวแบบที่มีลักษณะที่เด่นชัด เป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิด ความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนัก จิตใจรวมทั้งพฤติกรรมของตัวแบบที่ แสดงออกนั้นควรมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์อีกด้วย นอกจากองค์ประกอบของตัวแบบแล้ว ยังมี องค์ประกอบของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ ซึ่งรวมทั้งการเห็น การได้ยิน การรับรู้รส กลิ่น และสัมผัส จุดของการรับรู้ ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัว และ ความชอบที่เคยได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพล มากนักจากตัวแบบถ้าเขาไม่สามารถจะจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบ บุคคลจะต้องแปลงข้อมูล จากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์ และจัดโครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น ซึ่งแน่นอนปัจจัยที่จะ ส่งผลต่อกระบวนการเก็บจำ คือ การเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้ง่ายต่อการจำ การจัดระบบ โครงสร้างทางปัญญา การชักซ้อมลักษณะของตัวแบบที่สังเกตในความคิดของตนเอง และชักซ้อม ด้วยการกระทำ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางปัญญา และโครงสร้างทางปัญญาของผู้ สังเกตอีกด้วย

3. กระบวนการกระทำ (Production Processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกต แปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้มาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเอง และ เทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่

ความสามารถทางกาย และทักษะในพฤติกรรมย่อยๆ ต่างๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) การที่บุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ กระบวนการจูงใจย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นต้องกระตุ้นการรับรู้ เป็นสิ่งของที่จับต้องได้นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ ตลอดจนสิ่งล่อใจของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ และการประเมินตนเอง นอกจากนี้ ในแง่ของผู้สังเกตนั้น ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในสิ่งล่อใจ ความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคม และมาตรฐานภายในตนเอง

2.3.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) (ชัยรัตน์ สุทธิรัตน์, 2558)

โคลบ์ (Kolb, 1984 อ้างถึงใน (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2557) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ โดยเป็นการเรียนอิงประสบการณ์ ประกอบด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับตัว (Accommodating) รูปแบบการเรียนรู้แบบถกเถียง (Diverging) รูปแบบการเรียนรู้แบบซึมซับ (Assimilating) และรูปแบบการเรียนรู้แบบการคิดเอกฉันท์ (Converging)

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผู้เรียนนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเข้ามาก่อนมาทำการเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่เพื่อทำให้เกิดความหมายขึ้น โดยการรวบรวมเชื่อมโยงและจัดระเบียบประสบการณ์ต่างๆ ให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์เพื่อที่จะช่วยให้สามารถเข้าใจประสบการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี (John Dewey, 1974) และ David Kolb (1984) ดังนั้น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงเป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงประสบการณ์ในห้องเรียนและการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ามาเป็นประสบการณ์ใหม่ทั้งในและนอกห้องเรียน จนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน

แนวคิดสำคัญ

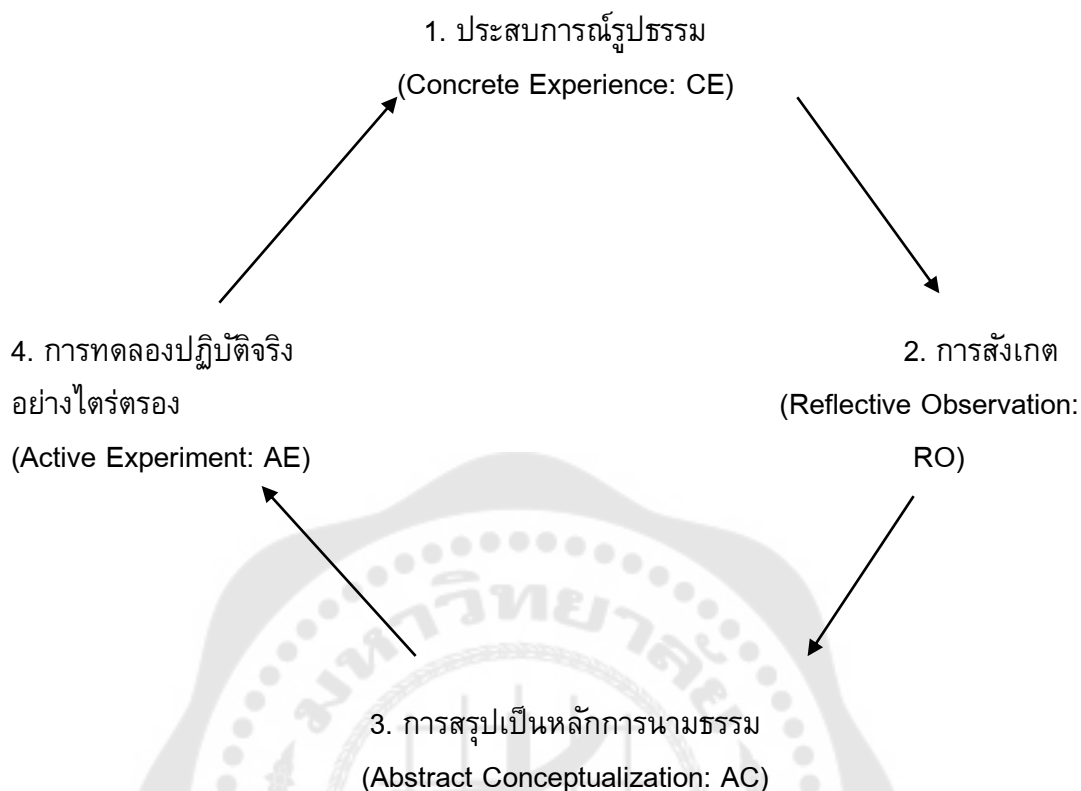
จุดเริ่มต้นของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เริ่มในทศวรรษที่ 1930 เมื่อ John Dewey (1974) ได้เขียนหนังสือ "Experience and Education" ตีพิมพ์ในปี 1938 ซึ่งทำให้เกิดการตื่นตัวเรื่องการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเฉพาะสถานการณ์การทำงานและในทศวรรษที่ 1960 ผลจากการปฏิวัติการศึกษา คือ การเพิ่มการใช้ประสบการณ์ภาคสนามมาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ คือ การทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักในปรากฏการณ์ในชีวิตจริง ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา โดยให้ประสบการณ์ภาคสนามเชื่อมโยงการเรียนรู้ความคิดและการกระทำเข้าด้วยกัน การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงสัมพันธ์กับการเรียนรู้จากการกระทำ วิธีการเรียนการสอนจะเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงในโลกของการทำงานจริง ซึ่งเป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม โดยมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน
2. ก่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ทำทหายอย่างต่อเนื่องและเป็นการเรียนรู้
อย่างมีชีวิตชีวาในการเรียน ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมตลอดเวลา ไม่ได้นั่งฟังการบรรยายอย่างเดียว
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
4. ปฏิสัมพันธ์ทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ออกไปอย่าง
กว้างขวาง
5. อาศัยการสื่อสารทุกรูปแบบ เช่น การพูด การเขียน การวาดภาพ การแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์การเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ที่นำมาปฏิบัติอย่างแพร่หลาย คือ รูปแบบการสอนแบบฝึกปฏิบัติ (Laboratory teaching หรือ Direct Experience หรือ Experience-Based Instruction) ซึ่งการสอนแบบฝึกปฏิบัติเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงหรือมีประสบการณ์จำลองในเรื่องที่เรียนเพื่อทำความเข้าใจ ประยุกต์ใช้ และสร้างสิ่งใหม่ขึ้น คลอบคลุมถึงการฝึกปฏิบัติทั้งในห้องเรียน ห้องทดลอง ห้องสมมติ และสภาพจริง

แนวทางการจัดการเรียนรู้

(Kolb 1984) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นการเรียนรู้จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วย ซึ่งวงจรแห่งการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ นำเสนอด้วยภาพดังนี้

ภาพประกอบ 5 วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb (The Kolb Learning Cycle)

จากภาพประกอบ สามารถอธิบายวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ได้ดังนี้

1. ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) เป็นการเรียนรู้จากการที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์เดิม

2. การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ โดยผ่านการสังเกตอย่างรอบคอบและมีการไตร่ตรองพิจารณาอย่างดี

3. การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่สังเกตและไตร่ตรองแล้วจากเหตุและความคิดแล้วนำมาสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่างๆ ที่จะนำไปใช้ได้

4. การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่สรุปไว้เป็นหลักในขั้นที่แล้วไปทดลองใช้ปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าใช้ได้จริงหรือไม่ ช่วยให้เข้าใจในสิ่งใหม่และสามารถทำนายได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป

ตามทัศนะของ Kolb ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์เชิงรูปธรรม โดยผ่านการสะท้อนประสบการณ์ในด้านต่างๆ และปรับประสบการณ์เหล่านั้นมาสู่การทดลอง และการปฏิบัติกับปัญหาจริง โดยผู้เรียนแต่ละคนจะเน้นการเรียนรู้ในขั้นต่างๆ แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนมีการใช้ขั้นการเรียนรู้ต่างๆ ไม่เท่ากัน บางคนเน้นที่ขั้นที่ 1 บางคนเน้นที่ขั้นที่ 2 หรือบางคนเน้นขั้นอื่นๆ ที่แตกต่างกันไป จากการที่การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นที่การแก้ปัญหา การสะท้อนคิด และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีของ Kolb จึงเข้ากับหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่ยืดงานเป็นหลัก (Work-Based Learning) และสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการคิดที่ซับซ้อน (Cognitive Complexity) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Critical Thinking) ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ (Content Knowledge) แรงจูงใจในการเรียน (Motivation to Learn) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving Ability) และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานได้ง่ายขึ้น

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการประสานระหว่างการนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาเป็นส่วนที่สำคัญของการเรียนรู้ และเป็นการศึกษาที่เพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงรวมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกงานในโรงพยาบาลของนิสิตนักศึกษาต่างๆ การออกภาคสนาม การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการเรียนของพนักงานในสถานปฏิบัติงานจริง รวมถึงประสบการณ์ของบุคคลไม่ว่าจะได้จากงานอดิเรก การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การดูละครภาพยนตร์ เป็นต้น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยยืดงานเป็นหลัก การเรียนรู้แบบบริหาร เช่น การบริการผู้โดยสารบนเครื่องบิน การบริการลูกค้าในโรงแรม นอกจากนี้ ยังสัมพันธ์กับการศึกษาผู้ใหญ่และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ขั้นตอนการสอนเชิงประสบการณ์

จากวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ซึ่งมี 4 ส่วนสำคัญ นำมากำหนดขั้นตอนการสอนเชิงประสบการณ์ได้ 5 ขั้น ดังนี้

1. การสร้างประสบการณ์ (Do) โดยการสร้างความสนใจให้กับนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการกระทำมากกว่าการบรรยายหรือแสดงให้ดู ครูผู้สอนมีหน้าที่

เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ช่วยแนะนำ เตรียมข้อมูล และช่วยตอบคำถามที่ผู้เรียนสงสัยระหว่างทำกิจกรรม

2. แบ่งปัน (Share) โดยผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน เช่น ผู้เรียนเล่าหรืออธิบายให้เพื่อนในห้องฟังว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง

3. กระบวนการ (Process) โดยผู้เรียนได้อภิปรายและวิเคราะห์ประสบการณ์เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับมากำหนดออกมาเป็นกฎ หลักการ หรือแนวทางที่สามารถใช้ได้ สถานการณ์จริง

4. การสรุป (Generalize) โดยผู้เรียนได้ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

5. การประยุกต์ (Apply) โดยผู้เรียนได้มีกิจกรรมในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับในสถานการณ์อื่นๆ ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ต่อไป

ผู้วิจัยใช้แนวคิดของโคลบ (Kolb, 1984; 1985; Kolb, Robin, and Osland, 1991. อ้างอิงจาก (ประสาธ อิศรปรีดา, 2538) เป็นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit โดยกระบวนการเรียนรู้นั้นถูกกำหนดเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. จากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรม (Concrete Experience) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะนำตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้คน มักเอาความรู้สึกร่วมกับความรู้สึกของคนอื่น จึงได้ชื่อว่าเป็นนักสัมผัส หรือเป็นผู้เรียนที่เรียนจากความรู้สึก (Learning form Feeling) มากกว่าจะเรียนด้วยเชิงทฤษฎีที่เป็นนามธรรม

2. จากการสังเกต และไตร่ตรอง (Retlective Observation) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะทำการสังเกต และคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ

3. การเรียนรู้จากการคิดเชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะทำการคิดอย่างมีเหตุผลมากกว่าความรู้สึกโดยทั่วไปการแก้ปัญหาต่างๆ ผู้เรียนจะดำเนินการอย่างมีระบบและมักพัฒนาทฤษฎีหรือการคิดค้นหลักการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา

4. การเรียนรู้จากการทดลองและปฏิบัติ (Active Experimentation) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะชอบการปฏิบัติหรือการกระทำเป็นพิเศษ (learning by doing) บุคคลที่มีลักษณะการเรียนรู้เช่นนี้มักชอบแสดงตัว ชอบอภิปรายร่วมกับกลุ่มมากกว่าการเฝ้าดูหรือสังเกต

3. เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนสายอาชีพ

3.1 การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทย

กริตเป็นลักษณะนิสัยในด้านบวกของมนุษย์ ในบริบทของสังคมไทย ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความมีเป้าหมาย เป็นคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นปัจจัยผลักดัน ที่มีการสอนและปลูกฝังจากครูผู้สอน จากครอบครัวสู่สถาบันการศึกษาทุกระดับชั้น ซึ่งในสภาพปัจจุบัน ปัญหาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนิสิต นักศึกษา นักเรียนสายอาชีพ ที่กำลังจะไปประกอบอาชีพ ค่อนข้างเป็นความหนักใจของผู้บริหารการศึกษาในระดับต่างๆ ตลอดจน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พฤติกรรมที่สร้างความหนักใจ มีตั้งแต่สิ่งเล็กน้อยไปจนถึงสิ่งใหญ่ ยกตัวอย่างเช่น การไม่มีเป้าหมายในการเรียน ผลการเรียนต่ำ การไม่สุภาพ การแต่งกายไม่เรียบร้อย การรวมกลุ่มแสดงท่าทีไม่สุภาพในชุมชน การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การชกต่อย พกพาอาวุธ สภาพปัญหาเหล่านี้ เป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ให้ความสนใจในการหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดการอบรม การปลูกฝังลักษณะนิสัย ของการมีเป้าหมาย การพัฒนาทักษะชีวิต ผู้เรียน

ไกรยุทธ ธีรตยาสินนท์ (2531) ได้กล่าวถึงการสร้างคุณธรรมจริยธรรมว่า คุณธรรมระดับบุคคล เพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวม ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 แบ่งออกเป็น 4 มิติ คือ

1. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยผลักดัน คุณธรรมเหล่านี้ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การมีวินัยในตนเอง การพึ่งตนเอง ความรับผิดชอบในตนเอง
2. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง คุณธรรมเหล่านี้ได้แก่ ฉันทะ สัจจะ ความรับผิดชอบ ความสำนึกในหน้าที่ตนเอง และความกตัญญูรู้คุณ
3. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง ได้แก่ ความมีสติ ความรอบคอบ และการตั้งใจให้ดี
4. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความเมตตา ความปรารถนาดีต่อกัน ความเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบและความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

แนวทางการปลูกฝัง Grit ซึ่งจัดอยู่ใน คุณธรรม และจริยธรรม ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การปลูกฝังนี้ปลูกฝังผ่านสถาบันการศึกษาจะให้ผลดีที่สุด เนื่องจากสถาบันการศึกษามีความใกล้ชิดกับผู้เรียน (รุ่งนภา ตังจิตรเจริญกุล, 2560) การปลูกฝังทำได้หลายแนวทาง เช่น การจัดกิจกรรมโครงการเพื่อเสริมสร้างการสอนโดยการสอดแทรกคุณธรรม การใช้ต้นแบบในการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ จึงควรมีการสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

เพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยของผู้เรียน ในด้านคุณธรรม ควบคู่กับความสามารถทางวิชาการ เพื่อให้ได้ผู้เรียน ที่เป็นคนเก่ง และคนดี มาช่วยพัฒนาสังคม ประเทศชาติในอนาคต

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย คณะกรรมการการอุดมศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ว่า บัณฑิตในระดับอุดมศึกษา ควรเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556) ด้วยเหตุนี้ สถาบันระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จึงเน้นการให้ความรู้ ไปพร้อมกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาไปพร้อมกัน การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556) ได้มีการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) มีการเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

จิตวิทยาในการเรียนการสอนสำหรับการสอนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานั้น (knowies, 1998 อ้างใน (สมชาย รัตนทองคำ, 2547)) ได้กล่าวถึงผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาว่า ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงวัย 18-22 ปี เป็นวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ตามพัฒนาการของมนุษย์ ธรรมชาติของผู้เรียน จะต้องการการยอมรับ ต้องให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน มีวุฒิภาวะ และมีประสบการณ์มากกว่าผู้เรียนที่เป็นนักเรียน พร้อมทั้งจะเปิดรับสิ่งใหม่ๆ ความรู้ใหม่ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับนี้ จึงควรเน้นการแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น มีหลากหลายวิธีการ วิธีการสอนต้องขึ้นกับสถานการณ์ เนื้อหา ลักษณะของนักศึกษา การเลือกวิธีการขึ้นอยู่กับการวางแผนของผู้สอน มีการวางแผนเป้าหมายของการสอน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2551)

3.2 การศึกษาสายอาชีพในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในปี 2560 ภาครัฐให้ความสำคัญกับการศึกษาสายอาชีพอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนสายอาชีพ มีความต้องการจากสถานประกอบการต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งการผลิตบุคลากรสายอาชีพยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และยังอยู่ในสภาพของการขาดแคลน สาเหตุที่บุคลากรสายอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานนี้ เนื่องจาก เจตคติของนักเรียน ในการตัดสินใจศึกษาต่อ มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษายาสามัญมากกว่าสายอาชีพ จึงสมัครเรียนน้อยกว่าสาย

สามัญ อีกทั้ง สภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนสายอาชีพ จากรายงานผลการศึกษาพบว่า ในปี 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับรายงาน ข้อมูลการออกกลางคันว่า มีนักเรียนอาชีวศึกษาจากสถานศึกษา 421 แห่ง มีผู้ออกกลางคันจำนวน 33,109 คน ส่วนใหญ่สาเหตุมาจากผลการเรียนต่ำ ขาดเรียนบ่อย และปัญหาอื่นๆ เช่นปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัวยากจน หย่าร้าง การคบเพื่อนกลุ่มเสี่ยง ในการนี้ สำนักงานการอาชีวศึกษาจึงมีการแก้ปัญหา โดยตั้งเป้าให้มีนักเรียนออกกลางคันไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557)

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้จัดการเรียนการสอนใน 2 ประเภทวิชา คือ การจัดการศึกษาสายสามัญและการศึกษาสายอาชีพ การจัดการศึกษาสายอาชีวศึกษา มีทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนการศึกษายาชีพในประเทศไทย อยู่ในการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น เพื่อจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา โดยมุ่งเสริมสร้างความรู้ ความสามารถประสบการณ์ และสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ ที่มีทักษะฝีมือออกสู่ตลาดแรงงาน(ปริญา มิสุข, 2559)ในปัจจุบัน การจัดการเกี่ยวกับอาชีวศึกษายังประสบปัญหาหลายด้าน เช่นด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ ด้านส่วนตัวนักเรียน ลักษณะนิสัยของผู้เรียนส่วนใหญ่ ที่ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเป้าหมายในชีวิต ก่อให้เกิดปัญหาการออกกลางคัน ส่งผลให้การผลิตบุคคลากรสายอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการตลาดแรงงานในประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัด มากกว่า 400 แห่ง โดยสามารถจำแนกเป็นวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยี รวมทั้งวิทยาลัยที่เปิดสอนเฉพาะสาขาวิชา ซึ่งเรียกชื่อตามประเภทวิชาที่เปิดสอน (ปริญา มิสุข, 2559)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Grit ดังกล่าว ในข้างต้น ผู้วิจัยกล่าวโดยสรุป ได้ว่า Grit เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความจดจ่ออย่างมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ซึ่งเป็นลักษณะที่สามารถเสริมสร้างให้เกิดขึ้นได้ในบุคคล

ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit เป็นแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเสริมสร้าง Grit ประกอบด้วย แนวคิด ของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ที่เชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ได้จากการมีประสบการณ์ตรงหรือจากการสังเกตจากผู้อื่น และการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อบุคคลได้เรียนรู้ถึงเงื่อนไขของการกระทำว่าพฤติกรรมใดกระทำแล้วได้รับการ

เสริมแรงทางบวก ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) ที่เชื่อว่าประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่างๆ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพและใช้เทคนิคทางจิตวิทยา คือ กิจกรรมกลุ่ม การเล่นเกม การระดมสมอง การเขียนแผนผังความคิด การเล่าเรื่อง บทบาทสมมติ การจินตนาการ การวาดภาพอนาคต การวางแผนและตั้งเป้าหมาย ที่เป็นไปได้ การแสดงความชื่นชม และการสะท้อนคิด เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ดำเนินการวิจัย แบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

งานวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด

สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการทั้งต่างประเทศ และในประเทศ ตลอดจนงานวิจัยต่างประเทศ และในประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับ Grit เพื่อกำหนดกรอบการศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

1.2 ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาองค์ประกอบ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยและความมุ่งหมายการวิจัย ตัวอย่างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

00. ในฐานะที่ท่านเป็นอาจารย์ผู้จัดการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษา ท่านคิดว่า Grit มีความหมายอย่างไร และมีความสำคัญต่อนักเรียนสายอาชีพอย่างไรบ้าง

00. ท่านคิดว่านักเรียนควรมีคุณลักษณะหรือองค์ประกอบของ Grit อะไรบ้าง

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาองค์ประกอบ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนในสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไม่น้อยกว่า 10 ปี

1.4 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

1.5 ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการทั้งต่างประเทศ และในประเทศ ในข้อ 1 และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ในข้อ 3 เพื่อกำหนดกรอบการวัด Grit

1.6 ผู้วิจัยสร้างแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ แบบมาตราส่วนประมาณค่า มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ

ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหรือระดับพฤติกรรมที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด โคนสัญลักษณ์แต่ละช่องมีการแปลความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 1 ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion)						
00	ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ					
00	ฉันเลือกเรียนสายอาชีวะเพราะมั่นใจว่าเมื่อเรียนจบออกไปแล้วไม่ตกงาน					
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ						
00	ฉันต้องการเป็นนักเรียนอาชีวะที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและเป็นที่ยอมรับในสังคม					

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ					
00	ฉันมุ่งพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะในวิชาชีพเฉพาะ					
	ความขยันหมั่นเพียร (Perseverance)					
	ตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
00	ฉันวางแผนการอ่านและสรุปเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจในการเรียนวิชาพื้นฐาน					
	มีความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ					
00	ฉันไม่ยอมจำนนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการเรียนภาคปฏิบัติ					
	ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ					
00	ฉันสามารถเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการเรียนอาชีวะได้					

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ข้อคำถามทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อคำถามทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมายแบบวัด Grit ของนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายความว่า มี Grit อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 หมายความว่า มี Grit อยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายความว่า มี Grit อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายความว่า มี Grit อยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายความว่า มี Grit อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.7 ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ตรวจสอบและให้คะแนนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และให้ข้อเสนอแนะการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนตามนิยามศัพท์ โดยแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.66-1.00

1.8 ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนสายอาชีพ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 40 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นโดยรวมและรายด้าน ผลดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของคุณลักษณะ Grit (n=40)

คุณลักษณะ Grit	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	0.38-0.83	0.93
ความรู้สึกรักและศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ	0.39-0.73	0.76
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ	0.57-0.80	0.89
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ	0.69-0.78	0.90
ความขยันหมั่นเพียร	0.52-0.84	0.94
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	0.72-0.79	0.90
ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ	0.51-0.80	0.88
ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	0.50-0.79	0.86
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	0.38-0.84	0.96

1.9 ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) องค์ประกอบของ Grit และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป

งานวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา การจัดการเรียนรู้ และเทคนิคทางจิตวิทยา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นฐานคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

2.2 ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ได้แบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเสริมสร้าง Grit ประกอบด้วย แนวคิด ของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) เทคนิคทางจิตวิทยา คือ กิจกรรมกลุ่ม การเล่นเกม การระดมสมอง การเขียนแผนผังความคิด การเล่าเรื่อง บทบาทสมมติ การจินตนาการ การวาดภาพอนาคต การวางแผนและตั้งเป้าหมาย ที่เป็นไปได้ การแสดงความชื่นชม และการสะท้อนคิด โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาฯ มีขั้นการเรียนรู้ ดังนี้ 1) สร้างประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) ขั้นที่ 2 การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) และ ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) โดยมีรายละเอียดของรูปแบบฯ (ภาคผนวก ง)

2.3 ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและคะแนนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Items objective congruence: IOC) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60-1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยปรับแก้รูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะในเรื่องเวลาในการทำกิจกรรม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ให้มีความกระชับ รวมทั้งการจัดบรรยากาศในการดำเนินกิจกรรม และการพิจารณาเลือกกลีบที่ใช้ในการเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ ให้มีบริบทที่ใกล้เคียงกับนักเรียนสายอาชีพ

2.4 ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไปทดลองใช้กับนักเรียนสายอาชีพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบปรับ ขั้นตอน กระบวนการ ระยะเวลา รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการใช้เทคนิคทางจิตวิทยาให้มีความคล่องตัวในการทำลองใช้รูปแบบฯ กับกลุ่มทดลองจริง

2.5 ผู้วิจัยนำเน้นการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสายอาชีพฯในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ Grit ต่ำกว่าเปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ลง มา และมีความสมัครใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ จำนวน 32 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบง่าย (Simple Random Sampling) เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน โดยกลุ่ม ทดลองเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ เป็นการวิจัยกึ่ง ทดลอง (Quasi - Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการ วิจัย Tow Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551) ดังตาราง 4

ตาราง 4 แบบแผนการวิจัย Tow Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	วัดก่อน	ทดลอง	วัดหลัง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁	-	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์ มีดังนี้

E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental group)
C	แทน	กลุ่มควบคุม (Control group)
O ₁	แทน	การวัดคุณลักษณะ Grit ก่อนการใช้รูปแบบฯ (Pre-Test)
O ₂	แทน	การวัดคุณลักษณะ Grit หลังการใช้รูปแบบฯ (Post-Test)
X	แทน	การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา
-	แทน	การไม่ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ใดๆ

2.6 ผู้วิจัยวิธีดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของ นักเรียนสายอาชีพฯ กับกลุ่มทดลองจำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ติดต่อกัน ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใดๆ

2.7 หลังจากผู้วิจัยดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ กับกลุ่มทดลอง เสร็จสิ้น ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบ วัดคุณลักษณะ Grit เพื่อเป็นคะแนนหลังการทดลอง

2.8 ผู้วิจัยนำคะแนนคุณลักษณะ Grit ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์สถิติเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากทางบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากทางบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test for dependent samples

2.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test for dependent samples

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

3.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับภาพรวม (Item-Total Correlation) ซึ่งหาได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Coefficient Correlation)

3.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
จากสูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach 's Alpha)

3.4 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของ
คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสรุปข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ครูเสก (นามสมมุติ) ครูเสก อายุ 56 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพ 26 ปี ครูเสก จบการศึกษาด้านศิลปกรรม จากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพ เป็นครูสอนสาขาศิลปกรรม ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านการวาดภาพสีน้ำ และได้รับรางวัลทางด้านศิลปกรรมระดับชาติจำนวนมาก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ครูพัฒน์ (นามสมมุติ) ครูพัฒน์ อายุ 45 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพ 22 ปี ครูพัฒน์จบการศึกษาด้านศิลปกรรมจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูพัฒน์ มีความรักและศรัทธาในศิลปะล้านนา ทำให้ครูพัฒน์เดินทางมาสอนที่ภาคเหนือตอนบน และครูพัฒน์มีธุรกิจส่วนตัว โดยเปิดแกลเลอรีวาดภาพ และสอนวาดภาพ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ครูรุ่ง (นามสมมุติ) อายุ 48 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพ 15 ปี ครูรุ่งสอนทางด้านเทคนิคช่างยนต์ จบการศึกษาจากสถาบันราชมงคล และจบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคในสาขาช่างยนต์ มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเครื่องยนต์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ครูพงษ์ (นามสมมุติ) อายุ 52 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพ 19 ปี ครูพงษ์ เรียนจบสาขาช่างเทคนิค จากวิทยาลัยเทคนิค และจบจากสถาบันราชมงคล มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเครื่องยนต์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ครูณัฐ (นามสมมุติ) อายุ 38 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพ 12 ปี ครูณัฐ เรียนจบจากวิทยาลัยเทคนิคและจบจากสถาบันราชมงคลในภาคเหนือ มีความเชี่ยวชาญทางด้านเครื่องยนต์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป เพื่อทำการศึกษารายละเอียดประกอบและตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 เด็กที่มาเรียนอาชีวะ จะเข้ากลุ่มศิลปะ กลุ่มจิตรศิลป์ ก็คือ ประเภท ตั้งใจมา กับประเภทไม่รู้ว่าจะเรียนอะไร อยู่บ้านไปสมัครอันอื่นก็เข้าไม่ได้ เรียนไม่ได้ ก็มาลงศิลป์ไว้ แต่พอเรียนไม่ได้ ก็ถูกรื้อไทร์ไป ก็ลาออกเองไปเป็นส่วนใหญ่ เป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยๆ ทุกวันนี้ก็มี ที่มาเรียนติดศูนย์เจ็ดแปดคนก็มี ... คนที่จะสำเร็จ นั้นเค้าเก่ง เค้ารักเค้าเข้าใจเค้ามีใจรักในงานศิลปะจริงๆ ถ้าไม่มีใจรักนี่ยากที่จะประสบความสำเร็จ นอกนั้นสิ่งที่เป็อุปสรรค จะไม่เป็นอุปสรรคเลยครับเด็กบางคน ผมส่งผลงานไปประกวดแล้วได้รางวัลมา ก็คิดเหมือนผมสมัยก่อน คือ คิดว่า เอ๊ะ มันขายได้ รวยได้ สำเร็จได้ เค้าก็จะมีเป้าหมาย แล้วมุ่งมั่นทำงานตลอดเวลา จะส่งไปประกวด บางคนประกวดเรื่อยๆ เกือบทุกงาน มีเป้าหมายในการเรียนการทำงานของเขา	การเรียนสายอาชีพนั้น ถ้าไม่มีความรักในวิชาชีพที่เรียน ย่อมจะเรียนไม่ได้ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ จนลาออกจากสถาบันอาชีวศึกษาในที่สุด แต่ในทางกลับกันถ้านักเรียนอาชีวะมีความรักและความศรัทธาต่อวิชาชีพที่เรียนนั้น ทำให้นักเรียนอาชีวะมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการสร้างผลงานเพื่อเข้าประกวด และเมื่อประกวดแล้วได้รางวัลมา ทำให้นักเรียนอาชีวะมีแรงจูงใจและมีเป้าหมายในการเรียนสายอาชีพมากขึ้น
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 แล้วทำไมเราขยัน ทำไมเรามีพลังงานทำงานได้ขนาดนี้ เพราะเรามีศรัทธาอย่างแรงกล้าไง เราสอนนักเรียนไง ศรัทธามันสำคัญ เราต้องค้นหาชีวิตว่าเราศรัทธาอะไรมากที่สุด เราต้องมีหัวใจที่ยิ่งใหญ่มาก ศรัทธาที่มีความยิ่งใหญ่ต่อสังคม ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน กับประเทศชาติ เราภาคภูมิใจในสิ่งที่เราทำ ... ซึ่งสมัยของผมนี้ ตอนเรียนชอบศิลปะ ชอบเขียนหนังสือ ... ซึ่งตัวอักษรล้านนา ภาพสลาล้านนาเนี่ย เราได้ไปเห็นตามวัดตามวาเนี มันเป็นสิ่งที่เราชอบ สิ่งที่เรารักนี้ ก็เลยเอามาสร้างงานศิลปะ สร้างโน่นสร้างนี่ มันพื้นฐานให้เรา ... สิ่งที่เราสร้างขึ้นมามีความรัก มันก็มีคนสนใจนะ แต่เราก็ทำด้วยความจริงใจ เราก็สร้างขึ้นมามีรางวัลสัปดาห์ติดต่อกัน	การที่นักเรียนอาชีพได้ทำในสิ่งที่ตนเองรักและศรัทธา ย่อมก่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเองทำอยู่นั้นมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ทำให้นักเรียนอาชีวะมีเป้าหมายต่อการสร้างผลงานที่ตนเองรักให้สำเร็จ

ตาราง 6 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ลูกศิษย์ที่มีนิสัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ ผมมีที่เห็นชัดเจนไม่กี่คน แต่นิสัยที่ชัดเจนมาก คือ ขอบงานช่าง ขอบเรียนรู้ มีความอยากเรียนรู้อย่างเห็นชัด อีกอย่างคือ เป็นคนมีเป้าหมายที่ชัดเจน ถ้าผมถามว่า มีเป้าหมายอะไร จะตอบได้ว่า เรามีเป้าหมายอะไร แล้วจะเดินไปทางไหน ... ถ้าพูดถึงองค์ประกอบของลักษณะนิสัย ที่ทำให้นักเรียนอาชีวะ มีความสำเร็จ ผมคิดว่า สำคัญสุดต้อง มีเป้าหมายชัดเจนมาเรียนทำไม จบมาจะทำอะไร ต้องบอกได้ แล้วอีกอย่างคือใจรักทางช่าง ไม่มีใจก็สำเร็จไปไม่ได้ งานพวกนี้มันงานปฏิบัติ จะมานั่งท่อง มันก็ไม่ใช่ เป็นงานปฏิบัติ เป็นงานเหนื่อย	การที่นักเรียนอาชีวะมีความขึ้นชอบและ <u>ความรักในการเรียนสายอาชีพ</u> ทำให้นักเรียนมีใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายต่อความสำเร็จในการเรียนและการทำงานในอนาคต แต่ในทางกลับกันถ้านักเรียนอาชีวะไม่มีใจรักในการเรียนสายอาชีพ ก็จะไม่สามารถเรียนได้สำเร็จ เนื่องจากสายอาชีพเป็นการเรียนที่ต้องอาศัยความอดทน และฝึกปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 คนเรียนที่จะประสบความสำเร็จ ต้องมีเป้าหมายของชีวิต..... จะมีความเชื่อมั่น ในตนเอง และมีเป้าหมายชัดเจน คนคนนี้จะมีความเชื่อมั่นในการเรียนและการดำเนินชีวิต และมีความเชื่อมั่นในตนเองควบคู่กันไป การมีเป้าหมายคือมองแล้วว่า ตนเองทำไปแล้ว จะประสบความสำเร็จ มุ่งมั่นให้ความสำคัญกับความสำเร็จ	การที่นักเรียนสายอาชีพต้องมีความ <u>เชื่อมั่นในตนเองและมีเป้าหมายในการเรียนและการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ</u>
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 คนที่มาเรียนสายอาชีพ เรียนอาชีวะ เป็นการเรียนที่ต้องเพียร ต้องฝึกฝนเอา มีนักเรียนที่เราส่งไปแข่งขันฝีมือช่าง แล้วได้รางวัลมา จากไม่มีเป้าหมาย ก็มีเป้าหมายชัดเจน พอได้รางวัลมาครั้งหนึ่ง เด็กเค้าได้กำลังใจเลยครับ แล้วที่นี้ เค้าเกิดมันได้เงินจริงๆ มันเป็นอาชีวะ มันเลี้ยงตัวเองได้จริงๆ เค้าก็มีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นจริงจัง ทำจนสำเร็จ เลี้ยงชีวิตเค้า ครอบครัวยุติได้จริงๆ ก็มีเป้าหมาย มีแรงจูงใจที่จะทำให้สำเร็จ เด็กพวกนี้ประสบความสำเร็จ ได้ทำงานดี เงินเดือนสูงๆ กัน แต่อย่างหนึ่งงานพวกนี้ มันต้องคนรักคนชอบจริงๆ คนไม่ชอบ ให้มาขยันหน่อย มีอิมแต่น้ำมัน เหยื่อไหลไคลย้อย บางคนเค้าก็ไม่ชอบ ก็ออกไปทำอย่างอื่น	การที่นักเรียนสายอาชีพต้องมีความชอบและ <u>ความรักในการเรียนสายอาชีพ</u> เนื่องจาก การเรียนสายอาชีพมีความยากลำบาก ถ้าใจไม่รักไม่ชอบก็จะไม่สามารถเรียนสายอาชีพได้ ซึ่งนักเรียนสายอาชีวะที่มีความรักในการเรียน ย่อมมีความ <u>เชื่อมั่นว่าการเรียนอาชีวะจะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในอนาคต</u> ทำให้นักเรียนสายอาชีวะมีความมุ่งมั่นในการเรียนอาชีวะที่ชัดเจน

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 คนที่มาเรียนสายอาชีพ เรียนอาชีวะ เป็นการเรียนที่ต้องเพียร ต้องฝึกฝนเอา มีนักเรียนที่เราส่งไปแข่งขันฝีมือช่าง แล้วได้รางวัลมา จากไม่มีเป้าหมาย ก็มีเป้าหมายชัดเจน พอได้รางวัลมาครั้งหนึ่ง เด็กเค้าได้กำลังใจเลยครับ เด็กพวกนี้ พวกศิษย์เก่าที่จบไปแล้ว ก็เคยได้รางวัลกันเยอะนะครับ แล้วที่นี้เค้าก็เกิดมันได้เงินจริงๆ มันเป็นอาชีพ มันเลี้ยงตัวเองได้จริงๆ เค้าก็มีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นจริงจัง ทำจนสำเร็จ เลี้ยงชีวิตเค้า ครอบครัวยุติได้จริงๆ ก็มีเป้าหมาย มีแรงจูงใจที่จะทำให้สำเร็จ เด็กพวกนี้ ประสบความสำเร็จ ได้ทำงานดี เงินเดือนสูงๆ กันทั้งนั้นครับ แต่อย่างหนึ่ง งานพวกนี้ มันต้องคนรักคนชอบจริงๆ คนไม่ชอบ ให้มาช่นน้อด มือมีแต่น้ำมัน เหงื่อไหล ไคลย้อย บางคนเค้าก็ไม่ชอบ ก็ออกไปทำอย่างอื่น	การที่นักเรียนสายอาชีพต้องมีความชอบและ <u>ความรักในการเรียนสายอาชีพ</u> เนื่องจากการเรียนสายวิชาชีพมีความยากลำบาก ถ้าใจไม่รักไม่ชอบก็จะไม่สามารถเรียนสายอาชีพได้ ซึ่งนักเรียนสายอาชีวะที่มีความรักในการเรียนย่อมมีความเชื่อมั่นว่าการเรียนอาชีวะจะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในอนาคต ทำให้ <u>นักเรียนสายอาชีวะมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะที่ชัดเจน</u>

จากตาราง 5 พบว่า คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า เป็นความรู้สึกเชื่อมั่นรักและศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะ และการมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

ตาราง 7 การวิเคราะห์คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่ ด้านความขยันหมั่นเพียร

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 การเรียนอาชีวะ ด้านศิลปะ จะแปลงเป็นตัวเงินมันยาก มันถึงเป็นอาชีพที่ทำหายมาก ผมว่า ไม่เหมือนขายน้ำ ไม่เหมือนขายอาหาร ไม่เหมือนขายเสื้อผ้า ไม่เหมือนขายโทรศัพท์ ผมว่า อาหารคนกินแน่นอน ทำออกมามีคนซื้อแน่นอน แต่งานศิลปะชิ้นหนึ่ง จะให้คนควักเงินพันหนึ่งหมื่นมาซื้อ มันยากมาก บางรุ่นอาจมีเล็ดลอดออกไป บางรุ่นมีแค่คนเดียวเท่านั้นที่สามารถมานะบากบั่น ยืนหยัด และทำงานศิลปะอยู่ได้ครับ บางคนประสบความสำเร็จคือเขาตั้งใจ มีความตั้งใจดี จะตั้งใจเรียนรู้ เป็นเด็กตั้งใจเรียนรู้ ฝึกฝน แสวงหาข้อมูลใหม่ มุ่งมั่น เพื่อให้ประสบความสำเร็จ	นักเรียนสายอาชีพต้องมีการแสวงหาความรู้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนและการฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอ และมีความอดทนต่อการเรียนสายอาชีพ โดยมองว่าการเรียนสายอาชีพเป็นเรื่องที่ทำหาย จะทำให้นักเรียนสายอาชีวะไม่ย่อท้อและสามารถเรียนสายอาชีพได้ประสบความสำเร็จ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สมัยที่ผมเรียนอาชีวะนะผมก็ได้ภาพแบบนี้ละมवाद ผมก็วาดไปตลอด ผมเรียนไปทำงานไป ก็วาดรูปไป ผมเอาภาพไปฝากขาย หาเงินมาเรียน ผมรบกวนพ่อแม่แค่ค่าเทอม ส่วนค่าครองชีพ ผมหาเอง ผมก็วาดภาพไปฝากไนท์บาร์ซ่า เงินเดือนไม่มาก รอขายก็จะนาน มีคนแนะนำให้คิดเป็นราคาส่งได้เลย วาดภาพเสร็จก็จ่ายดั่งค์ ได้ดั่งค์แล้ว ก็เลยวาดส่งพี่เขามาเรื่อยๆ นั่นคือ ผู้ใหญ่เมตตาให้ออกาสเรา ตรงนั้นจึงเป็นจุดหนึ่งให้เราขายได้ แล้วส่วนหนึ่งก็รับออเดอร์เพื่อนมา เราเรียนออกแบบมา มีโปรเจ็ค มีโมเดลเยอะ เพื่อที่จะหารายได้ทุกอย่าง เรียนมาสี่ปีกว่าจะจบ เรียนมาปวส 2 ปี ปริญญาตรี 2 ปีเราต้องขยันอดทน แล้วเชื่อว่า เราทำได้ เรามีสองมือ สองเท้า เหมือนคนอื่นเขา	นักเรียนสายอาชีพต้องมีความเชื่อว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเหมือนผู้อื่น ย่อมที่จะสามารถเรียนสายอาชีวะได้ โดยการฝึกงานอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากที่เกิดขึ้น

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 มีเด็กเทคนิค กลุ่มหนึ่ง ที่ดีทั้งไอคิวและความเพียรพยายาม เป็นคนสู้ชีวิต ตั้งแต่ผมสอนมา นักเรียนที่สู้ไม่ถอยเท่าที่ผมเห็น มีหนึ่งคน ที่สู้ทุกอย่าง ตั้งใจเรียน คนนี้ฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี แต่สู้ทุกอย่าง ผมได้มีโอกาสไปเยี่ยมบ้านเขา แม่เขาเล่าว่า ลูกมีความประพฤติดี มีความพยายาม และมีความรับผิดชอบมาก ไปฝึกงาน สถานประกอบการชื่นชมมา และน่าจะได้อีกโอกาส ในการทำงานกับสถานประกอบการที่ฝึกงาน สำหรับผม นักเรียน ต้องมีความประพฤติดี มีความขยัน อดทน เป็นฐาน ต้องไม่มาสาย ซึ่งมันแสดงถึงความมีวินัยในตนเองและการเรียน ดังนั้นองค์ประกอบของความสำเร็จของนักเรียนอาชีวศึกษา ในความคิดของผม คือ ความขยัน ความอดทน	นักเรียนสายอาชีพต้องมีความประพฤติที่เหมาะสม มีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อการเรียน มีความอดทนต่อการฝึกปฏิบัติงานอย่าง <u>ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น</u>
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 นักเรียนสายอาชีพที่จะประสบความสำเร็จต้อง ขยันเรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ มีความอดทนมีอุสาหะ มีความพากเพียรใส่ใจ ... เค้าวจะมีความเพียร มีความขยันเคลื่อนไหววิริยะอุตสาหะจะอยู่ในนั้นหมด เค้าวจะไม่กลัวผางาน เค้าวจะไม่กลัวสกปรกเขาเขากิน เค้าวจะไม่กลัวทำลวกๆ ถ้าเค้าเข้าใจคุณค่าในสิ่งที่เค้าทำนี่	นักเรียนสายอาชีพต้องมีความตั้งใจในการเรียนใน <u>ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</u> รวมถึงการฝึกงาน ต้องมีความพากเพียรใส่ใจ ย่อมจะสามารถประสบความสำเร็จได้

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 พวกเด็กช่างไม่ค่อยพูด จะถนัดทำ พวกเด็กพวกนี้ ไม่ค่อยกลัวงานหนัก อะไรทำได้ก็ทำ ไม่ค่อยบอกว่า อันนั้นทำไม่ได้ อันนี้ไม่ได้ จะลงมือลองดูก่อน ทำไม่ได้ถึงมาถาม ว่าครู มันไปได้ จะยะจะได้ ไม่พูดกลางครั้น คำเมืองล่วนๆ อู๋ปอด คือพูดสั้นๆ ... ถ้าในความรู้สึกผม ผมว่า นิสัยที่ นักเรียนสายอาชีพ ที่เรียนวิทยาลัยอาชีวะ จะประสบความสำเร็จได้ และองค์ประกอบของนิสัยที่จะประสบความสำเร็จ ต้องอดทนครับ อดทนมากๆ งานมันหนัก แล้วต้องขยัน สำคัญมาก ถ้าขี้คร้าน กินเหล้า เมายา มันไปไม่รอด ไปบ่ไหว มีเป้าหมาย แล้วต้องบิ๊แอ่ หมายความว่า หนักเอาเบาสู้ ไม่ปฏิเสธงาน ต้องคิดว่า ตัวเองทำได้ไว้ก่อน หาความรู้ได้ ผิดได้ จะมาไม่ไหว ทำไม่ได้ ทำไม่เป็น ก็คงไม่ไปถึงไหนหรอกครับ	นักเรียนสายอาชีพมีความเชื่อว่าตนเองสามารถ <u>แสวงหาความรู้ได้</u> จึงมีความอดทน มีความหนักเอาเบาสู้ในทุกสถานการณ์ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ <u>เกิดขึ้น</u> จึงทำให้ตนเองสามารถประสบความสำเร็จได้

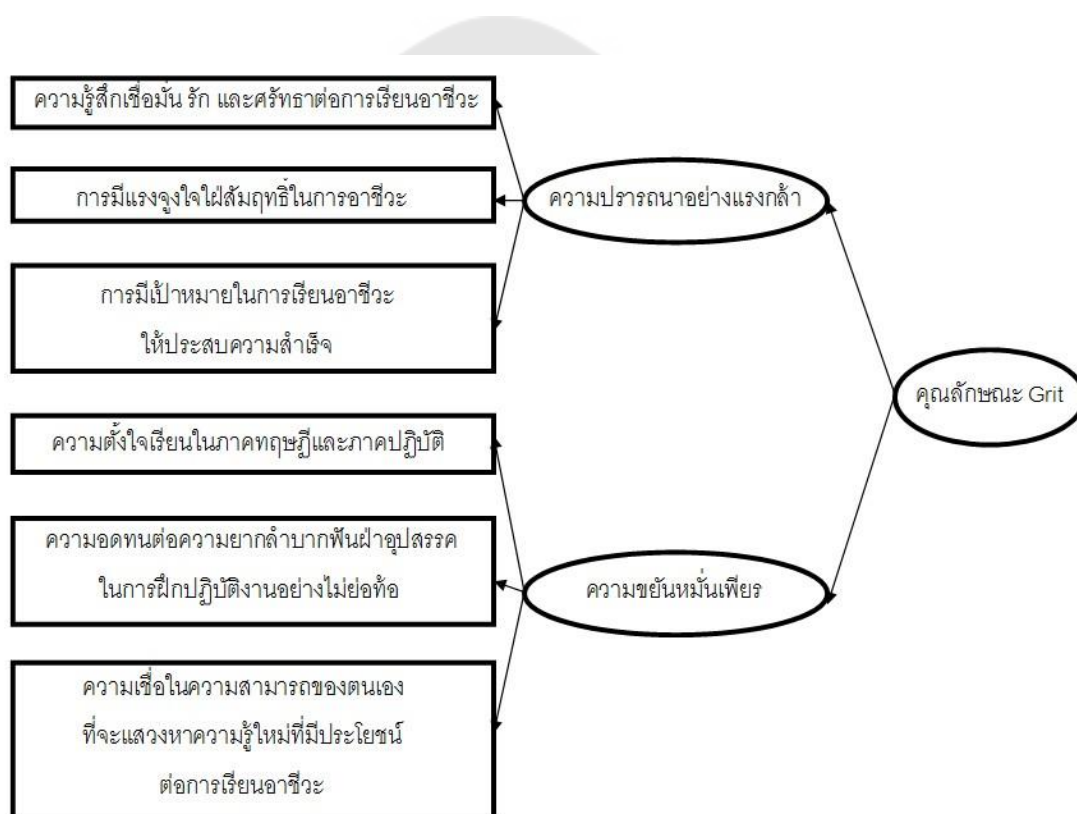
จากตาราง 6 พบว่า คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความขยันหมั่นเพียร ประกอบด้วย การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ เชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ

ตอนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

จากการสัมภาษณ์ครูอาชีวะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพมากกว่า 10 ปีในข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความปรารถนาอย่างแรงกล้า มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ความรู้สึกเชื่อมั่น รักและศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนอาชีวะ และการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

2. ความขยันหมั่นเพียร มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ และความเชื่อในความสามารถของตนเอง ที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ

ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่แล้ว ผู้วิจัยทำการสร้างแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และทำการ

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยมีการนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

2.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
SRMR	แทน	ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standard Root Mean Square Residual)
b	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
FS	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบโดยการวิเคราะห์ความถดถอย (Factor Score Regression)
SC	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Completely Standardize Solution)
CR	แทน	ค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability)

MD แทน ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference)

2.2 ตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดตัวอักษรย่อที่ใช้แทนองค์ประกอบย่อย ดังนี้

LOVE	แทน	ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ
ACHI	แทน	การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ
GOAL	แทน	การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบ ความสำเร็จ
INTE	แทน	ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
TORR	แทน	ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการ ฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ
TRUS	แทน	ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการ ฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ

2.3 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตาราง 7

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	201	50.20
หญิง	199	49.80
รวม	400	100.00
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	151	37.80
ชั้นปีที่ 2	167	41.80
ชั้นปีที่ 3	82	20.40
รวม	400	100.00
3. วิทยาลัย		
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	25	6.30
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	230	57.50
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	145	36.20
รวม	400	100.00

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.20 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.80 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 41.80 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 37.80 และชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 20.40 และนักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 36.20 และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ

2.4 ค่าสถิติพื้นฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน เพื่อนำมาเป็นสถิติพื้นฐานในการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังตาราง 8

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)

คุณลักษณะ Grit	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	3.79	0.65	มาก
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ	3.79	0.65	มาก
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ	3.93	0.63	มาก
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ	3.80	0.70	มาก
ความขยันหมั่นเพียร	3.83	0.68	มาก
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.81	0.73	มาก
ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ	3.82	0.74	มาก
ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	3.88	0.72	มาก
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	3.81	0.61	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวมเท่ากับ 3.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับมาก โดยความขยันหมั่นเพียร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 ส่วนความปรารถนาอย่างแรงกล้า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ตามลำดับ และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

ความปรารถนาอย่างแรงกล้าการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.93 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 รองลงมาคือ การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ส่วนความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ตามลำดับ

ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.72 รองลงมาคือ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงาน อย่างไม่ย่อท้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ส่วนความตั้งใจเรียน ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ตามลำดับ

2.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มาทำการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทำการตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณะ โดยใช้สถิติทดสอบของบาร์ทเลท (Bartlett's Test of Sphericity) และหาค่าความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบ่งชี้ว่ามีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบต่อไป ดังตาราง 9

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)

ตัวบ่งชี้	LOVE	ACHI	GOAL	INTE	TORR	TRUS
LOVE	1.00					
ACHI	0.67**	1.00				
GOAL	0.64**	0.81**	1.00			
INTE	0.64**	0.72**	0.76**	1.00		
TORR	0.66**	0.71**	0.77**	0.83**	1.00	
TRUS	0.60**	0.68**	0.72**	0.75**	0.79**	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=2060.93$ df=15 p=.00 KMO=0.90

Measure of Sampling Adequacy (MSA) รายตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.88-0.95

**p<.01

จากตาราง 9 พบว่า ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.60-0.83 ซึ่งตัวบ่งชี้ทั้ง 15 คู่มี่ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (INTE) กับความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (TORR) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.83 ส่วน

ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ (LOVE) กับความอดทนต่อความยากลำบาก พันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (TRUS) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด เท่ากับ 0.60 ตามลำดับและสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

ความปรารถนาอย่างแรงกล้ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.64-0.81 โดยการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ (ACHI) กับการมีเป้าหมายในการเรียน อาชีวะให้ประสบความสำเร็จ (GOAL) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.81 ส่วน ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ (LOVE) กับการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะ ให้ประสบความสำเร็จ (GOAL) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.64

ความขยันหมั่นเพียร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.75-0.83 โดยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (INTE) กับความอดทนต่อความยากลำบาก พันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (TORR) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.83 ส่วนความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (INTE) กับความอดทนต่อความ ยากลำบาก พันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (TRUS) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ต่ำสุดเท่ากับ 0.75

ส่วนผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวบ่งชี้คุณลักษณะ Grit ของ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ แสดงว่า องค์ประกอบย่อยมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2=2060.93df=15 p=.00$) เมื่อพิจารณา ราย องค์ประกอบย่อยมีค่าไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy:KMO) เท่ากับ 0.90 และความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.88-0.95 แสดงว่า ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้

2.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มาทำการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตาราง 10

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องและดัชนีเปรียบเทียบของโมเดลการวัดของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)

ดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติในโมเดล
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือสัดส่วน χ^2 / df ไม่เกิน 2.00	$\chi^2=1.90$ df=5 p=.86 1.90/5=0.38
GFI	มากกว่า 0.90	1.00
AGFI	มากกว่า 0.90	0.99
CFI	มากกว่า 0.95	1.00
RMSEA	น้อยกว่า 0.05	0.00
SRMR	น้อยกว่า 0.05	0.00

จากตาราง 10 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสัมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1.90 df=5, p=.86, ค่า GFI=1.00, ค่า AGFI=1.00, ค่า RMSEA=0.00, ค่า SRMR=0.00 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตามสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียร ดังตาราง 11

ตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (n=400)

คุณลักษณะ Grit	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ					CR
	b	SE	t	FS	SC	
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	0.72	0.04	16.17**	-	0.88	0.78
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ	1.00	-	-	0.23	0.82	0.67
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ	1.12	0.06	17.56**	0.25	0.92	0.85
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบ ความสำเร็จ	1.17	0.07	17.19**	0.47	0.96	0.93
ความขยันหมั่นเพียร	0.88	0.04	22.09**	-	0.99	0.97
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1.00	-	-	0.23	0.89	0.80
ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคใน การฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ	1.03	0.04	28.50**	0.34	0.92	0.86
ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหา ความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	0.95	0.04	23.97**	0.16	0.85	0.72

$$\chi^2=1.90 \text{ df}=5 \text{ p}=.86 \text{ GFI}=1.00 \text{ AGFI}=0.99 \text{ CFI}=1.00 \text{ RMSEA}=0.00 \text{ SRMR}=0.00$$

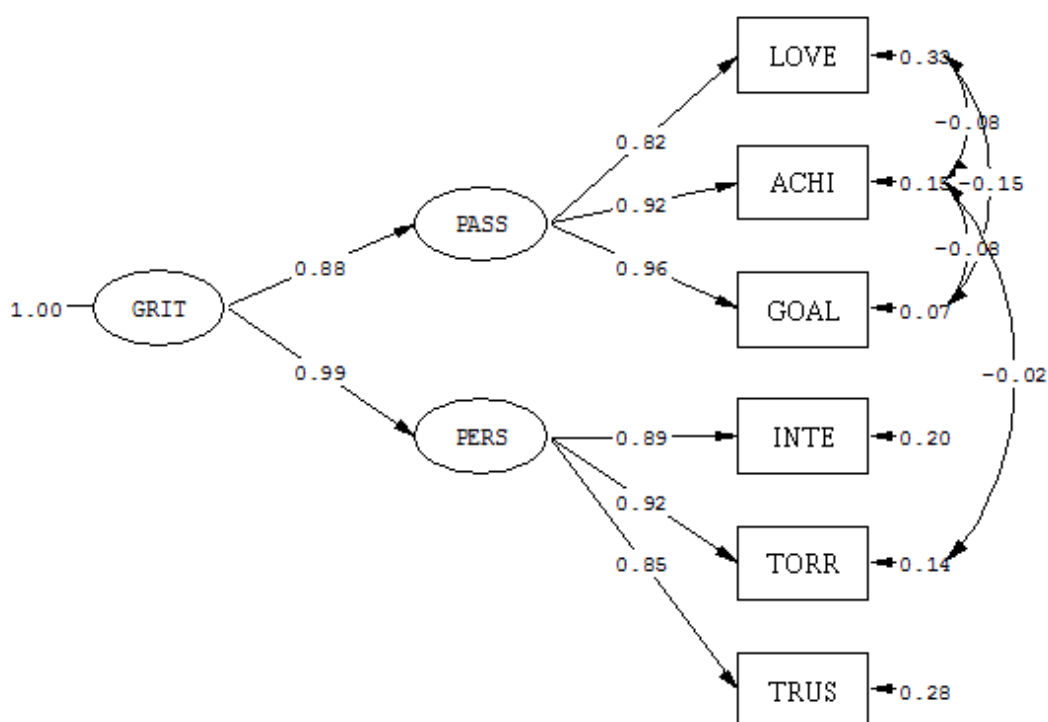
**p<.01

จากตาราง 11 พบว่า คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.88-0.99 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความขยันหมั่นเพียร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.99 มีความแปรผันร่วมกับคุณลักษณะ Grit อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 97) ส่วนความปรารถนาอย่างแรงกล้า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.88 มีความแปรผันร่วมกับคุณลักษณะ Grit อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 78) และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

ความปรารถนาอย่างแรงกล้า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.82-0.96 โดยการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.96 มีความแปรผันร่วมกับความปรารถนาอย่างแรงกล้าอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 93) รองลงมาคือ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.92 มีความแปรผันร่วมกับความปรารถนาอย่างแรงกล้าอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 0.85) และความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ มีค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.82 มีความแปรผันร่วมกับความปรารถนาอย่างแรงกล้าอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 67) ตามลำดับ

ความขยันหมั่นเพียร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.85-0.92 โดยความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.92 มีความแปรผันร่วมกับความขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 86) รองลงมาคือ ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.89 มีความแปรผันร่วมกับความขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 80) และความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.85 มีความแปรผันร่วมกับความขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 72) ตามลำดับ

$$\chi^2=1.90 \text{ df}=5 \text{ p}=.86 \text{ GFI}=1.00 \text{ AGFI}=0.99 \text{ CFI}=1.00 \text{ RMSEA}=0.00 \text{ SRMR}=0.00$$

ภาพประกอบ 7 โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)

ตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างGrit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้น ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพและชี้แจงวัตถุประสงค์ของรูปแบบกลุ่มวิธีการปฏิบัติตน ข้อควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติในกลุ่ม กฎระเบียบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยมีบทบาทในการเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกกลุ่ม มุ่งเน้น ให้สมาชิกแต่ละคนมีการสร้างสัมพันธภาพที่อยู่บนพื้นฐานของการเอาใจใส่ ดูแลและเคารพ นับถือซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มทราบวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมการทดลองและให้ผู้เข้าร่วมทดลองเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับGrit ของนักเรียนสายอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยนำแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)(Kolb. 1984) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นการเรียนรู้จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วย ซึ่งวงจรแห่งการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) 2) การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) 3) การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) และ 4) การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) รวมถึงเทคนิคจากแบบอื่น ๆ ที่สามารถปรับให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของแบนดูรา (Social Cognitive Learning Theory)มาประยุกต์มุ่งเน้น ให้นักเรียนสายอาชีพมี Gritสูง นักเรียนสายอาชีพสามารถเป็นตั้งเป้าหมายระยะสั้น เป้าหมายระยะยาวได้ เพราะเป้าหมายเป็นสิ่งที่วางทิศทางในการดำเนินชีวิต โดยผู้วิจัยให้นักเรียนสายอาชีพเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยนำทฤษฎีของ Kolb มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) 2) การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) 3) การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) 4) การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) มาฝึกฝน โดยให้นักเรียนสายอาชีพมีความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ ซึ่งอันดับแรกให้นักเรียนสาย

อาชีพการตระหนักรู้และยอมรับความแตกต่างของอาชีพะในอดีตกับปัจจุบัน ให้นักเรียนสายอาชีพ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และมีการวางแผนเกี่ยวกับเป้าหมายในการเรียน ระยะสั้น และตั้งเป้าหมายระยะยาวในการเรียนอาชีพะให้ประสบความสำเร็จ จากนั้นผู้วิจัย ประยุกต์ใช้เทคนิคทางจิตวิทยาโดยมีการตั้งคำถาม แผนผังความคิด การสะท้อนความคิด การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน การระดมความคิด การแยกแยะตนเอง การเสริมแรงทางบวกแบบวัดความเชื่อ

2.2 ด้านความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพะโดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวงเงื่อนไขการกระทำ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของแบนดูรา (Social Cognitive Learning Theory) มาประยุกต์มุ่งเน้นนักเรียนสายอาชีพะมีความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น จากการสะท้อนตัวแบบให้เห็น โดยผู้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมการทดลองมาแล้วประสบการณ์ในการเรียนที่เคยผ่านอุปสรรคต่างๆ ในการเรียน ส่งผลต่อชีวิตอย่างไร แล้วผ่านอุปสรรคมาได้ อย่างไร เขาได้ใช้ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อด้วยความตั้งใจที่จะให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจ โดยมีความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพะ เพราะปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ นักเรียนสายอาชีพะจึงสามารถพัฒนาความสามารถได้อย่างรวดเร็วจากเครื่องมือที่ทันสมัย จากการสอนของครูที่มีประสบการณ์สูง จากนั้นผู้วิจัยประยุกต์ใช้เทคนิคทางจิตวิทยา โดยมีการตั้งคำถาม แผนผังความคิด การสะท้อนความคิด การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน การระดมความคิด การแยกแยะตนเอง การเสริมแรงทางบวก การพิจารณาอารมณ์ เหตุผล และพฤติกรรม ตัวแบบ การเล่าเรื่อง

3. ขั้นสรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพะในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มุ่งเน้น ให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยสรุปสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม โดยใช้เทคนิค การฟัง การถาม การสะท้อนความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ การทวนความ การให้กำลังใจการสรุปความการอภิปรายการเสริมแรงทางบวก เพื่อให้นักเรียนสายอาชีพะเกิดการเรียนรู้ที่มั่นคง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และยุติการให้เข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการ

จัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality Test) ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk มีค่า p อยู่ระหว่าง .06-.81 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของการศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบไม่มีอิสระจากกัน (t-test for independent Samples)

4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยทำการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังตาราง 12

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32)

คุณลักษณะ Grit	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	กลุ่มทดลอง	2.34	0.52	น้อย	3.84	0.35	มาก
	กลุ่มควบคุม	2.45	0.44	น้อย	2.44	0.33	น้อย
ความรู้สึกรัก เชื้อมน รัก และ	กลุ่มทดลอง	2.36	0.63	น้อย	3.80	0.44	มาก
ศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ	กลุ่มควบคุม	2.48	0.55	น้อย	2.51	0.44	ปานกลาง
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใน	กลุ่มทดลอง	2.46	0.66	น้อย	3.84	0.37	มาก
การอาชีวะ	กลุ่มควบคุม	2.51	0.48	ปานกลาง	2.49	0.47	น้อย
การมีเป้าหมายในการเรียน	กลุ่มทดลอง	2.19	0.51	น้อย	3.88	0.40	มาก
อาชีวะให้ประสบความสำเร็จ	กลุ่มควบคุม	2.35	0.55	น้อย	2.33	0.51	น้อย
ความขยันหมั่นเพียร	กลุ่มทดลอง	2.48	0.53	น้อย	3.65	0.47	มาก
	กลุ่มควบคุม	2.64	0.41	ปานกลาง	2.55	0.30	ปานกลาง
ความตั้งใจเรียนในภาค	กลุ่มทดลอง	2.48	0.61	น้อย	3.46	0.48	ปานกลาง
ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	กลุ่มควบคุม	2.59	0.49	ปานกลาง	2.36	0.39	น้อย
ความอดทนต่อความ	กลุ่มทดลอง	2.39	0.55	น้อย	3.81	0.68	มาก
ยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการ	กลุ่มควบคุม	2.78	0.41	ปานกลาง	2.76	0.28	ปานกลาง
ฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ							
ความเชื่อในความสามารถ	กลุ่มทดลอง	2.58	0.79	ปานกลาง	3.68	0.76	มาก
ของตนเองที่จะแสวงหาความรู้	กลุ่มควบคุม	2.55	0.60	ปานกลาง	2.53	0.60	ปานกลาง
ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียน							
อาชีวะ							
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	กลุ่มทดลอง	2.37	0.45	น้อย	3.80	0.31	มาก
	กลุ่มควบคุม	2.49	0.41	น้อย	2.46	0.30	น้อย

จากตาราง พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวมเท่ากับ 2.37 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวมเท่ากับ 3.80 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวมเท่ากับ 2.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวม

องค์ประกอบความปรารถนาอย่างแรงกล้า ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความปรารถนาอย่างแรงกล้า เท่ากับ 2.34 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความปรารถนาอย่างแรงกล้า เท่ากับ 3.84 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความปรารถนาอย่างแรงกล้าเท่ากับ 2.45 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความปรารถนาอย่างแรงกล้า เท่ากับ 2.44 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 อยู่ในระดับน้อย และสามารถพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะเท่ากับ 2.46 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 อยู่ในระดับน้อยหลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะเท่ากับ 3.84 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะเท่ากับ 2.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะเท่ากับ 2.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อยู่ในระดับน้อย

การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ ก่อนการทดลอง
นักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

เท่ากับ 2.19 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จเท่ากับ 3.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จเท่ากับ 2.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ เท่ากับ 2.33 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 อยู่ในระดับน้อย

องค์ประกอบความขยันหมั่นเพียร ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความขยันหมั่นเพียร เท่ากับ 2.48 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความขยันหมั่นเพียร เท่ากับ 3.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความขยันหมั่นเพียร เท่ากับ 2.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความขยันหมั่นเพียรเท่ากับ 2.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 อยู่ในระดับปานกลางและสามารถพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่ากับ 2.48 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่ากับ 3.46 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่ากับ 2.59 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่ากับ 2.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 อยู่ในระดับน้อย

ความอดทนต่อความยากลำบากพื้นผิวดูพรรณในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความอดทนต่อความยากลำบากพื้นผิวดูพรรณในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อเท่ากับ 2.39 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อยู่ในระดับน้อย หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความอดทนต่อความยากลำบากพื้นผิวดูพรรณในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อเท่ากับ 3.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมี

ค่าเฉลี่ยความอดทนต่อความยากลำบากพื้นผิวดูพรรณในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อเท่ากับ 2.78 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความอดทนต่อความยากลำบากพื้นผิวดูพรรณในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อเท่ากับ 2.76 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 อยู่ในระดับปานกลาง

ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพจะก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพเท่ากับ 2.58 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพเท่ากับ 3.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 อยู่ในระดับมาก ส่วนก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพเท่ากับ 2.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพเท่ากับ 2.53 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับปานกลาง

4.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

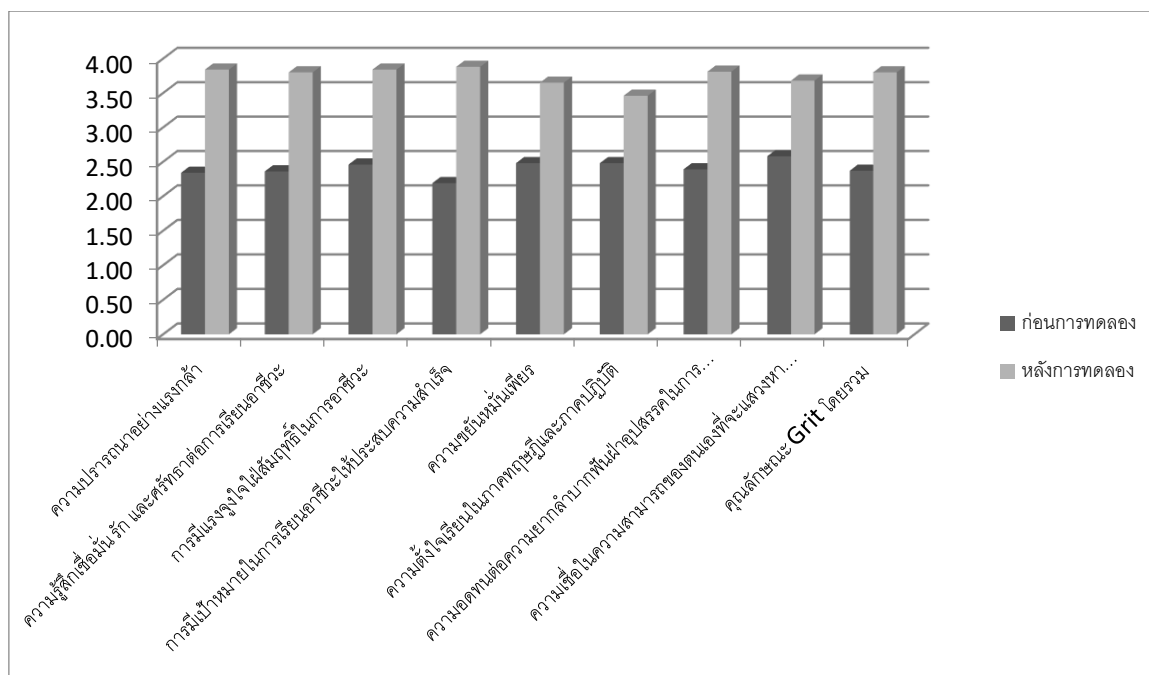
ผู้วิจัยทำการการเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples) ดังตาราง 13

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง (n=16)

คุณลักษณะ Grit	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		MD	t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	2.34	0.52	3.84	0.35	1.50	10.22**	.00
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อ การเรียนอาชีวะ	2.36	0.63	3.80	0.44	1.44	7.90**	.00
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ อาชีวะ	2.46	0.66	3.84	0.37	1.38	7.15**	.00
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะ ให้ประสบความสำเร็จ	2.19	0.51	3.88	0.40	1.69	11.29**	.00
ความขยันหมั่นเพียร	2.48	0.53	3.65	0.47	1.17	6.86**	.00
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ	2.48	0.61	3.46	0.48	0.98	5.51**	.00
ความอดทนต่อความยากลำบากฟัน ฟาอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงาน อย่างไม่ย่อท้อ	2.39	0.55	3.81	0.68	1.42	7.19**	.00
ความเชื่อในความสามารถของ ตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มี ประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	2.58	0.79	3.68	0.76	1.10	4.18**	.00
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	2.37	0.45	3.80	0.31	1.43	11.02**	.00

**p<.01

จากตาราง 13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองพบว่า หลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit โดยรวมและรายองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียรเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพประกอบ 8 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

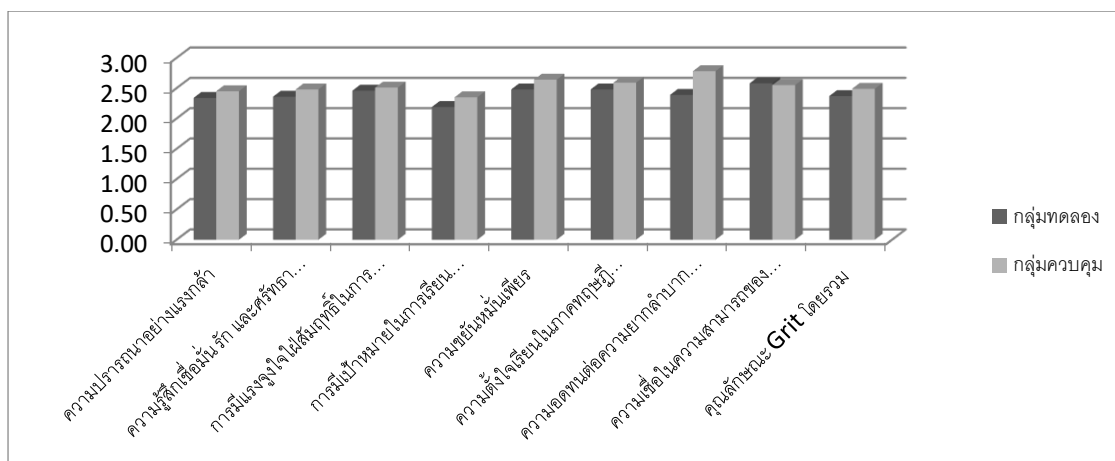
4.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบไม่มีอิสระจากกัน (t-test for independent Samples) ดังตาราง 14

ตาราง 15 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32)

คุณลักษณะ Grit	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		MD	t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	2.34	0.52	2.45	0.44	0.01	-0.64	.52
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อ การเรียนอาชีวะ	2.36	0.63	2.48	0.55	-0.03	-0.54	.59
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ อาชีวะ	2.46	0.66	2.51	0.48	0.02	-0.24	.81
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะ ให้ประสบความสำเร็จ	2.19	0.51	2.35	0.55	0.02	-0.86	.39
ความขยันหมั่นเพียร	2.48	0.53	2.64	0.41	0.09	-0.94	.35
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ	2.48	0.61	2.59	0.49	0.23	-0.58	.57
ความอดทนต่อความยากลำบากฟัน ฟาอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงาน อย่างไม่ย่อท้อ	2.39	0.55	2.78	0.41	0.02	-2.26	.03
ความเชื่อในความสามารถของ ตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มี ประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	2.58	0.79	2.55	0.60	0.02	0.10	.92
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	2.37	0.45	2.49	0.41	0.03	-0.79	.44

จากตาราง 14 พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า ในระก่อนการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit และรายองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียรต่ำกว่านักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

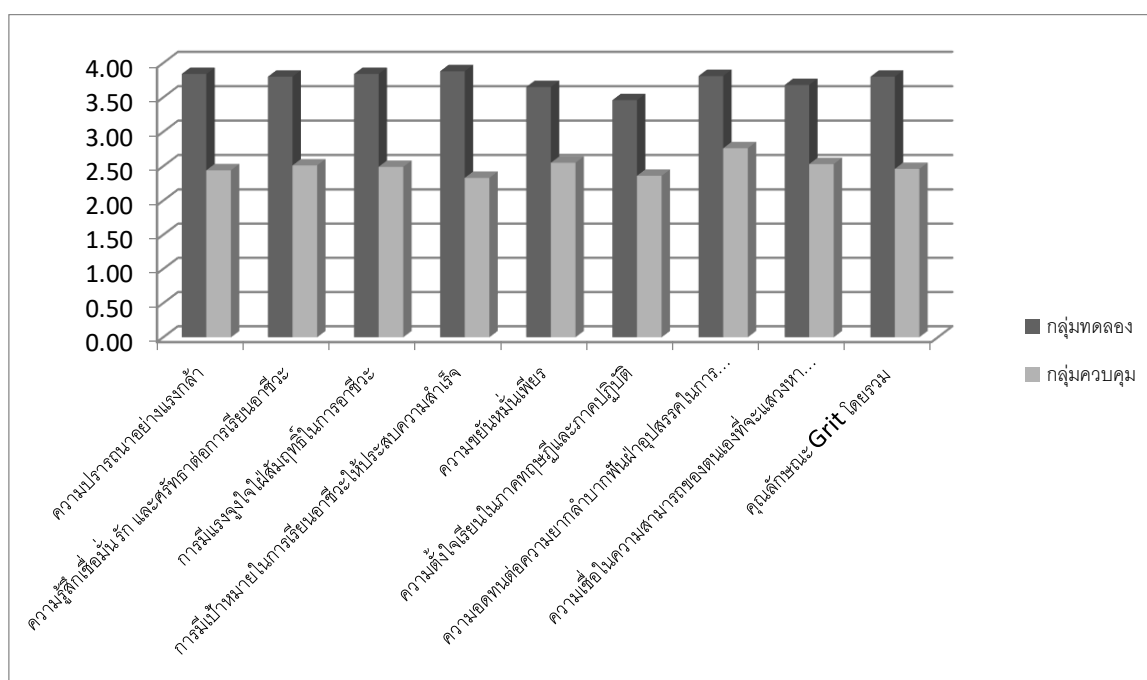
ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 16 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=32)

คุณลักษณะ Grit	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		MD	t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	3.84	0.35	2.44	0.33	1.40	11.57**	.00
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีว	3.80	0.44	2.51	0.44	1.29	8.20**	.00
การมีแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ในการอาชีว	3.84	0.37	2.49	0.47	1.35	9.02**	.00
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวให้ประสบความสำเร็จ	3.88	0.40	2.33	0.51	1.55	9.57**	.00
ความขยันหมั่นเพียร	3.65	0.47	2.55	0.30	1.10	7.82**	.00
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.46	0.48	2.36	0.39	1.10	7.10**	.00
ความอดทนต่อความยากลำบากพื้นฝึอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ	3.81	0.68	2.76	0.28	1.05	5.76**	.00
ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีว	3.68	0.76	2.53	0.60	1.15	4.75**	.00
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	3.80	0.31	2.46	0.30	1.34	12.42**	.00

**p<.01

จากตาราง 15 พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า ในระหลังการทดลองนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit และรายองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียรสูงกว่านักเรียนสายอาชีพกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยเสนอ การสรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

1. โมเดลการวัดองค์ประกอบของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. คุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการใช้รูปแบบเชิงจิตวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. คุณลักษณะ Grit ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,872 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ, 2561)

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ที่สามารถสะท้อนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพได้ โดยผู้วิจัยใช้การเลือกแบบอิงจุดมุ่งหมาย (Purposeful Sampling) จากคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน

2. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาองค์ประกอบเพื่อสร้างโมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ คือ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 10 เท่าของตัวแปรแฝง (สมบุรณ์ สุริยวงศ์, 2544) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพ คือ นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ Grit ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสนใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ จำนวน 32 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 พบว่า โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=1.90$ df=5 p=.86 GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.00 SRMR=0.00) โดย

คุณลักษณะ Grit มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียร

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของแบนดูรา (Social Cognitive Learning Theory) ผู้วิจัยใช้เทคนิคทางจิตวิทยาโดยมีการตั้งคำถาม แฝงฝังความคิด การสะท้อนความคิด การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน การระดมความคิด การแยกแยะตนเอง การเสริมแรงทางบวก การพิจารณาอารมณ์ เหตุผล และพฤติกรรม ตัวแบบ และการเล่าเรื่อง ขั้นสรุป มุ่งเน้น ให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยสรุปสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม โดยใช้เทคนิค การฟัง การถาม การสะท้อนความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ การทวนความ การให้กำลังใจการสรุปความการอภิปรายการเสริมแรงทางบวก เพื่อให้ นักเรียนสายอาชีพเกิดการเรียนรู้ที่มั่นคง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และยุติการให้เข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ดังนี้

3.1 การเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง นักเรียนสายอาชีพมี Grit เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนสายอาชีพในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 1.90 ค่า df มีค่าเท่ากับ 5 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) มีค่าเท่ากับ .86 จะเห็นได้ว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับโมเดลการวัดของผู้วิจัย ดังที่ พูลพงศ์ สุขสว่าง (2556) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าต่ำมาก ยิ่งมีค่าใกล้ศูนย์มากเท่าไร แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-Square) เท่ากับ 0.38 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.00 แสดงว่า โมเดลการวัดมีลักษณะสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่น่าพึงพอใจ และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เป็นดัชนีที่เปรียบเทียบระดับความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ยิ่งค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเข้าใกล้หนึ่ง แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (พูลพงศ์ สุขสว่าง, 2556) รวมถึงการพิจารณาค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าที่ต่ำมากใกล้ศูนย์ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังคำกล่าวของ พูลพงศ์ สุขสว่าง (2556) ที่กล่าวว่า ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) ยิ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้เป็นไปตามสมมติข้อที่ 1 เป็นไปได้ว่า โมเดลการวัดคุณลักษณะ Grit มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียร และสอดคล้องกับแนวคิดของ e. a. Angela L. Duckworth (2007) ที่ระบุว่า คุณลักษณะ Grit มีจำนวน 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และความขยันหมั่นเพียร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนสายอาชีพเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 มีความตั้งใจอยากที่จะจบการศึกษา เพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ โดยทางวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ได้มีการรับรองว่า ถ้าจบไปมีงานทำอย่างแน่นอน ซึ่งเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และภาพลักษณ์ของวิทยาลัยเทคนิค

เชียงใหม่ในปัจจุบันมีความทันสมัย มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ในสายตาของคนทั่วไป จึงมองว่าเป็นสถานศึกษาที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งได้ผันแปรไปตามยุคสมัย ทำให้นักเรียนสายอาชีพต้องมีการปรับตัวในเรื่องการเรียน การใช้ชีวิตในวิทยาลัยเทคนิค เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ทั้งยังทำให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น การตั้งเป้าหมาย เป็นสิ่งสำคัญของนักเรียนสายอาชีพ ในการเรียนและการทำงาน เป้าหมายเปรียบเสมือนเข็มทิศ ชี้ทิศทางในการดำเนินชีวิตของนักเรียนสายอาชีพ สามารถกำหนดได้ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของนักเรียนสายอาชีพ (Locke & Latham, 1990) ซึ่งสอดคล้องกับแมคคิลแลนด์ (McClelland, 1961)กล่าวว่า ความต้องการ 3 สิ่งที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ เมื่อวิเคราะห์แล้ว พบว่า ผู้มี Grit สูง คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีมานะอดทน มุ่งมั่นไปให้ถึงเป้าหมายระยะยาวของตนเอง และโรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 1965)ยังกล่าวว่า การเห็นคุณค่าแห่งตนว่า การเห็นคุณค่าแห่งตนนั้น เป็นความเชื่อ มุมมอง ความคิด ที่บุคคลมองตัวเอง ถ้าบุคคลคนนั้น เป็นบุคคลที่เห็นคุณค่าแห่งตนสูง บุคคลคนนั้น จะยอมรับตนเอง เคารพตนเอง และรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีคุณค่า เป็นบุคคลที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคม การตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตน มีความเกี่ยวข้องกับ Grit โดยผู้ที่มี Grit สูง จะเป็นผู้ที่มีการตระหนักรู้ในคุณค่าแห่งตนสูง เชื่อว่าตนเองสามารถที่จะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จได้ มีผู้กล่าวเกี่ยวกับ การเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลเป็นจำนวนมาก และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอันซอร์ ช่างเหล็กและธัญภา พลานุกุลวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจ และความเพียร ปัจจัยพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนภาษา พบว่า แรงจูงใจและความเพียรในการเรียนภาษามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ความวิตกกังวลและความเพียรมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ซึ่งสอดคล้องกับเบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ความหวัง ความเพียร ความเครียด ต่อสุขภาวะองค์รวมของนักเรียนสายอาชีพ พบว่า ความเพียรด้านพฤติกรรมและความหวังและความหวังด้านการมุ่งกระทำมีผลต่อสุขภาวะองค์รวม นักเรียนสายอาชีพที่มีสุขภาวะองค์รวมที่ดี เป็นผู้ที่มีความหวังในชีวิตและมีความเพียรระดับสูง และมีการรับรู้ความเครียดในระดับต่ำ

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้

เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ของโคลบ์ (Kolb) ซึ่งการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็น การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผู้เรียนนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเข้ามาก่อนมาทำการเชื่อมโยง กับความรู้ใหม่เพื่อทำให้เกิดความหมายขึ้น โดยการรวบรวมเชื่อมโยงและจัดระเบียบประสบการณ์ ต่างๆ ให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์เพื่อที่จะช่วยให้สามารถเข้าใจประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ เป็นอย่างดี (Kolb, 1984) ดังนั้น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงเป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยง ประสบการณ์ในห้องเรียนและการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่าง ลึกซึ้ง เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ามาเป็นประสบการณ์ใหม่ทั้งในและนอกห้องเรียน จน เกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) เป็นการเรียนรู้จากการ ที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดจาก ประสบการณ์เดิมของตน

ขั้นที่ 2 การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียน มุ่งทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ โดยผ่านการสังเกตอย่างรอบคอบ และมีการไตร่ตรองพิจารณาอย่างดี

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ ผู้เรียนนำสิ่งที่สังเกตและไตร่ตรองแล้วจากเหตุและความคิดแล้วนำมาสรุปรวบยอดเป็นหลักการ ต่างๆ ที่จะนำไปใช้ได้

ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่ สรุปไว้เป็นหลักในขั้นที่แล้วไปทดลองใช้ปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าใช้ได้จริงหรือไม่ ช่วยให้เข้าใจใน สิ่งใหม่และสามารถทำนายได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป

นอกจากนี้ Kolb เชื่อว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์เชิงรูปธรรมได้ โดย ผ่านการสะท้อนประสบการณ์ในด้านต่างๆ และปรับประสบการณ์เหล่านั้นมาสู่การทดลอง และ การปฏิบัติกับปัญหาจริง โดยผู้เรียนแต่ละคนจะเน้นการเรียนรู้ในขั้นต่างๆ แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียน มีการใช้ขั้นการเรียนรู้ต่างๆ ไม่เท่ากัน บางคนเน้นที่ขั้นที่ 1 บางคนเน้นที่ขั้นที่ 2 หรือบางคนเน้นขั้น อื่นๆ ที่แตกต่างกันไป จากการที่การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นที่การแก้ปัญหา การสะท้อนคิด และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีของ Kolb จึงเข้ากับหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่ยึดงานเป็นหลัก (Work-Based Learning) และสามารถ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการคิดที่ซับซ้อน (Cognitive Complexity) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Critical Thinking) ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ (Content Knowledge) แรงจูงใจในการเรียน

(Motivation to Learn) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving Ability) และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานได้ง่ายขึ้น

ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพจน์ โพสมัศร (2561a) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม พบว่า นักเรียนมี Grit หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง พบว่านักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะ Grit หลังการทดลองสูงขึ้นจากช่วงก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาได้นำเทคนิคอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้ มีการให้นักเรียนสายอาชีพได้ฝึกหัดกิจกรรมหลายอย่างที่จะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ อาทิ การสร้าง Mind-map การแสดงบทบาทสมมติ คิดแก้ปัญหา การระดมสมอง ไม่เพียงเท่านั้น ประสิทธิภาพดังกล่าวยังแสดงให้เห็นได้จากการสนทนากลุ่มกับนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองโดยนักเรียนสายอาชีพกล่าวว่าพวกเขาตระหนักถึงประโยชน์ของการวางแผน การตั้งเป้าหมาย การมีความเชื่อมั่นในตนเองนั้นทำให้พวกเขากล้าที่จะแสดงออกเพิ่มมากขึ้น และกระบวนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงนั้นสามารถช่วยให้เขาวางแผนเป้าหมายชีวิตได้เป็นอย่างดี โดยแผนเหล่านี้จะช่วยช่วยให้พวกเขาบรรลุถึงความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากแผนเหล่านี้ถูกวางไว้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง ดังนั้นพวกเขาจึงรู้สึกได้ว่าตนเองมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินชีวิตตามแผนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของตนเอง

3.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า หลังการทดลอง คุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพ กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนกลุ่มทดลองให้คุณค่าในการตั้งเป้าหมายในการเรียนเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนสายอาชีพให้จบด้วยความปรารถนาที่ว่าถ้าเรียนจบจะสามารถหางานทำได้ มีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มมากขึ้น เห็นข้อมูลจากการเขียนเป้าหมายให้ตนเองทำ ให้สะท้อนความคิด การเรียนสายอาชีพนั้นเป็นการเรียนที่เน้นการฝึกทักษะในการปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้การตั้งเป้าหมายและเขียนแผนผังความคิด และตารางปฏิบัติตนให้เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้นั้นเป็นวิธีการกระตุ้นวินัยในตนเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง และการใช้ชีวิตประจำวันของตนเองปฏิบัติในสิ่งที่วางแผนไว้อย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้เกิดความขยันหมั่นเพียร สอดคล้องกับที่ Locke and Latham (1990) กล่าวไว้ว่า การตั้งเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญของบุคคลเพราะเป้าหมายเปรียบเสมือนเข็มทิศ ชี้ทิศทาง ในการดำเนินชีวิตของบุคคล เป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของบุคคล ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายทางบวกจึงเป็นกระบวนการกระตุ้นบุคคลให้เกิดพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้หลังเสร็จสิ้นการให้รูปแบบฯ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group) กับนักเรียนสายอาชีพกลุ่มทดลองในประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมการให้รูปแบบฯ และสิ่งที่ได้เรียนรู้ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพฯ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองได้ความรู้ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าในการเรียนสายอาชีพและกระตุ้นความศรัทธาในการเรียนสายอาชีพ และสามารถนำความรู้และวิธีการคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเอง และได้เรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองในทางที่ดีขึ้น มีการวางแผนระยะสั้นในการสร้างเป้าหมาย นักเรียนสายอาชีพรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อสถาบันอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น จากเมื่อก่อนผู้ปกครองจะไม่อยากให้เรียนในโรงเรียนเทคนิค เนื่องจากตีกัน เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี แต่ในปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้านการเรียนเพิ่มมากขึ้น มีคุณครูฝ่ายปกครองดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย นักเรียนสายอาชีพจึงรู้สึกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะมากขึ้น และยังมีกำลังใจในการสร้างเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ เพื่อจะนำความรู้ไปประกอบวิชาชีพต่อไป โดยมีความขยันหมั่นเพียรเพิ่มมากขึ้นตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากขึ้น จะพยายาม

อ่านหนังสืออย่างต่อเนื่อง อดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อ
ท้อทำตามขั้นตอนที่เคยได้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมา และเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหา
ความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพต่อไป ทุกอย่างที่ทำอยากหารายได้เลี้ยงชีพ และเลี้ยงดู
พ่อแม่ยามแก่เฒ่า ที่สำคัญทางวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ได้มีการรับรองว่าจบไปแล้วมีงานทำ เป็น
แรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสายอาชีพตั้งใจเพิ่มมากขึ้น โดยมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นและ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลที่ได้ดังกล่าวในข้างต้น เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้
เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1
จังหวัดเชียงใหม่ เกิดประสิทธิผลและเป็นที่พึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัด Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1
จังหวัดเชียงใหม่ นำไปใช้กับนักเรียนสายอาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง และก่อน
ไปใช้ควรศึกษาในรายละเอียดของแบบวัด วิธีการและการแปลความหมายก่อนนำไปใช้

1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้าง Grit ของนักเรียนสาย
อาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ
จัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และก่อนนำไปใช้ควรศึกษาทำ
ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคูณลักษณะ Grit ของนักเรียนในทุกระดับเพื่อเป็นแนวทางใน
การพัฒนาคุณลักษณะ Grit เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในอนาคต

2.2 ควรมีพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง Grit โดยใช้ฐานจิตทางจิตวิทยา โดยใช้
กิจกรรมค่ายเพื่อขยายรูปแบบการเสริมสร้าง Grit ที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- Abuhassan, A. (2015). Grit: Distinguishing effortful persistence from conscientiousness. *Journal of Individual Differences*, 205-214.
- Anderson, T. P. (1997). *Using models of Instruction*. New Jersey: Education Technology Publications.
- Angela L. Duckworth. (2016). Angela Duckworth on Passion, Grit and Success. Retrieved from Retrieved from <https://www.nytimes.com/2016/04/10/education/edlife/passion-grit-success.html>
- Angela L. Duckworth, e. a. (2007). Grit: Perseverance and Passion for Long-term Goals. *Journal of Personality*, 92(6), 1087-1101.
- Arends, R. I. (1997). *Learning to teach* (3rd ed ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Bandura, A. (1963). The Role of Imitation in Personality Development. *Journal of Nursery Education*, 207.
- Branden, N. (2001). *The Psychology of Self-Esteem A Revolutionary Approach to Self-Understanding That Launched a New Era in modern Psychology*. San Francisco: Jossey Bass Inc.
- Brecht, G. (1996). *Sorting out goals*. Sydney: Prentice Hall.
- Caren Baruch-Feldman. (2017). *The grit guide for teens*. California New Harbinger Publications.
- Duckworth, A. L., & Quinn, P. (2009). Development and Validation of the Short Grit Scale (Grit-S). *Journal of Personality Assessment*, 91(2), 166-174.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Model of Teaching* (5th ed ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2009). *Model of Teaching* (8th ed ed.). Boston: Pearson Education Inc.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning : Experience as the Source of Learning and Development*. Boston: Pearson Education Publishers.
- Locke, E. A., & Latham, G. P. (1990). *A Theory of Goal Setting & Task Performance*. New Jersey: Prentice Hall.

McClelland, D. C. (1961). *The achieving society*. Oxford: Van Nostrand.

Robertson, D. (2012). *Build your Resilience*. London: Hodder.

Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. New Jersey: Princeton University Press.

Schunk, D. H. (2002). *Motivation in Education Theory, Research, and Applications*. U.S.A.: Pearson.

Shechtman, N. e. a. (2013). *Promoting Grit, Tenacity, and Perseverance: Critical Factors for success in the 21st Century*. U.S. Department of education: Center for Technology in Learning SRI International.

Singh, K., & Jha, S. D. (2008). Positive and Negative Affect, and Grit as predictors of Happiness and Life Satisfaction. *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*, 34-40.

กุลยา ตันติผลชีวะ. (2543). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บู้คส์.

ไกรยุทธ ธีรตยาสินนท์. (2531). แนวพระราชดำริด้านการเมืองการปกครองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทร์ดี ถนอมคล้าย. (2539). การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาแตกต่างกันด้วยวิธีการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามกัณฑ์ระหว่างและหลังเล่นนิทาน. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

จิราวัฒน์ เหล่าสุภาพ. (2561). ความตรงและความเชื่อมั่นของมาตรวัดความมุ่งมั่นหมาย (Grit) (ฉบับต้นฉบับภาษาไทย). วารสารสวนปรุง, 34(3), 21-35.

ชัยรัตน์ สุทธิรัตน์. (2558). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แด เน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.

ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ : แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศักดิ์ เจนประโคน. (2543). เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ *Motivation Techniques*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ดลพร รุจิรวงศ์. (2557). เลี้ยงให้รุ่ง *How children succeed*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.

- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัย แบบบูรณาการ การเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ปริญญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ทิตนา แหมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (11 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (15 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพจน์ โสมาตร. (2561a). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างกรีทของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. วารสารราชพฤกษ์, 17(1), 59-65.
- ธนพจน์ โสมาตร. (2561b). การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้กรีทของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์, 14(1).
- นพมาศ อึ้งพระ. (2551). ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความหวังและสุขภาวะองค์รวม โดยมีความเพียรและความเครียดเป็นตัวแปรกำกับ. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2538). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.
- ประเสริฐ ตันสกุล. (2560). บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) The Formative Five Fostering Grit, Empathy, and Other Success Skills Every Student Needs. วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 7.
- ปริญญา มีสุข. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษา เขตภาคกลาง 1. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(3), 72-83.
- พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร. (2522). พระบรมราโชวาท. Retrieved from สืบค้นจาก <http://nih.dmsc.moph.go.th/jariyatam/home2.html>
- พลพงศ์ สุขสว่าง. (2556). โมเดลสมการโครงสร้าง. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เพชรพะเยาว์ แย้มยินดี. (2556). การศึกษาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์.

- มารศรี กลางประพันธ์. (2548). การพัฒนาคุณธรรมด้านความอดทน(ขันติ)ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เมธาสิทธิ์ มีสวสินธุ์ วีรเทพ ปทุมเจริญพัฒนา และพรณี บุญประกอบ. (2560). กระบวนการเปลี่ยนแปลงปริทรรศน์เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าแท้ในตนเองของเยาวชนชายที่กระทำ ความผิดคดีความรุนแรง. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 23(1), 3.
- รุ่งนภา ตั้งจิตเรเจริญกุล. (2560). การศึกษาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 5(1), 147-168.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2557). จิตวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2551). การเลือกวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. ข่าวสารวิชาการ, 1(6), 1-2.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (4 ed.). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2547). การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณ์ญาณ สำหรับนักศึกษากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สมบุญ สุธียวงศ์. (2544). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา (2th ed.). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต. (2556). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (8 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรียา โชติธรรม. (2561). โมเดลเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตภาคเหนือ โดยมีความเพียรเป็นตัวแปรส่งผ่าน. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(4), 230-239.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). ภารกิจและนโยบาย. Retrieved from สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th/Default.aspx?tabid=87>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ. (2561). ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา. Retrieved from
สืบค้นจาก

[http://www.iven1.ac.th/main/index.php?option=com_content&view=article&id=173
&Itemid=224](http://www.iven1.ac.th/main/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=224)

สำราญ เพ็ญภักดี. (2549). คู่มือพัฒนาความชำนาญเพียรของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1. (ปริญญานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุดารัตน์ พิมลรัตนการ. (2558). การรับรู้ ความพึงพอใจในงาน. *Journal of Logistics and Supply
Chain College*, 1(1).

อรนุช ธาวาเวชรักษ์. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางวิทยาศาสตร์ในด้านความเพียร
พยายามกับทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

อันชอรี ช่างเหล็กและธัญภา พลานุกุลวงศ์. (2558). แรงจูงใจ ความวิตกกังวล และความ
มุ่งมั่น: ปัจจัยร่วมตัดสินความสำเร็จในการเรียนภาษา. *วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*, 9(2), 88-89.

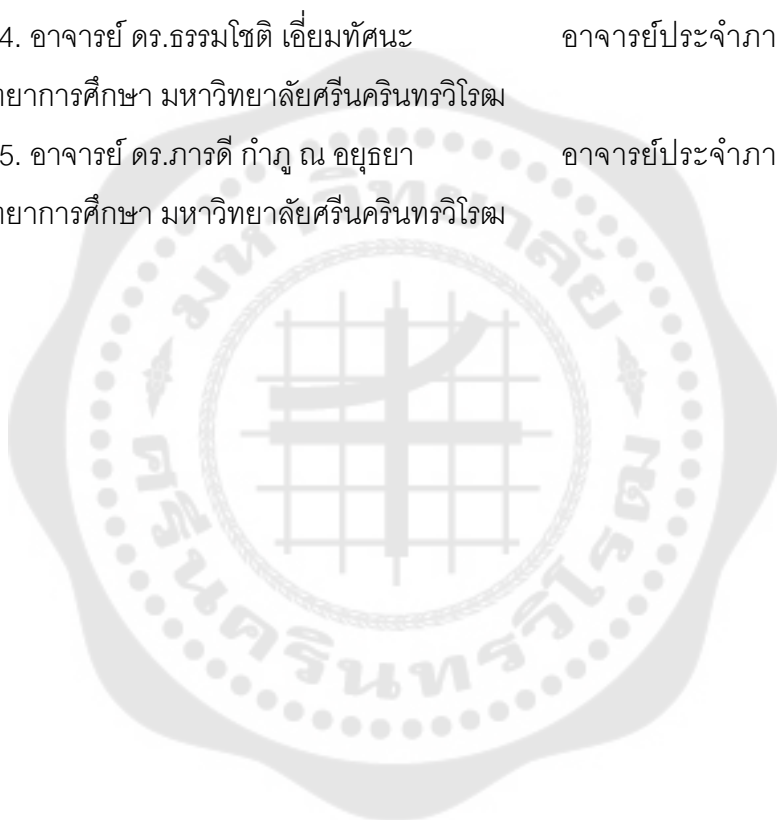

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัสรา ประเสริฐสิน อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ปณณาสา โพธิพฤษ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยพายัพ
4. อาจารย์ ดร.ธรรมโชติ เขียมทัศนะ อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.ภารดี กำภู ณ อยุธยา อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของการวิจัย

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่
3. ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามคุณลักษณะ Grit จำนวน 53 ข้อ

ข้อ	ผลพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	1	1	1	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
2	-1	1	1	1	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
3	0	0	1	1	-1	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
4	-1	1	0	0	-1	-1	-0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
5	1	0	1	1	0	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
6	1	0	1	1	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
7	-1	1	-1	0	-1	-2	-0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
8	-1	1	-1	0	-1	-2	-0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
9	0	1	1	1	0	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
10	1	1	1	0	0	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
11	1	1	1	1	0	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
13	-1	1	0	1	0	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
18	1	1	1	1	0	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
19	1	1	1	0	0	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
20	1	1	1	1	0	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
21	-1	1	1	0	0	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
22	1	1	1	1	0	4	0.80	ไม่ผ่านเกณฑ์
23	-1	1	0	1	0	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
24	1	1	1	-1	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
25	1	1	1	-1	-1	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
26	-1	1	0	1	-1	0	0.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
27	1	1	1	1	0	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
30	0	1	1	1	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ผลพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
36	1	1	1	0	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
37	0	1	1	0	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
38	0	1	1	-1	0	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
39	0	1	1	0	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
40	0	0	1	0	0	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
41	1	1	0	0	1	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
42	-1	1	0	-1	-1	-2	-0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
43	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
44	1	0	1	1	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
45	1	1	1	0	1	4	0.80	ผ่านเกณฑ์
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ผ่านเกณฑ์
47	1	0	1	0	1	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
48	1	0	1	0	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
49	1	1	1	-1	1	3	0.60	ผ่านเกณฑ์
50	1	1	1	-1	-1	1	0.20	ไม่ผ่านเกณฑ์
51	1	1	1	-1	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
52	1	1	1	-1	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
53	1	1	1	-1	0	2	0.40	ไม่ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ

เกณฑ์การพิจารณาใช้ค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

ข้อคำถาม	จำนวน	53	ข้อ
ผ่านเกณฑ์	จำนวน	30	ข้อ
ไม่ผ่านเกณฑ์	จำนวน	23	ข้อ
รวมข้อคำถามที่ใช้ได้	จำนวน	30	ข้อ

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามคุณลักษณะ Grit โดยรวม (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.38	16	0.77
2	0.66	17	0.82
3	0.38	18	0.76
4	0.52	19	0.77
5	0.42	20	0.84
6	0.57	21	0.84
7	0.80	22	0.77
8	0.82	23	0.80
9	0.76	24	0.69
10	0.83	25	0.56
11	0.67	26	0.50
12	0.78	27	0.73
13	0.81	28	0.69
14	0.69	29	0.72
15	0.83	30	0.72

ข้อคำถามคุณลักษณะ Grit โดยรวม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความปรารถนาอย่างแรงกล้า (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.42	9	0.77
2	0.65	10	0.82
3	0.38	11	0.67
4	0.59	12	0.79
5	0.46	13	0.81
6	0.60	14	0.68
7	0.76	15	0.79
8	0.83		

ข้อคำถามความปรารถนาอย่างแรงกล้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.46	4	0.73
2	0.68	5	0.39
3	0.40		

ข้อคำถามความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
6	0.57	9	0.77
7	0.74	10	0.77
8	0.80		

ข้อคำถามการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
11	0.74	14	0.69
12	0.78	15	0.72
13	0.82		

ข้อคำถามการมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความขยันหมั่นเพียร (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
16	0.68	24	0.68
17	0.80	25	0.57
18	0.73	26	0.52
19	0.74	27	0.74
20	0.84	28	0.69
21	0.75	29	0.70
22	0.75	30	0.68
23	0.77		

ข้อคำถามความขยันหมั่นเพียร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
16	0.74	19	0.77
17	0.78	20	0.79
18	0.72		

ข้อคำถามความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
21	0.80	24	0.74
22	0.77	25	0.51
23	0.73		

ข้อคำถามความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ (n=40)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
26	0.50	29	0.75
27	0.74	30	0.62
28	0.79		

ข้อคำถามความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของคุณลักษณะ Grit (n=40)

คุณลักษณะ Grit	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า	0.38-0.83	0.93
ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ	0.39-0.73	0.76
การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอาชีวะ	0.57-0.80	0.89
การมีเป้าหมายในการเรียนอาชีวะให้ประสบ ความสำเร็จ	0.69-0.78	0.90
ความขยันหมั่นเพียร	0.52-0.84	0.94
ความตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	0.72-0.79	0.90
ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการ ฝึกปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ	0.51-0.80	0.88
ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหา ความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ	0.50-0.79	0.86
คุณลักษณะ Grit โดยรวม	0.38-0.84	0.96

ภาคผนวก ค
แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1
จังหวัดเชียงใหม่

แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบวัดนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด
สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแบบวัดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน
อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน
อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ข้อ

3. ข้อมูลที่ได้จากนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาคุณลักษณะ Grit ของ
นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยจึงขอให้
นักเรียนได้ตอบแบบวัดให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยการตอบแบบวัดนี้จะไม่มีผลกระทบต่อ
การเรียนและการดำเนินชีวิตของนักเรียนแต่ประการใด แต่จะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม
เท่านั้น

ขอขอบคุณนักเรียนที่ตอบแบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัด
สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้

มนทกานต์ เมฆรา

นิสิตปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน และเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

ชาย ☐

หญิง ☐

2. ชั้นปี

ชั้นปีที่ 1 ☐

ชั้นปีที่ 2 ☐

ชั้นปีที่ 3 ☐

3. แผนก

.....

4. สถาบันอาชีวศึกษา

.....

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบัน

อาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง จงพิจารณาข้อความแต่ละข้อ และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาเกณฑ์ในการเลือกตอบดังต่อไปนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมนักเรียน มาก
ที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมนักเรียน มาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมนักเรียน ปาน

กลาง

น้อย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมนักเรียน น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมนักเรียน น้อย

ที่สุด

ตาราง 28 แบบวัดคุณลักษณะ Grit ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด เชียงใหม่

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ฉันเลือกเรียนสายอาชีพเพราะมั่นใจว่าเมื่อเรียนจบออกไปแล้วไม่ตกงาน					
2	ฉันชื่นชอบการเรียนอาชีวะเพราะเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง					
3	ถึงแม้จะมีข่าวในด้านลบของนักเรียนอาชีวะแต่ฉันก็ยังเลื่อมใสต่อการเรียนในหลักสูตรอาชีวศึกษา					
4	ฉันเห็นคุณค่าของการเรียนสายอาชีพเพราะมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ					
5	ฉันมุ่งมั่นในการเรียนระดับ ปวช ปวส และปริญญาตรี ให้สำเร็จในการประกอบอาชีพ					
6	ฉันต้องการเป็นนักเรียนอาชีวะที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและเป็นที่ยอมรับในสังคม					
7	ฉันฝึกฝนในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัด เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบอาชีพในอนาคต					
8	ฉันทำการบ้านของแต่ละวิชาที่ครูมอบหมายให้เสร็จด้วยตนเอง					
9	ฉันต้องการทำโครงการที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ					
10	ฉันตั้งเป้าหมายว่าต้องได้เกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 เมื่อจบการศึกษา					

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ฉันมุ่งพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะในวิชาชีพเฉพาะ					
12	ฉันใส่ใจกับการเรียนวิชาชีพพื้นฐานเพื่อให้ได้คะแนนอยู่ในระดับดี					
13	ฉันกำหนดผลลัพธ์ในการเรียนในวิชาพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะในแต่ละภาคเรียน					
14	ฉันบันทึกเนื้อหาสาระและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจและจำได้อย่างแม่นยำ					
15	ฉันเตรียมตัวให้พร้อมทั้งก่อนสอบวิชาพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะเพื่อให้ผลการสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ดี					
16	ฉันวางแผนการอ่านและสรุปเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจในการเรียนวิชาพื้นฐาน					
17	ฉันพากเพียรฝึกทักษะวิชาชีพเฉพาะด้วยความอดทน					
18	เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน ฉันจะศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจมากขึ้น					
19	ฉันให้ความสำคัญกับการสอบ มาเป็นอันดับแรก					
20	ฉันเฝ้าหาความรู้และวิธีการฝึกทักษะวิชาชีพเฉพาะที่ทันสมัยจากสื่อการเรียนออนไลน์					
21	ฉันไม่ยอมจำนนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการเรียนภาคปฏิบัติ					

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22	ฉันพร้อมที่จะเผชิญกับความลำบากในการฝึกงานของสถานประกอบการ					
23	ถึงแม้การเรียนอาชีวะจะเป็นการเรียนวิชาพื้นฐานกับวิชาชีพเฉพาะควบคู่กัน แต่ฉันก็สามารถผ่านไปได้อย่างดี					
24	ถึงแม้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะมีสถานการณ์ความกดดันอย่างไร ฉันพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่จากสถานการณ์นั้น					
25	ฉันพยายามคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพให้ผ่านไปได้อย่างถูกต้อง					
26	ฉันสามารถเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการเรียนอาชีวะได้					
27	ฉันสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ					
28	ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่องานในสายวิชาชีพได้					
29	ฉันสามารถนำความรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนอาชีวะไปเรียนในสาขาที่มีความใกล้เคียงได้					
30	ฉันเชื่อว่าความตั้งใจและพยายามสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของการเรียนอาชีวะ					

ภาคผนวก ง
รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างGrit ของนักเรียนสายอาชีพ
ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่1 แนวคิดและหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
กิริต(Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่

แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างกิริต
(Grit)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เพื่อเสริมสร้างกิริต (Grit) ของนักเรียนสาย
อาชีพในสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวคิดพื้นฐานดังนี้

กิริต(Grit) เป็นลักษณะนิสัยของผู้เรียน ที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพราะ
ผู้เรียนที่มี กิริต(Grit)สูง จะสามารถอดทน ต่ออุปสรรค เพื่อไปถึงเป้าหมายที่วางไว้และประสบ
ความสำเร็จได้ กิริต(Grit)เป็นลักษณะนิสัยของบุคคล ที่ประกอบไปด้วย ความหลงใหลทุ่มเทใน
เป้าหมายและ ความมานะพยายามในเป้าหมาย ดังนั้นผู้เรียน ที่มีกิริต(Grit)สูง จะสามารถอดทน
ต่อปัญหาและอุปสรรค มีความมุ่งมั่นในเป้าหมาย และประสบความสำเร็จในการนำพาตนเอง
ไปสู่เป้าหมาย

คุณลักษณะของกิริต(Grit) ประกอบด้วย 1) ความปรารถนาอย่างแรงกล้า 2) ความ
ขยันหมั่นเพียร โดยทั้งสององค์ประกอบใหญ่ สามารถแยกย่อยได้อีก 6 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.องค์ประกอบความปรารถนาอย่างแรงกล้า แบ่งออกเป็น

- 1.ความรู้สึกเชื่อมั่นรักและศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ
2. การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะ
3. การมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

2.องค์ประกอบความขยันหมั่นเพียร

- 1.การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- 2.ความอดทนต่อความยากลำบากฝ่าฟันอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่

ย่อท้อ

- 3.ความเชื่อในตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ที่มีประโยชน์ ต่อการเรียน

อาชีวะ

หลักการจัดการเรียนรู้

- 1.จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม
สถานการณ์จริงของการมานะพยายาม เพื่อไปถึงเป้าหมายจนประสบความสำเร็จนำไปสู่การตอบ

คำถาม เช่น ประสบการณ์ในการหลงใหลทุ่มเทไปกับเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ความพยายามในสิ่งที่ยากลำบาก

2 จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ขบคิด และเพียรพยายามในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

3. จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่หลากหลาย ทำท่าย ความคิด ส่งเสริมให้มีโอกาสได้พัฒนาการเรียนรู้และการคิดอย่างรอบด้านและความพยายามในเป้าหมายที่ต้องใช้ความมานะอดทน

4. จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เข้าไปเผชิญปัญหาสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในสังคมและ การดำเนินชีวิตประจำวันหรือการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่สะท้อนความเป็นจริงให้ผู้เรียนได้ร่วมกัน คิดแก้ปัญหาและลงมือจริง

5.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนควรได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการปฏิบัติและมีการประเมินผล

6.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

7. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรนำไปสู่ความมานะพยายามเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่วางไว้

8.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นรวมทั้งการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

9.รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนการยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน การยอมรับ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างกริต(Grit)ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษาภาคเหนือ1 จังหวัดเชียงใหม่

1. ให้ผู้เรียนได้พัฒนากกริต (Grit) ที่มีอยู่เดิม ให้มีระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิม
2. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อม ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำเป้าหมายให้ประสบความสำเร็จ

3. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การตั้งเป้าหมาย การมีความมานะพยายาม เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และพาตนเองไปสู่เป้าหมายได้

5. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาอุปสรรค ที่หลากหลาย แปลกใหม่ และท้าทายเพื่อไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

6. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการมีจุดยืนในตนเอง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย

7. ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการปฏิบัติและมีการประเมินผลจากการเสริมสร้างพัฒนากริต (Grit)

8. เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น แลกเปลี่ยนความคิด เห็นกับผู้อื่น เรียนรู้ในความแตกต่างระหว่างบุคคล

9. เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่มีการแสดงออกทางความคิด ที่หลากหลาย ภายใต้บรรยากาศของความสนุกสนาน ทำลาย และก่อให้เกิดความอยากรู้ในประสบการณ์ที่แปลกใหม่

เนื้อหาของการจัดการเรียนรู้

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อพัฒนากริต(Grit) เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เพราะนักเรียนสายอาชีพ จะเรียนรู้ได้ดีในสถานการณ์ที่อยู่ในชีวิตประจำวัน และพบเห็นโดยทั่วไป

ลำดับขั้นตอน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างกริต(Grit) ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ขั้นตอนตามทฤษฎีของโคลบ (Kolb, 1974, p.27) ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียงตามลำดับ ในแต่ละขั้นตอนจะมีจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ชัดเจน

ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการได้บูรณาการทฤษฎีของ ของ โคลบ และเทคนิควิธีการทางจิตวิทยาเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกซึ่งความคิด ความมุ่งมั่น ทุ่่มเท ความเพียรพยายาม โดย สามารถเรียงลำดับของขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

เป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์ของผู้อื่นในสังคม ที่มีความหลงใหลในเป้าหมาย และมุ่งมั่นในเป้าหมายอย่างทุ่มเทไม่ย่อท้อ แม้จะประสบความผิดหวัง และอุปสรรคมากมาย ก็สามารถปฏิบัติจนนำไปสู่ การบรรลุเป้าหมาย ประสบความสำเร็จได้ ผู้วิจัยได้มีสถานการณ์จากสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มากระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างรอบด้าน เพื่อกระตุ้นความคิด แรงจูงใจในการไปสู่เป้าหมายให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้การตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียน สามารถใช้ความคิดได้อย่างหลากหลาย โดยผู้วิจัย กระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถามที่มีความเกี่ยวข้องกับกริต (Grit) เป็นคำถาม ในการฝึกคิด เราให้เกิดแรงจูงใจ

ในทางจิตวิทยา ความสนใจอยากมุ่งมั่นทุ่มเท เช่น นักเรียนเคยทำอะไรด้วยความชอบ ความทุ่มเท หลงใหลหรือไม่ และเคยประสบความสำเร็จลำบากในการทำสิ่งนั้นหรือไม่ ก้าวผ่านมาได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การสะท้อนการเรียนรู้ การทบทวนการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายความรักความทุ่มเทของตนเองได้ และการมุ่งมั่น มานะพยายามปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายที่มุ่งมั่นทุ่มเทได้ โดยผู้วิจัยกระตุ้นให้นักเรียน ได้พิจารณาตนเอง ถึงเป้าหมาย ความทุ่มเทในเป้าหมาย และความพยายาม แนวคิดของโคลบ ที่นำมาบูรณาการกับแนวคิดเชิงจิตวิทยา ในขั้นตอนนี้ การสะท้อนการเรียนรู้ หาก ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนยังไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้อย่างชัดเจนเหมาะสมยังไม่รู้ว่าตนเองรักในการทำอะไร อาจ กระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถาม เช่น เป้าหมายคืออะไร อะไรเป็นสาเหตุ ให้เกิดเป้าหมายนั้น ให้อธิบายถึงเป้าหมายที่กำหนด เราสามารถไปถึงเป้าหมายตามกำหนดเวลานั้นได้หรือไม่ เราต้องทำอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปองค์ความรู้

เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่รักและเป็นเป้าหมาย และสิ่งที่ต้องทุ่มเทเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงเป้าหมาย และความพยายามเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้ความรู้

เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ผู้วิจัยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ในสิ่งที่ยากทำ และแสดงออกถึง
ความมุ่งมั่นทุ่มเท

ตาราง 29 ขั้นตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้ความรู้

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์		เทคนิคการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
ครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ	วัตถุประสงค์	แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ทฤษฎีทางสังคม และทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนมีการสร้างสัมพันธ์ที่อบอุ่นพื้นฐานของการเอาใจใส่ ดูแลและเคารพ นับถือซึ่งกันและกัน และให้ความสนใจกับพฤติกรรมความเพียร (Grit) โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้	ขั้นเริ่มต้นการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา 1. ผู้วิจัยเชิญผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนเข้าห้องที่จัดเตรียมไว้สำหรับการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองเข้ามาแล้ว ผู้วิจัยเชิญให้ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนนั่งบนเก้าอี้ที่จัดเรียงไว้เป็นวงกลม และผู้วิจัยเริ่มทำการเปิดกลุ่มด้วยการแนะนำตนเอง พร้อมกับกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนด้วยความรู้สึกยินดีหลังจากนั้น ผู้วิจัยขอให้ผู้เข้าร่วมทดลองแนะนำตนเอง
		ขั้นที่ 1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม ขั้นที่ 2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม	

ครั้งที่วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์		เทคนิคการเรียนรู้รัฐกิจวิทยา		วิธีดำเนินการ
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับ Git		ขั้นที่ 4 ขึ้นการทดลองประยุกต์หลักการไปในสภาพการณ์ใหม่		พฤติกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองรู้สึกผ่อนคลาย เพื่อสร้างบรรยากาศที่รู้สึกเป็นกันเอง ทำให้ผู้เข้าร่วมทดลองรู้สึกไว้วางใจ รู้สึกอบอุ่น และยอมรับในตัวของผู้วิจัย สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมทดลองในการเข้าร่วมรูปแบบการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา
ระยะเวลา 3 ชั่วโมง				2. ผู้วิจัยที่แจ้งวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ระยะเวลา สถานที่ และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติในการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในการร่วมกิจกรรม มีดังนี้
สื่อ/อุปกรณ์				ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนต้องมีความจริงใจต่อกัน มีความไว้วางใจกัน ช่วยเหลือกัน มีสัมพันธภาพที่แสดงถึงความอบอุ่นใจ การรักษาความลับ การให้กำลังใจกันและกัน และความกระตือรือร้น ไม่ไปตัดสินความคิดของผู้เข้าร่วมการทดลอง ไม่ตำหนิกัน หรือแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมต่อกัน ในระหว่างการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา
1. กระดาษ A4				
2. ปากกา				
3. กระดาษโพสต์อิท				
4. บ้ายึดห้อยคอ				
5. สมุดจดพฤติกรรม				
6. กระดาษบุฟ				
7. สีเมจิก สำหรับเขียนกระดาษ				

ตาราง 28 (ต่อ)

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา		เทคนิคการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา		วิธีดำเนินการ
ครั้งที่ 6	เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance)	แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ทฤษฎีทางสังคม และทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนมีการสร้างสัมพันธภาพที่อยู่กับพื้นฐานของการเอาใจใส่ ดูแลและเคารพ นับถือซึ่งกันและกันและให้ความ สนใจกับพฤติกรรมความเพียร (Grit) โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้	1. ขั้นเริ่มต้น	ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 6 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
	เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านความอดทนต่อความยากลำบาก	2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มได้เรื่องราวจากคำถามที่ว่า “จากประสบการณ์ที่ผ่านมา นักเรียนที่อดทนในการเรียน การเรียนในวิทยาลัยอาชีวจะนักเรียน เคยประสบปัญหาใดบ้าง ที่ทำให้คุณเรียนที่อดทนในการเรียน” และ “อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้คุณเรียนอยากเรียนในวิทยาลัยอาชีวจะมากที่สุด” เลือกลำดับมาเพียง 1 เรื่องที่คิดว่าโดนใจมากที่สุด	2. ขั้นดำเนินการ	
	3 ชั่วโมง	2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มออกแบบเรื่องราว จากความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อ โดยสร้างสถานการณ์อย่างไม่ย่อท้อ	2.2.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มออกแบบเรื่องราว จากความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อ โดยสร้างสถานการณ์อย่างไม่ย่อท้อ	

ตาราง 28 (ต่อ)

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา		เทคนิคการเรียนรู้เชิง		วิธีดำเนินการ	
และสื่อ/อุปกรณ์		จิตวิทยา			
วัตถุประสงค์					
2. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านความอดทนต่อความยากลำบากในฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติอย่างไม่ย่อท้อ	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 1
	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 2
	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 3
	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 4
	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 5

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์	เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
ครั้งที่ 7 เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้าน ความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ เชื้อในความสามารถของตนเองที่ จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อ การเรียนรู้วิชาชีว	แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา ทฤษฎีทางสังคม และ ทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก มุ่งเน้น ให้ผู้ร่วมการทดลอง แต่ละคนมีการสร้าง	2.4.1 ผู้วิจัยชักถามผู้เข้าร่วมทดลอง ว่า “สิ่งที่จะทำให้ฉันอยุ่ลงคืออะไร และสิ่งที่ฉันจะทำ เพิ่มขึ้น คืออะไร” ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม โดยการสะท้อนความรู้สึก และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 3. ขั้นสรุปผล ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 6 ผู้วิจัย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมการทดลอง ได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัด หมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 7 1. ขั้นเริ่มต้น ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 7 ที่ได้ จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ ความอดทนต่อความยากลำบากผ่านอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ 2. ขั้นดำเนินการ 2.1 ขั้นการรับประสบการณ์บูรณาการ

ตาราง 28 (ต่อ)

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา		เทคนิคการเรียนรู้เชิง	
และสื่อ/อุปกรณ์		จิตวิทยา	
วัตถุประสงค์		วิธีดำเนินการ	
1. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะ แสวงหาความรู้ใหม่ที่มี ประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ ระยะเวลา 3 ชั่วโมง		สัมพันธ์ภาพที่อยู่บนพื้นฐาน 2.1.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองจินตนาการ (Imaginative Engagement) เกี่ยวกับ ของการเอาใจใส่ ใส ดู และ “ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียน เคารพ นับถือซึ่งกันและกัน และ อาชีวะ” ให้ความสนใจกับพฤติกรรม 2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองวาดภาพในอุดมคติเกี่ยวกับ “ความสามารถที่ตนเองมี ความเพียร (Grit) โดยมีขั้นตอน เพื่อนไม่เคยรู้ว่ามี” วาดภาพ (Drawing) คนละ 1 ภาพ และให้ผู้เข้าร่วมคิดถึงความรู้ใหม่ๆ ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับประสบการณ์ 2.1.3 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองทำงานเป็นทีม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มนำภาพทั้ง 2 รูปธรรม ภาพมาเปรียบเทียบกัน และบรรยายความแตกต่างทั้ง 2 ภาพ ระวังว่า ความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสังเกตอย่าง ความสำเร็จ ความสามารถในการในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง ผู้เข้าร่วมทดลองใน ได้ทดลอง กลุ่มเลือกเรื่องประทับใจมา 1 เรื่องแล้วนำมาอภิปรายในกลุ่มใหญ่ ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิง 2.1.4 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองในแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอภาพความรู้	
		นามธรรม	
		ขั้นที่ 4 ขั้นการทดลองประยุกต์ หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ ใหม่	

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์	เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
		ความสามารถในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง 2.1.5 ให้ผู้เข้าร่วมการทดลอง วิเคราะห์ความรู้สึก ความคิด เพื่อของตนเองเกี่ยวกับแนวทางที่คิดว่า จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง 2.2 ขึ้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง 2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองมาวิพากษ์เกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของความรู้ความสามารถในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง ว่าสามารถนำความเชื่อในความสามารถของตนเองมาเป็นแรงขับเคลื่อนในการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพได้หรือไม่ โดยถามว่า “นักเรียนสามารถสร้างความเชื่อในความสามารถของตนเองได้อย่างไรบ้าง พร้อมทั้งให้อธิบายเหตุผลด้วยว่าเพราะอะไรถึงเชื่อแบบนั้น” 2.3 ขึ้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม 2.3.1 ผู้วิจัยสะท้อนความคิด ความเชื่อเดิมของผู้เข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งนำเสนอตัวอย่างของคนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนในสาขาอาชีพที่เขาใช้ความเชื่อ ว่าตนเองมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์เป็นแรงใจในการเรียน อาชีพจะจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองเกิดให้แรงบันดาลใจ และมีความคิดเชิงบวกสามารถพัฒนาความคิดความเชื่อใหม่ และทัศนคติที่ดีต่อตนเองมา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา	เทคนิคการเรียนรู้เชิง	วิธีดำเนินการ
และสื่อ/อุปกรณ์	จิตวิทยา	
		2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่ 2.4.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมข้อ 2.1-2.3 มาวางแผนประยุกต์ใช้ในสภาพการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนเนื้อหาที่ต่อไปในอนาคต และเพื่อน ๆ ในห้องรวมทั้งผู้วิจัยให้กำลังใจ และเป็นกำลังใจให้ 3. ขั้นสรุปผล ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 7 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 8

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา		เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา		วิธีดำเนินการ
ครั้งที่ 8 เรื่อง การเสริมสร้างกิริยด้าน ความขยันหมั่นเพียร โดยรวม				
วัตถุประสงค์		1. ขั้นเริ่มต้น		
1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองได้ ศึกษาด้านแบบของผู้มีกิริย (Grit)		แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ เชิงจิตวิทยา ทฤษฎีทางสังคม โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับประสบการณ์ รูปธรรม ขั้นที่ 2 ขั้นสังเกตอย่าง ไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิง นามธรรม ขั้นที่ 4 ขั้นการทดลองประยุกต์ หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ ใหม่		
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองเห็น ตัวอย่างของ ความ ขยันหมั่นเพียร และเชื่อใน ความสามารถของตน		ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยพบทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 7 ที่ได้ จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ เชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียน อาชีพ 2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม 2.1.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองชมวีดิทัศน์ชีวิตต่อสู้ของ ดร.จากกองขยะ ดร. กุลชาติ จันทรพิญ และให้จดบันทึกแนวคิดที่ได้จากวีดิทัศน์ 2.2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง 2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมทดลองอภิปราย ระดมสมองว่า สาเหตุของความสำเร็จของ ดร.จากกองขยะ คืออะไร มีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และลักษณะนิสัยของ ดร.กุลชาติ จันทรพิญ เป็นอย่างไร 2.2.2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมทดลองเขียนปัจจัยของความสำเร็จของ ดร.กุลชาติ จันทรพิญ จากวีดิทัศน์ โดยการระดมสมอง แล้วนำเสนอหน้าห้องเรียน		

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์	เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
		2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม ผู้วิจัยสะท้อนความคิด ของผู้เข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งนำเสนอตัวแบบของคนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนในสายอาชีพะ หลายๆคน โดยการบรรยายยกตัวอย่างต้นแบบ 2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปในสภาพการณ์ใหม่ ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลอง นำเสนอ การนำแนวคิดจากการระดมสมองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ขั้นสรุปผล ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 8 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 9

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา		เทคนิคการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา		วิธีดำเนินการ	
และสื่อ/อุปกรณ์		จิตวิทยา			
ครั้งที่ ๑	เรื่อง ปัจจัยนิเทศ	แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ทฤษฎีทางสังคม โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้		1. ขั้นเริ่มต้น	
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองได้ทบทวนสิ่งที่ตนเองได้รับการรับจากการเข้าร่วมการทดลอง	ขั้นที่ 1 ขั้นการรับประสบการณ์		ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 7 ที่ได้จาก การเข้าร่วม เกี่ยวกับความเข้าใจในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ	
	2. การเสริมสร้าง Grit	ขั้นที่ 2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง		2. ขั้นดำเนินการ	
		ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม		2.1 ผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 1-7 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความสำคัญของ Grit การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีพ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนอาชีพ การมีความมุ่งมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ด้านเชื้อใน	
		ขั้นที่ 4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่		2.2 ผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 1-7 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความสำคัญของ Grit การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีพ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนอาชีพ การมีความมุ่งมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ด้านเชื้อใน	
				2.3 ผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 1-7 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความสำคัญของ Grit การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีพ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนอาชีพ การมีความมุ่งมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ด้านเชื้อใน	

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์	เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
		2.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลอง แสดงความรู้สึกเปรียบเทียบความรู้สึก และความรู้ที่ได้รับก่อนและหลังการสิ้นสุดโปรแกรมการเรียนรู้ว่ามีความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร 2.3 ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลองร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ 2.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการทดลอง (Focus group) ถึงความรู้สึที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ หลังสิ้นสุดการทดลอง 3. ขั้นสรุปผล 1. ผู้วิจัยสรุปการศึกษาและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 7 ครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้วิจัยยุติการเข้าร่วมการทดลอง และสรุปผลการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป 2. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ กริต (Grit) ของ

ครั้งที่/วัตถุประสงค์/ระยะเวลา และสื่อ/อุปกรณ์	เทคนิคการเรียนรู้เชิง จิตวิทยา	วิธีดำเนินการ
		นักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ หลังการ ทดลอง

การปฐมนิเทศ การทำความรู้จักกับกริต(Grit)

สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศ เป็นการเริ่มต้นของการทำความรู้จัก และเป็นกันเอง ระหว่างผู้วิจัย ผู้เรียน และระหว่างผู้เรียน เนื่องจาก ผู้วิจัยและผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกัน และ ผู้เรียนบางคนมาจากต่างสถาบัน การปฐมนิเทศ จะทำให้เกิดบรรยากาศการเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่ดี สร้างความเป็นกันเองและคุ้นเคยกันระหว่างผู้เรียน ผู้วิจัย และผู้เรียนจากต่างสถาบัน ในการจัดการเรียนรู้ การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะแจ้งผู้เรียนให้ทราบถึง เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ ระเบียบของการจัดการเรียนรู้ และกฎ กติกา ในการเรียนรู้ และอยู่ร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
2. เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ ข้อตกลงต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกริต (Grit) ในด้านของความสำคัญ และความหมาย
4. เพื่อให้ผู้วิจัยทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของ ผู้เรียน เกี่ยวกับกริต(Grit) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของกริต (Grit) ผู้เรียนทราบถึงความหมายของกริต (Grit)
2. คุณลักษณะทางบวก คุณลักษณะกริต (Grit)
3. ความสำคัญของกริต (Grit)

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. ปากกา
3. กระดาษโพสอิท
4. ป้ายชื่อห้อยคอ
5. กระดาษบรูล์
6. สีเมจิก สำหรับเขียนกระดาษ

เวลาที่ใช้ 180 นาที (3 ชั่วโมง)

ขั้นเริ่มต้นการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา

1. ผู้วิจัยเชิญผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนเข้าห้องที่จัดเตรียมไว้สำหรับการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองเข้ามาแล้ว ผู้วิจัยเชิญให้ผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคนนั่งบนเก้าอี้ที่จัดเรียงไว้เป็นวงกลม และผู้วิจัยเริ่มทำการเปิดกลุ่มด้วยการแนะนำตนเอง พร้อมกับกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนด้วยความรู้สึกยินดี หลังจากนั้น ผู้วิจัยขอให้ผู้เข้าร่วมทดลองแนะนำตนเอง ผู้วิจัยพูดคุยสนทนาเบื้องต้น ก่อนเริ่มเกมละลายพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองรู้สึกผ่อนคลาย เพื่อสร้างบรรยากาศที่รู้สึกเป็นกันเอง ทำให้ผู้เข้าร่วมทดลองรู้สึกไว้วางใจ รู้สึกอบอุ่น และยอมรับในตัวของผู้วิจัย สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมทดลองในการเข้าร่วมรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา

2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา ระยะเวลา สถานที่ และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติในการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในการร่วมกิจกรรม มีดังนี้ ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนต้องมีความจริงใจต่อกัน มีความไว้วางใจกัน ช่วยเหลือกัน มีสัมพันธภาพที่แสดงถึงความอบอุ่นใจ การรักษาความลับ การให้กำลังใจกันและกัน และความกระตือรือร้น ไม่ไปตัดสินความคิดของผู้เข้าร่วมการทดลอง ไม่ตำหนิกัน หรือแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมต่อกัน ในระหว่างการเรียนรู้เชิงจิตวิทยา

ขั้นสรุปกิจกรรม

1. ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันสรุปถึงความรู้ ความหมาย ของกริต (Grit) และความสำคัญของกริต (Grit) ต่อนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

2. ผู้สอนสรุปกิจกรรมและนัดหมายการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

3. ผู้สอนแจกสมุดบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียน จากการถามเกี่ยวกับกริต (Grit)
2. สังเกตจากพฤติกรรมการตอบคำถามเกี่ยวกับกริต (Grit)
3. สังเกตจากการให้ความร่วมมือของผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตจากการทำใบงาน เรื่อง ปฐมนิเทศและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกริต (Grit)

กิจกรรมที่ 2

เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion)

ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ

สาระสำคัญ

ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ เป็นความรักอย่างแรงกล้าในการที่จะเรียนอาชีวะ มีความเชื่อมั่นว่า การเรียนอาชีวะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด และจะนำพาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต มีมุมมองต่อการเรียนอาชีวะในทางที่ดี มีความรักในสถาบันและวิชาชีพที่ตนเรียนอย่างแรงกล้า โดยไม่เปลี่ยนใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมั่น ต่อการเรียนอาชีวะ
3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก และศรัทธาในการเรียนอาชีวะ
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองที่ดีในการเรียนอาชีวะ

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. ปากกา
3. กระดาษฟอสลิต
4. ป้ายชื่อห้อยคอ
5. กระดาษบรูล
6. สีเมจิก สำหรับเขียนกระดาษ

เวลาที่ใช้ 180 นาที (3 ชั่วโมง)

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 1 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความสำคัญของ Grit

2. ขั้นดำเนินการ

ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองทำแบบวัดประเมินความวิตกกังวล เพื่อสังเกตอารมณ์ความรู้สึกของตนเองก่อนเริ่มกิจกรรม

ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละคนวาดภาพเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในอดีต ในกระดาษใบที่ 1 การเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในปัจจุบัน ในกระดาษใบที่ 2 ภายในเวลา 30 นาที ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละคนสนทนา แลกเปลี่ยน ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับ “ข้อดี ข้อเสียของการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในอดีต และการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในปัจจุบัน ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด” และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอความคิด ความรู้สึกตัวเองเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในอดีต และการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในปัจจุบัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองจินตนาการถึงการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในอนาคตว่าเป็นอย่างไร ฝันอยากให้เป็นรูปแบบไหน แล้ววาดภาพลงในกระดาษ ผู้เข้าร่วมทดลองสรุปเกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะในควรเป็นอย่างไร และผู้เข้าร่วมทดลองต้องทำตัวอย่างไร ถึงจะสามารถปรับตัวกับการเรียนอาชีวะในอนาคตได้

ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองระดมความคิดเกี่ยวกับ “ถ้านักเรียนรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ พฤติกรรมที่นักเรียนจะต้องแสดงออก นักเรียนจะแสดงออกอย่างไร” และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้ผู้เข้ารับการระดมความคิด มานำเสนอ โดยมีการวางแผนที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันต่อไป

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 2 ผู้วิจัยให้การบ้านผู้เข้าร่วมทดลองไปถ่ายรูปรูปร่างที่นักเรียนชื่นชอบที่สุดมา 1 คน และบรรยายว่าทำไมถึงชอบรูปร่างที่นักเรียนถ่ายรูปมา ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 3

กิจกรรมที่ 3

เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion)

การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะ

สาระสำคัญ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงจูงใจที่มุ่งเน้นความต้องการความสำเร็จ ผู้ที่มีกริตสูง จะเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่ความสำเร็จสูง คิดถึงความสำเร็จ และมีความมุ่งมั่น

วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จในการเรียนอาชีวะ

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ปากกา
3. กระดาษบรูฟ
4. สีเมจิก
5. สีเทียน
6. กระดาษฟอสอิท
7. เทปกาบสองหน้าแบบบาง

เวลาที่ใช้ 180 นาที

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งนี้ 2 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีวะ

2. ขั้นตอนการ

2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

2.1.1 ผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “นักเรียนคิดว่า ตัวนักเรียนเองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะมาก หรือน้อย เพราะอะไร”

2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “จากประสบการณ์ที่ผ่านมา นักเรียน การเรียนในวิทยาลัยอาชีวะนักเรียนเคยประสบปัญหาใดบ้าง ที่ทำให้นักเรียนท้อถอยในการเรียน” ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองวาด mind map

2.2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง

2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองช่วยกันระดมความคิดโดยสังเกตอย่างไตร่ตรองเกี่ยวกับ “อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนอยากเรียนในวิทยาลัยอาชีวะมากที่สุด” ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองวาด mind map และนำเสนอ

2.2.3 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองนำภาพถ่ายรุ่นพี่ที่ชื่นชอบออกมาแบ่งปันเรื่องราวกับเพื่อนในกลุ่ม โดยเล่าว่า “ชื่อชอบรุ่นพี่คนไหนเพราะอะไร เขาเก่งเรื่องอะไร เขาทำให้เรามีแรงจูงใจยังไงที่อยากจะเรียนในอาชีวะนี้”

2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

2.3.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองได้อภิปราย และวิเคราะห์ประสบการณ์เพื่อการนำประสบการณ์ที่ได้รับมากำหนดออกมาเป็นกฎ หลักการ หรือแนวทางที่สามารถใช้ได้ สถานการณ์จริง และผู้วิจัยชื่นชมนักเรียนที่นำรุ่นพี่มาเป็นตัวแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภายในวิทยาลัยอาชีวะ

2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่

2.4.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองร่วมกันสนทนา แลกเปลี่ยน ความคิด ความรู้สึกจากข้อ 5 และข้อ 6 เพื่อให้เห็นแนวคิดใหม่ๆ หรือมุมมองใหม่ๆ ต่อการเรียนในวิทยาลัยอาชีวะ และผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองคิดว่า ผู้ทดลองสามารถการประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วม

กิจกรรมที่ 4

เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion)

การมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

สาระสำคัญ

กริต(Grit) มีความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีกริตสูง จะเป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการเรียนของตนเอง ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ยึดมั่นในเป้าหมาย อย่างมีจุดยืน โดยไม่มีการเปลี่ยนใจไปมีเป้าหมายอื่น การปลูกฝังผู้เรียนให้มีกริต จำเป็นต้องปลูกฝังการตั้งเป้าหมาย และการมีเป้าหมายในตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านการมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อให้ให้นักเรียนระบุเป้าหมายในการเรียนของตนเองได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายของตนเองในการเรียนอาชีวะได้ทั้งในระยะสั้น

และระยะยาว

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ปากกา
3. กระดาษปรีฟ
4. สีเมจิก
5. สีเทียน

ระยะเวลา 180 นาที (3 ชั่วโมง)

การดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 3 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีวะ

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

2.1.2 ผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “ในชีวิตเคยตั้งเป้าหมายอะไรในชีวิตแล้วประสบความสำเร็จบ้าง” ให้ผู้เข้าร่วมการทดลองเขียนลงในกระดาษ

2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลอง แบ่งกลุ่มเล่าเรื่องราวให้เพื่อนในกลุ่มฟัง และให้เพื่อนในกลุ่มชื่นชม ให้กำลังใจ

2.1.3 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองลองจินตนาการเกี่ยวกับวันที่นักเรียนได้เรียนจบสมความตั้งใจ ว่าเป็นอย่างไร โดยวาดภาพระบายสีให้สวยงาม แล้วแต่ละกลุ่มนำภาพมาประกอบกัน เพื่อเล่าเรื่องราวให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง

2.2 ขั้นตอนสังเกตอย่างไตร่ตรอง

2.2.1 ผู้เข้าร่วมทดลองเข้ากลุ่มนำเสนอเรื่องราวของภาพ สนทนา แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกที่มีต่อภาพเกี่ยวกับ “ฉันจะมีเป้าหมายในการเรียนอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ และมีความสุขกับเป้าหมาย” และผู้วิจัยสรุป

2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

2.3.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้ผู้เข้าร่วมทดลองเขียนแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับ “สิ่งที่ฉันจะทำเพิ่มขึ้น และสิ่งที่ฉันจะทำให้น้อยลงในการที่จะแสวงหาความรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ” ผู้เข้าร่วมทดลองสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่

2.4.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้ “การมีเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ นักเรียนสามารถวางแผนชีวิตของตนเองเกี่ยวกับการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ ได้อย่างไร และต้องมีความรับผิดชอบอะไรบ้างที่จะต้องทำได้” โดยผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองใช้กรอบ WDEP ซึ่งแต่ละตัวจะมีความหมายดังนี้ W = Want D = Doing E = Evaluation P = Plan

2.4.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองร่วมกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม เพื่อให้แก่นักเรียนนำแผนที่เขียนขึ้นมานั้น นำไปฝึกปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

2.4.3 ผู้วิจัยเสริมสร้างแนวคิดเชิงบวกให้ผู้เข้าร่วมทดลองรู้สึกมีความหวัง พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรม ครั้งที่ 4 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านการให้ความร่วมมือ ในการเรียนรู้ ทั้ง
แบบรายบุคคล และแบบกลุ่ม
2. สังเกตจากการระดมความคิด และการนำเสนอความคิดของกลุ่ม
3. ผลคะแนนจากใบกิจกรรม เรื่อง การตั้งเป้าหมาย

กิจกรรมที่ 5

การเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance)

การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

สาระสำคัญ

ผู้เรียนที่มีกริต(Grit) จะแสดงออกถึงความขยันและตั้งใจเรียนในรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นและตั้งใจ ไม่ว่าจะยากหรือง่าย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้าง Grit การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษขาว A4
2. ใบงานกิจกรรม
3. กระดาษบุฟ
4. เครื่องเขียน
5. สมุดบันทึกกิจกรรม
6. Power Point

เวลาที่ใช้ 180 นาที (3 ชั่วโมง)

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 5 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ การมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีวะให้ประสบความสำเร็จ

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองจินตนาการว่า “หากเกิดอุบัติเหตุขณะลงมือทำงานขึ้นกับตนเองจะทำอย่างไร และจะมีแนวทางการป้องกันได้อย่างไร” แล้วให้แต่ละคนนำเสนอสิ่งที่จินตนาการให้กลุ่มทราบ

2.2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง

2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลอง วิเคราะห์ความรู้สึก ความคิดความเชื่อของตนเอง ให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มช่วยกันคิด ระบุในแผนผังมโนทัศน์ แล้วนำมาอภิปราย

ร่วมกัน โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองคิด วิเคราะห์ถึง จุดอ่อน อุปสรรค และจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข รวมถึงแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันการเรียนในภาคปฏิบัติ

2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

2.3.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มระดมความคิดเกี่ยวกับ “การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานต้องให้กำลังใจกันและกัน และต้องคิดบวกในการปฏิบัติงานอย่างไร”

2.3.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองพิจารณาว่า ในการปฏิบัติงาน “นักเรียนจะป้องกันตัวเองได้อย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุระหว่างการทำงาน” ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง และเมื่อมีความรู้แล้วจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างไรจึงจะเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน

2.3.3 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองสำรวจว่า “ถ้านักเรียนเป็นผู้ฝึกปฏิบัติงานขาดความรู้ ทักษะ และแนวทางการป้องกันจะเกิดอะไรขึ้น” และ “นักเรียนควรจะต้องวางแผนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะการเรียนและการฝึกปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถป้องกันการทำงานที่ผิดพลาดได้”

2.3.4 ผู้เข้าร่วมการทดลองสรุป ความรู้ และทักษะที่จำเป็นที่ต้องเสริมสร้างเพิ่มเติมให้แก่ตนเองเกี่ยวกับ “สิ่งที่ตั้งใจจะเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด”

2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่

2.4.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองแต่ละกลุ่มนำข้อความรู้ ทักษะเกี่ยวกับสิ่งที่ตั้งใจจะเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด 2.4.1 มา 1) วางแผนการปฏิบัติ (Planning) ร่วมกัน 2) กำหนดทิศทาง (Direction) และแนวการปฏิบัติ (Doing) ให้สอดคล้องกับ “แผน” ร่วมกัน 3) ประเมิน (Evaluation) หรือตรวจสอบ (Check) ทิศทาง และแนวปฏิบัติว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และ 4) หากประเมินแล้วว่ามีความเป็นไปได้ก็นำแผนและแนวทางปฏิบัตินั้นไปลงมือปฏิบัติ (Action)

2.4.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 5 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 6

กิจกรรมที่ 6

การเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance)

ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ

สาระสำคัญ

ผู้เรียนที่มีกริต(Grit) จะเป็นบุคคลที่อดทนต่อความลำบากอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ความอดทน เป็นความหนักแน่นของสภาพจิตใจ ในการจะรับกับอุปสรรคต่างๆ และฟันฝ่าอุปสรรค ได้อย่างไม่ทอดถอย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความอดทน ความหนักแน่นของจิตใจ

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ใบงานกิจกรรม
2. กระดาษบรูฟ
3. ปากกา
4. ปากกาเมจิก

เวลาที่ใช้ 180 นาที

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำกิจกรรม

การสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

- 1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เรียน และให้ผู้เรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน และกลุ่มละ 8 คน แจกใบกิจกรรม ให้กับทุกกลุ่ม
- 2.ผู้วิจัยมอบหมายให้ทั้งสองกลุ่ม แสดงบทบาทสมมุติในหัวข้อ ความตั้งใจเรียน และความมุ่งมั่นทุ่มเทในการเรียนสายอาชีพ โดยมีอิสระในการออกแบบ บทบาทสมมุติตามหัวข้อ “ความตั้งใจในการเรียนสายอาชีพ และการฟันฝ่าอุปสรรค” ที่วางไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนการเรียนรู้

- 3.ให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ได้ชมจากบทบาทสมมุติ ลงในกระดาษ ใบกิจกรรมที่มอบหมาย วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร ว่าความตั้งใจ ก่อให้เกิดความสำเร็จ และความไม่ตั้งใจก่อให้เกิดการล้มเหลวอย่างไร

4.ให้ผู้เรียนหาสาเหตุของการประสบความสำเร็จให้ได้มากที่สุดและ
สาเหตุของความล้มเหลวให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปองค์ความรู้

5. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนนำเสนอว่า บุคคลที่มีความตั้งใจมุ่งมั่นไม่ยอมแพ้ มี
ลักษณะบุคลิกภาพอย่างไร จึงเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยนำเสนอในกระดานรูป
ที่แจกให้แต่ละกลุ่มระดมความคิด

6.ผู้วิจัยสรุปให้ผู้เรียนฟังว่า บุคคลที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น ทุ่่มเท ไม่ยอมแพ้
เป็นบุคคลที่มีลักษณะอย่างไร และประสบความสำเร็จได้อย่างไร

ขั้นสรุปกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้

7. ผู้เรียนระดมความคิด และนำเสนอว่า จะปรับตนเองให้เป็นผู้ที่มีความ
ตั้งใจ มุ่งมั่น ทุ่่มเท ไม่ยอมแพ้ได้อย่างไร

8. ผู้วิจัยสรุปให้ผู้เรียนฟังว่า จะปรับตนเองให้เป็นผู้ที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น
ทุ่่มเท ไม่ยอมแพ้ได้อย่างไร

9. ผู้วิจัยสรุปกิจกรรมและนัดหมายครั้งต่อไป

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านการให้ความร่วมมือ ในการเรียนรู้ ทั้ง
แบบรายบุคคล และแบบกลุ่ม
2. สังเกตจากการระดมความคิด และการนำเสนอความคิดของกลุ่ม
3. ผลคะแนนจากใบกิจกรรม เรื่อง ความอดทนต่ออุปสรรค

กิจกรรมครั้งที่ 7

เรื่อง การเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ เชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ

สาระสำคัญ

ความเชื่อในความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนที่มีกวิตต้องมีย่างใดเด้น ผู้เรียนที่เชื่อในความสามารถของตนเอง จะนำพามาซึ่งความนับถือในตนเอง และแสดงออกซึ่งความมั่นใจในตนเองว่าจะทำตามเป้าหมายได้สำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้าง Grit ด้านเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ
2. เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนและคนที่เชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อในความสามารถที่ตนเองมี
3. เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถและจะสามารถทำสิ่งต่างๆได้สำเร็จ

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ใบงานกิจกรรม
2. กระดาษบรูฟ
3. ปากกา
4. ปากกาเมจิก

เวลาที่ใช้ 180 นาที (3 ชั่วโมง)

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 6 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

2.1.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองจินตนาการ (Imaginative Engagement) เกี่ยวกับ “ความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ”

2.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองวาดภาพในอุดมคติเกี่ยวกับ “ความสามารถที่ตนเองมี เพื่อนไม่เคยรู้ว่ามี” วาดภาพ (Drawing) คนละ 1 ภาพ และให้ผู้เข้าร่วมคิดถึงความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเรียนในวิทยาลัยในความเป็นจริงว่าเป็นอย่างไร แล้ววาดภาพเพิ่มอีก 1 ภาพ

2.1.3 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองทำงานเป็นทีม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มนำภาพทั้ง 2 ภาพมาเปรียบเทียบกัน และบรรยายความแตกต่างทั้ง 2 ภาพ ระหว่าง ความรู้ ความสามารถในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง ผู้เข้าร่วมทดลองในกลุ่มเลือกเรื่องที่ประทับใจมา 1 เรื่องแล้วนำมาอภิปรายในกลุ่มใหญ่

2.1.4 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองในแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอภาพความรู้ ความสามารถในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง

2.1.5 ให้ผู้เข้าร่วมการทดลอง วิเคราะห์ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของตนเองเกี่ยวกับแนวทางที่คิดว่า จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง

2.2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง

2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองมาวิพากษ์เกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของความรู้ ความสามารถในอุดมคติ และความรู้ความสามารถในความเป็นจริง ว่าสามารถนำความเชื่อในความสามารถของตนเองมาเป็นแรงขับเคลื่อนในการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะได้อย่างไร โดยถามว่า “นักเรียนสามารถสร้างความเชื่อในความสามารถของตนเองได้อย่างไรบ้าง พร้อมทั้งให้อธิบายเหตุผลด้วยว่าเพราะอะไรถึงเชื่อแบบนั้น”

2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

2.3.1 ผู้วิจัยสะท้อนความคิด ความเชื่อเดิมของผู้เข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งนำเสนอตัวแบบของคนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนในสายอาชีวะ ที่เขาใช้ความเชื่อ ว่าตนเองมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์มาเป็นแรงใจในการเรียนอาชีวะจนจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองเกิดให้แรงบันดาลใจ และมีความคิดเชิงบวกสามารถพัฒนาความคิดความเชื่อใหม่ และทัศนคติที่ดีต่อตนเองมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะ

2.4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปในสภาพการณ์ใหม่

2.4.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมข้อ 2.1-2.3 มาวางแผนประยุกต์ใช้ในสภาพการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวะต่อไปในอนาคต และเพื่อนๆ ในห้องรวมทั้งผู้วิจัยให้กำลังใจ และเป็นกำลังใจให้

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 7 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วม

กิจกรรมที่ 8

การเสริมสร้างกิริตด้านความขยันหมั่นเพียร

สาระสำคัญ

ความเชื่อในความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนที่มีกิริตต้องมีย่างโดดเด่น ผู้เรียนที่เชื่อในความสามารถของตนเอง จะนำพามาซึ่งความนับถือในตนเอง และแสดงออกซึ่งความมั่นใจในตนเองว่าจะทำตามเป้าหมายได้สำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองได้ศึกษาด้านแบบของผู้มีกิริต(Grit)
2. เพื่อให้ผู้เข้าทดลองเห็นตัวอย่างของความขยันหมั่นเพียร และเชื่อในความสามารถ

แห่งตน

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. แผ่นป้ายกิจกรรม
2. ใบงานกิจกรรม
3. กระดาษบุรูป
4. เครื่องเขียน
5. วีดิทัศน์ เรื่อง ดร.จากกองขยะ ดร.กุลชาติ จันทรพิบูล
6. Power Point

เวลาที่ใช้ 180 นาที

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 7 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับการเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ เชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ขั้นการรับประสบการณ์รูปธรรม

2.1.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองชมวีดิทัศน์ ชีวิตต้องสู้ของ ดร.จากกองขยะ ดร.กุลชาติ จันทรพิบูล และให้จดบันทึกแนวคิดที่ได้จากวีดิทัศน์

2.2 ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง

2.2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลองอภิปราย ระดมสมองว่า สาเหตุของความสำเร็จของ ดร.จากทองขะ คืออะไร มีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และลักษณะนิสัยของ ดร.กุลชาติ จันทรพิชญ เป็นอย่างไร

2.2.2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมทดลองเขียนปัจจัยของความสำเร็จของ ดร.กุลชาติ จันทรพิชญ จากในวิดีโอทัศน์โดยการระดมสมอง แล้วนำเสนอหน้าห้องเรียน

2.3 ขั้นสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม

ผู้วิจัยสะท้อนความคิด ของผู้เข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งนำเสนอตัวแบบของคนประสบความสำเร็จจากการเรียนในสายอาชีพะ หลายคน โดยการบรรยาย ยกตัวอย่างต้นแบบ

2. 4 ขั้นการทดลองประยุกต์หลักการไปใช้ในสภาพการณ์ใหม่

ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทดลอง นำเสนอ การนำแนวคิดจากการระดมสมองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ว่าสามารถสอดแทรกในชีวิตประจำวันช่วงใดบ้าง

3. ขั้นสรุปผล

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลอง ช่วยกันสรุปผลในการเรียนรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมครั้งที่ 8 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าร่วม

กิจกรรมที่ 9

การปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทดลองได้ทบทวนสิ่งที่ตนเองได้รับจากการรับจากการเข้าร่วมการทดลอง

2. การเสริมสร้าง Grit

ระยะเวลา 180 นาที 3 ชั่วโมง

1. ขั้นเริ่มต้น

ผู้วิจัยกล่าวทักทายผู้เข้าร่วมการทดลอง และผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 7 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยทบทวนถึงกิจกรรมในครั้งที่ 1-8 ที่ได้จากการเข้าร่วม เกี่ยวกับความสำคัญของ Grit การเสริมสร้าง Grit ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า (Passion) ได้แก่ ความรู้สึกเชื่อมั่น รัก และศรัทธาต่อการเรียนอาชีพ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอาชีพ การมีเป้าหมายต่อการเรียนอาชีพให้ประสบความสำเร็จ การเสริมสร้าง Grit ด้านความขยันหมั่นเพียร (Perseverance) ได้แก่ การตั้งใจเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความอดทนต่อความยากลำบากฟันฝ่าอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อ ด้านเชื่อในความสามารถของตนเองที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอาชีพ

2.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลอง แสดงความรู้สึกเปรียบเทียบความรู้สึก และความรู้ที่ได้รับก่อนและหลังการสิ้นสุดโปรแกรมการเรียนรู้ว่ามีความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร

2.3 ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการทดลองร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่

2.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการทดลอง (Focus group) ถึงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ หลังสิ้นสุดการทดลอง

3. ขั้นสรุปผล

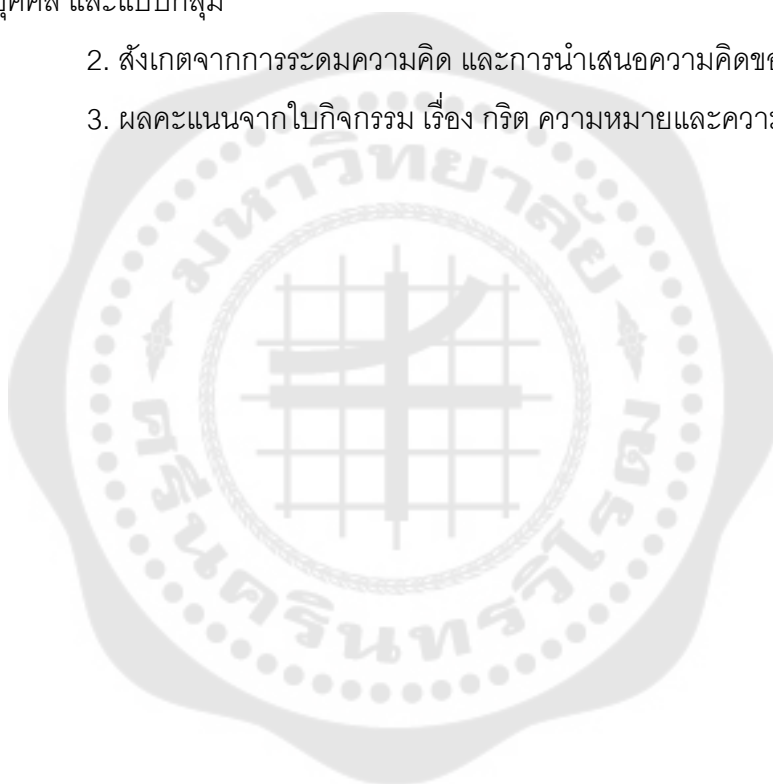
1. ผู้วิจัยสรุปการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัด

เชียงใหม่ทั้ง 7 ครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้วิจัยยุติการเข้าร่วมการทดลอง และสรุปผลจากการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้าง กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

2. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ กริต (Grit) ของนักเรียนสายอาชีพในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ หลังการทดลอง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านการให้ความร่วมมือ ในการเรียนรู้ ทั้งแบบรายบุคคล และแบบกลุ่ม
2. สังเกตจากการระดมความคิด และการนำเสนอความคิดของกลุ่ม
3. ผลคะแนนจากใบกิจกรรม เรื่อง กริต ความหมายและความสำคัญ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวมนทกานต์ เมฆรา
วัน เดือน ปี เกิด 24 กันยายน 2517
สถานที่เกิด จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา พ.ศ.2536 โรงเรียนสาริตมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2540 บริหารธุรกิจ (การจัดการ-การตลาด)
(บธ.บ.)คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2546 จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ(วท.ม)
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน 3/2 หมู่ 3 ต.แม่เหียะ อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ 50100

